

1972 . 3

naša luč

Oblaki, oblaki ...

Na ovitku: Roži v polju

Ali Slovenci izumiramo?

Pod tem naslovom je objavilo ljubljansko Delo 5. februarja članek, iz katerega povzemamo glavne misli.

Pravkar objavljeni podatki naše uradne statistike za leto 1970 in 1971 nam povedo, da se je predlanskim rodilo v Sloveniji samo nekaj nad 27 tisoč otrok ali 15,8 na tisoč prebivavcev nasproti 31 tisočem, kolikor jih je prišlo na svet v letu 1966, ko smo imeli manj prebivavcev, kot jih imamo danes.

Ti podatki niso vznemirljivi le zaradi tega, ker pomeni tako nizka rodnost dejansko izumiranje prebivavstva, ampak še bolj zato, ker so le vmesna postaja na poti nenehnega padanja rodnosti od leta 1966 dalje.

Nekje sredi minulega stoletja je imelo naše prebivavstvo še izredno visoko rodnost (okoli 35 živorojenih na 1000 prebivavcev). Če je bil padec rodnosti od 35 na 16 promilov zakonit (kot nujna posledica naglega ekonomskega in industrijskega razvoja), je bil vendar v naših razmerah premočan. Na stopnji ekonomske razvitosti, na kateri smo zdaj Slovenci, so imela razvita prebivavstva po svetu dosti višjo rodnost.

Rodnost okoli šestnajst živorojenih na tisoč prebivavcev se že tesno približuje meji enostavnega razmnoževanja. Takšna raven rodnosti pomeni, da rodi žena v vsem svojem življenju povprečno le dva otroka, to se pravi, da zakonski par v svojem življenju reproducira zgolj sam sebe. Če pade rodnost pod to raven, začenja prebivavstvo biološko izumirati.

Zakaj je pri nas padla rodnost na vznemirljivo nizko raven? Poglavitni dejavniki, ki so povzročili in še povzročajo padanje rojstev, so:

obči ekonomski razvoj: zveza med zniževanjem rojstev in ekonomskim razvojem ni vselej neposredna, ampak poteka preko cele vrste poti;

zmanjšanje smrtnosti nasploh in posebej otroške smrtnosti: to povečuje število živečih članov gospodarstva in pomeni povečani pritisk na življenjske stroške družine;

podaljšanje šolanja in povečanje izobrazbene ravni: to dvoje deluje v isti smeri kot zmanjšanje smrtnosti, omogoča pa tudi pridobivanje večjega dohodka, večjo osamostaljenost, tako moža kot zaposlene žene, ter večjo dovtetnost za načrtovanje družine;

naglo prehajanje prebivavstva iz kmetijske v industrijsko dejavnost, nagla urbanizacija, povečana ekonomska in družbena aktivnost žene: vse to pomeni povečane življenjske stroške, dražje in daljše šolanje;

kasnejše stopanje v zakon.

Kaj moramo storiti, da preprečimo nadaljnje nižanje rodnostne ravni?

Če podraženo izobraževanje otežuje vzdrževanje otrok, potem moremo poceniti izobraževalni proces ter razbremeniti starše stroškov za šolanje.

Če utegne nezaposleni ženi nosečnost preprečiti, da bi bila sprejeta na delo, in če ne čuti dovolj skrbi družbe zanjo med nosečnostjo kot za otroka, ko bo rojen, in ga ne bo vedela komu prepustiti v varstvo, ko bo na delu, je lek v tem, da čimbolj poskrbimo za mlado mater, da pocenimo jasli in otroške vrtnice.

Če se mladi ljudje ne poročajo in poročeni ne upajo imeti otrok, ker nimajo primerne stanovanja ali pa le s težavo najdejo zaposlitev, potem je dolžnost družbe, da gradi cenena mala stanovanja in čimbolj odpira mladim ljudem možnosti za zaposlitev.

In tako dalje.

naša
luč
1972

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 21
marec 1972

Revijo ureja uredniški odbor.

Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	0,95 angl. f.
Avstrija	50 av. šil.
Belgija	120 b. fran.
Francija	13 f. fran.
Švica	12 š. fran.
Nizozemska	9 n. gold.
Nemčija	12 n. mark
Švedska	14 š. kron
Avstralija	3 av. dol.
Kanada	3,5 am. dol.
ZDA	3,5 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštнин v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt

Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

3

„Nisi spoznalo časa svojega obiskanja...“

Zadnje dni marca — v zadnjem letu javnega delovanja — je postal Jezusov položaj resen. Ker se je približal Jeruzalemu, je s tem vznemiril ljubosumne čuvarje verskih običajev in javnega reda, ki so v njem sovražili tako preroka kakor prekucuha. Ker je obudil Lazarja od mrtvih in si s tem pridobil naklonjenost mnogih Judov, so se odločili, da bodo ukrepali. Farizeji so nadlegovali tempeljsko oblast. Veliki duhovniki so se vznemirili. Odgovorni so se zbrali in razpravljali o primeru.

Odslej je treba dan za dnev in skoraj uro za uro slediti Jezusovi poti proti končni odločitvi.

ZAKAJ PO OSLICO?

Nedelja, 2. aprila — predstavljati si moramo eno tistih lepih pomladanskih juter v Judeji, ko duša v prosoljni jasnini v daljavi, v oživljajočem vetru, polnem vonja po rožah, in v tisočerm petju ptic meni, da čuti navzočnost božje milosti.

Veliko ljudi je že zgodaj odšlo na cesto proti Betaniji, da bi poslušali Jezusa. Vse je govorilo samo o njegovih čudežih, o jerihonskih slepcih, ki jima je vrnil vid, in predvsem o Lazarju, ki je umrl in že dehnal, pa ga je vrnil svojem.

Tudi Jezus je že šel proti Jeruzalemu. Pot se je vzpenjala po pobočju Oljske gore, katere vrh je pustil na levi in se po nekaj vijugah spustil na planoto, od koder se odpira veličasten pogled na mesto. Okoli Jezusa se je zbralo spremstvo njegovih vnetih pripadnikov in radovednežev.

Nekje pred vrhom so stale ob cesti hišice vasice Betfage, „hiše smokev“. Tedaj je Jezus storil nekaj, česar njegovi spremljevalci niso takoj razumeli: dvema od svojih učencev je rekel: „Pojdita v vas, ki je pred vama, in takoj bo sta našla oslco privezano in žrebe pri njej. Noben človek še ni sedel na njej. Odvežita ju. In če vaju kdo vpraša, zakaj ju odvezujeta, odgovorita: ‚Gospod ju potrebuje‘ in takoj ju bo pustil semkaj.“

Osel? Ali je Jezus samo truden? Ne bi se zdelo, ker je bil Jezus v vsem evangeliju krepak hodec. Ali je hotel, da bi bil njegov prihod v mesto slavnější? Brez dvoma, čeprav tako živinče ni nobeno razkošje. Izbira je razkrila bolj tajne namene. V vsej sveti zgodovini stare zaveze je osel simbol miru,

Kakšna bo Cerkev leta 2000?

Ob koncu 18. stoletja je ostalo na ruševinah še pred kratkim zmagovite Cerkve nekaj povsem drugega, kot so pričakovali: Cerkev, ki je bila močno zmanjšana, ki je izgubila družbeni položaj, a je zaživela iz notranje moči in se izrazila v novih redovnih in laičkih gibanjih, ki jih ni mogoče iz zgodovine izbrisati.

Tudi danes Cerkev lahko pričakuje bodočnost samo od tistih, ki imajo globoke korenine. Prihodnost bo Cerkvi prišla tudi tokrat

kot vsakokrat — od svetnikov. Od ljudi, ki vidijo bolj na široko, kot to dopuščajo moderne fraze.

Prerokba tistih, ki govore o Cerkvi brez Boga in vere, so le prazne besede. Cerkev, ki bi v političnih „molitvah“ slavila češčenje delovanja, ne potrebujemo. Bila bi povsem odveč. In bi zato sama od sebe propadla. Ostanimo Cerkev Jezusa Kristusa. Cerkev, ki veruje v Boga, ki je postal človek in nam obljubil življenje tudi onstran meje smrti.

Duhovnika, ki bi bil le družbeni nameščenelec, bi lahko zamenjal zdravnik duševnih bolezni ali drug strokovnjak. Duhovnika pa, ki bo ljudem govoril o njihovih vprašanjih ne iz sebe ali iz svoje strokovnosti, ampak iz Boga, bomo vedno potrebovali.

Iz današnje krize bo izšla Cerkev, ki bo mnogo izgubila. Postala

bo majhna, marsikaj bo morala začeti znova. Ne bo več mogla napolniti vseh stavb, ki jih je zgradila za časa ugodnega položaja. Bo veliko bolj kot danes združba prostovoljcev, v katero lahko stopiš samo po svoji osebni odločitvi.

A pri vseh spremembah bo vedno ostala pri tistem, kar je pri njej bilo vedno v središču: pri veri v Jezusa Kristusa, v njegovega Očeta in Duha. Ostala bo pri molitvi in zakramentih, ki jih bo razumela predvsem kot bogoslužje. Postala bo ponotranjena Cerkev, ki bo s politično levico prav tako malo ljubimkala kot z desnico.

Ta postopek bo seveda dolg in težak. Pri tem očiščevanju bodo šle v izgubo tudi nekatere prvotne sile. Mislimo na predvečer francoske revolucije, ko so tudi škofje imeli za „slog svoje dobe“, da so dvomili o verskih resnicah in

krotkega in skromnega življenja, kakor je konj simbol vojne, razkošja in izžemanja. Jezus je kralj, a kralj miru. Ugotovitev: „Oslel, na katerem še nihče ni sedel,“ jasno kaže na verski značaj izbire. Vsi stari so verovali, da žival ali stvar, ki sta že služila svetni rabi, nista tako primerni za sveto rabo.

Predvsem pa beremo pri preroku Zahariju besede, na katere je gotovo mislil Jezus: „Glej, k tebi prihaja tvoj kralj: pravičen je in zmagozslaven, krotek, na osliču jezdi, na žrebetu oslice.“ V izbiri skromnega živinčeta je bilo torej mesijansko znamenje. Zmagoslavje, ki se pripravljala, je zmagozslavje kralja, ki so ga napovedovali preroki in ga hoče Jezus razodeti na dan, ko se je začelo vse zapletati.

FARIZEJEM SPREVID NI VŠEČ

Verniki in radovedneži so se sami od sebe uvrstili v sprevid. „Nekateri so sekali vejice z dreves in jih stlali po poti, drugi so mahali s palmovimi vejami, mnogi so razgrinjali na pot svoje plašče in vsi

učenci so začeli navdušeno na ves glas prepevati božje hvalnice: „Hozana! Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Blagoslovljeno prihajajoče kraljestvo našega očeta Davida! Blagoslovljen sin Davidov!“

Skromna zelišča Judeje, ki so aprila zelena in sočna in vsa dehteča, veje drevesa miru, oljke in palme, ki jih zahteva dostojna proslava zmage — Cerkev gleda v njih predvsem podobo dobrih del. Običaj razgrinjanja oblačil pod noge tistih, ki jih hočemo počastiti, je na Vzhodu že star.

Farizeji, ki so imeli povsod svoje vohune, so bili obveščeni, kaj se godi. Sicer so mislili, da bo prišel Jezus za veliko noč v Jeruzalem, vendar so upali, da bo obziren kakor ob drugih priložnostih. Zdaj pa je prihajal kot zmagozslavec, očitno v vlogi mesijanskega kralja slave.

„Učenik, posvari svoje učence!“ so mu ježno rekli.

Odgovoril jim je: „Povem vam, če ti umolknejo, bodo kamni vpili.“

JEZUS JOKA

Na vrhu, kjer se cesta prek širokega sedla spusti po zahodnem pobočju naglo navzdol, se je Jezus ustavil.

Pred njim se je v resnično kraljevskem sijaju razprostiralo mesto. Od nikoder ni boljšega pogleda nanj kakor s tega pobočja Oljske gore. Nagnjeno od zahoda proti vzhodu se onstran Cedrona mogočno in strmo nudi občudovanju gledavca.

Kakor danes je bilo tudi tedaj mesto iz kamna, ki neomejeno vlada tu. Kako je sijala tedaj tisočletna prestolnica, ki ji je v blišč zaljubljeni samosilnik Herod pravkar dal popolnoma novo obleko! Belo so sijali kamniti skladi v podnožju kiklopskega obzidja in pročelje templja, ki je bilo pred Jezusom, se je bleščalo v zlatu. V središču slike se je simbolično dvigala ogromna gmota svetišča s preddvori, obzidjem in stolpi. Na desni je bil spoštovanje zbujajoči štirikotnik Antonije, vojašnice rimske posadke. Povsod je bilo videti

(Nadaljevanje na 6. strani)

celo o obstoju Boga. Kako daleč je bilo tedaj še do obnove 19. stoletja!

Toda iz te ponotranjene Cerkve bo vela nova moč. Človeštvo bo brez Boga začutilo svojo neizmerljivo revščino. Takrat bo v majhni verski družbi začutilo nekaj novega, odgovor na vprašanja, ki si jih je že dolgo postavljalo.

Mislil, da so pred Cerkvijo težki dnevi. Prava kriza se je šele začela. Toda popolnoma sem gotov, kaj bo na koncu: ne Cerkev političnega češčenja, ki je že zdavnaj propadla, ampak Cerkev vere. Ne bo več v toliki meri oblikovalna sila tostranske družbe, a bo vendar vnovič cvetela in bo postala ljudem kot domovina, ki jim kaže pot prek smrti v življenje.

(J. Ratzinger, *Glaube und Zukunft*, München, 1970.)

Ali bodo škofje branili pravice človeka tudi za ceno zapora?

Na zadnji škofovski konferenci v Rimu sta zbudila veliko pozornosti govora škofa Donala Lamonta iz Rodezije in škofa Nguyen-Kim-Diena iz Južnega Vietnama.

Škof Lamont je med drugim dejal: „Zdelo se nam bo neverjetno, da nekatere vlade še danes ločujejo ljudi po barvi kože. Toda tako je. Seveda morajo biti zastopniki Cerkve, ki so toliko pogumni, da tukaj kritizirajo te krivice, pripravljeni na slab sprejem doma, ko se vrnejo s sinode. Toda škofje se ne

(Nadaljevanje na 6. strani)

veliki ali majhni smo v svojem srcu

Saj se še spomniš pisma od zadnjic. „Moj bog je moja roka,“ si mi nekoč dejal. Pred tedni sem ti odgovoril, kaj mislim o tem.

Mogoče si vrgel revijo v kot, ne da bi jo odprl. Mogoče si prebral tisto pismo in se nasmehnil. Mogoče pa si se zamislil.

Vsekakor utegnejo biti tisti stavki, če si jih le prebral, majhna razpoka v jez tvojega sveta brez Boga. In kaj taka razpoka v jez na dolgo roko pomeni, si lahko misliva oba...

S tistim odgovorom zadnjic pa le še nisem prišel v sredo vprašanja, ki sem se hotel o njem s teboj pogovoriti. Čeprav je božja luč res tisto, kar osmisli človekovo tavanje po zemlji, je vendarle ta luč zunaj človeka: ne spremeni v človeku samem ničesar, vsaj neposredno ne.

In tu bi rad nadaljeval. Rad bi šel bolj v sredo človeka samega, v njegovo najglobljo globino. Kajti božje življenje je prodrlo tudi tja.

Res, to je tista nenavadna resnica o Bogu v nas. Nekomu, ki v Boga ne veruje, te besede nič ne pomenijo. Drugim, ki verujemo v Boga, dostikrat malo pomeni, ker smo teh trditev navajeni in jih jemljemo površno, le bolj kot lepe besede.

Bog v nas: Kje naj začnem, kako naj povem, da bom vsaj malo tistega izrazil, kar se je s člove-

kom zgodilo, kar se z njim dogaja, kadar je v zvezi z Bogom? Naj vzamem primer iz življenja:

Skoraj gotovo si že slišal ime p. Kolbeja. Bil je duhovnik, redovnik, kot je toliko drugih duhovnikov in redovnikov. Vendar se je zgodilo z njim nekaj posebnega. Nacisti so ga med zadnjo vojno kot Poljaka zaprli v koncentracijsko taborišče v Auschwitzu. Lepega dne je nekdo iz tiste barake, v kateri je bil tudi p. Kolbe, ušel. Za kazen so nacisti izbrali od ostalih jetnikov vsakega desetega, da ga pošljejo v celico smrti. Pri tem odbiranju je prišel na vrsto neki družinski oče, ki je na glas zajokal, ko so ga določili za smrt. P. Kolbe je stopil k njemu, ga vprašal, zakaj joče, in, ko mu je ta povedal, da zato, ker ima doma ženo in otroke, se je p. Kolbe ponudil namesto njega. Nacisti so ponudbo sprejeli. P. Kolbe je umrl strašne smrti zaradi lakote namesto svojega sojetnika.

To je primer. Resničen. Poljak, namesto katerega je šel p. Kolbe v smrt, še živi.

Tu se človeku skoraj nujno pojavi vprašanje, kje je dobil p. Kolbe tisto notranjo moč, da je bil sposoben take žrtve. Saj je znano, da se človek oklepa vsake bilke, samo da si reši življenje. Ko bi bil p. Kolbe obupan, bi ga človek razumel: smrt bi bila neke vrste sa-

momor. A bil je srečen, ko je stopal v celico smrti. Tudi tam je bilo njegovo vedenje tako mirno, da se nacistični pazniki niso mogli načuditi.

Edini odgovor na gornje vprašanje je: božje sile v njem so mu dajale pogum za takšno odločitev. Do take mere se mu je posrečilo umreti samemu sebi, da je bil zmožen popolne ljubezni do drugega.

Kaj ni Kristus govoril o božjem kraljestvu kot o kvasu, ki ga gospodinja vzame in ga zamesi v tri merice moke, dokler se vse ne prekvasi? Božje življenje v nas je tisti kvas, ki naj bi pregnetel in preprijil vse naše življenje, misli in čustva, besede in korake, naš prostor in naš čas. P. Kolbeju se je to pregnetenje posrečilo. A poklicani smo vsi v to: tako prekvašeni in pregneteni z Bogom naj bi bili čim bolj dobri in plemeniti, brez egoizma in služeč bratom.

To je tista čudovita resnica, o kateri je govoril Kristus in o kateri nam govori življenje tistih, ki jim pravimo svetniki.

Sami bi si ne upali misliti, da je Bog v nas, ko bi nam Kristus tega ne povedal. Saj je to prav tako nekaj nenavadnega, kot če bi žival govorila, rastlina hodila ali kamen rasel. Je nekaj, kar človeku po naravi ne gre. Je nekaj daleč nad zahtevami človeške narave.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Vi niste moji otroci

Dokler ni upokojenec Jernej resno zbolel, je vse nekako šlo in so bile težave v zvezi z njim pač običajne penzionistovske težave: pred prvim mu je redno zmanjkalo denarja, celo za kruh. Potem pa je Jernej obležal, bil je hudo bolan, celo pijača mu ni več dišala.

„To je znak za alarm,“ je dejal njegov podnajemnik, študent Miha, in je starcu svetoval:

„Enajst otrok imate. Pišite jim, naj pridejo in vam pomagajo.“

Jernej ni bil takoj za to, po nekaj dneh pa je le popustil, ko je videl, da mu ne gre na bolje, pač pa na slabše.

„Vseh enajst pokličem, vsem napiši, da morajo priti. V nedeljo bi bilo najbolje, ko utegnejo,“ je rekel Mihi.

Miha je napisal in odposlal enajst pisem.

Kljub temu, da je bil parkirni prostor pred našim blokom velik, kljub temu, da je v nedeljo skoraj prazen, saj se vsi odpelejo iz mesta — to nedeljo je bil skoraj premajhen. Enajst lepih, velikih limuzin se je bleščalo na njem: k Jerneju so prišli otroci.

Komaj so se vsi zgnetli v stanovanje, komaj so se še poznali med seboj. Tudi očeta so komaj spoznali.

„Kljub boleznim si še kar dober videti, stari. Koliko jih že imaš?“ ga je povprašal najstarejši.

„Sedemdeset. Pred tednom dni sem imel rojstni dan. Hvala za darila,“ jim je poodital Jernej.

Ker se je nekaterim deset

minut po prihodu že začelo muditi na izlete, je Jernej povedal svoje:

„Bolam sem, hudo bolan. Mi-slim, da ne bom več dolgo. Pa vas prosim, če bi mi pomagali. Naj me kateri k sebi vzame, da ne bom tu sam umiral.“

Molče so se spogledali, potem pa je dejal prvi:

„To ni tako enostavno. Vsaj zame ne. Oba z ženo sva v službi, veliko sva odsotna, služkinja ima pa še z otroki preveč dela. Ne rečem, da za tvojo oskrbo ne primaknem kakšnega jurja, k sebi pa te ne morem vzeti.“

Druga, hči, ugledna gospa, je dejala:

„Utesnjeni smo v majhnem stanovanju v bloku. Mož in sin in jaz se stiskamo v treh sobah. Čez leto, dve, ko bomo imeli hišo, no, takrat ne rečem, zdaj pa ne.“

Tretja je nadaljevala:

„Mi smo daleč iz mesta, nam je težko klicati zdravnika. Mi te že ne moremo vzeti.“

Četrti sin se je izmazal:

„Z veseljem bi te vzel, pa ne morem. Kje pa! Saj še sami komaj živimo. Če pa ostaneš sam, se s pokojnino že kako prebiješ, saj si vajen.“

Peta je povedala:

„Naše stanovanje je v petem nadstropju in v najbolj nezdravem delu mesta. Slab zrak je pri nas. Če te vzamemo mi, je tako, kot bi te ubili ali umorili. Ne in ne, mi tega nočemo, mi te imamo radi.“

Šesti:

„Pred kratkim se je poročil sin in zdaj nimamo prostora. Če bi povedal malo prej.“

Sedma:

„Prvega mi bo odpovedala služkinja in potem bom za vse sama. No, jaz pa res ne morem.“

Osma:

„Jaz sem samska, le garsonjero imam. Jasno je, da sploh ne morem, pa če bi še tako rada.“

Deveti:

„Mi se bomo kmalu preselili v tujino. Torej ne moremo.“

Ko so povedali vsi, se je začel Jernej smejeti. Smejal se je dolgo in na glas in vsi so ga presenečeno gledali. Kljub temu pa so se ob njegovem smehu oddahnili, saj so se bali očitkov.

„Prav mi je,“ je dejal Jernej. „Zakaj?“

„Ker sem vas tako imenitno vzgojil. Mati in jaz sva vas lahko spravila enajst do kruha, vas enajst pa ne more mene do groba. Pa ste mi danes vseeeno do nečega pomagali: dokazali ste mi, da smo si tujci.“

Tolažili so ga še in še, govorili so vsevprek, kmalu so začeli še drug drugega obtoževati, češ saj oni bi lahko, pa noče, jaz pa res ne morem. Jernej jih je nekaj časa poslušal, potem pa dejal:

„Dovolj! Zdaj izginite in ne prikažite se več. Ne maram vas več, vi že niste moji otroci. Žolč se mi bo razlil, če vas bom še poslušal. Pojdite!“

Užaljeno so začeli odhajati. Jernej pa je vstal, se pretegnil in prvič po dolgem času dejal Mihi:

„Je kaj pijače pri hiši? Malo bi ga cuknil in eno pokadil. Nisem več bolan! Tako sem jezen, da sem zdrav. In sram me je.“

„Sram? Zakaj?“

„Ker sem hotel enajst ‚revežev‘ spraviti v težave. Ali nismo res ubogi?“

Evgen Jurič

„Nisi spoznalo . . .“

(Nadaljevanje s 3. strani)

razkošne palače, ki so jih bili zgradili veliki duhovniki in četrtni oblastniki, v ozadju pa se je kot čuvaj vrat proti morju dvigal Davidov stolp, zgrajen na temeljih visokih teras: petdeset metrov visoka, nepremagljiva trdnjava, kjer so se štirideset let pozneje zadnji izraelski branivci upirali Titovim legijam.

Pogled na mesto in slika grozeče nesreče, ki je vstala v Jezusovi duši, sta napolnila njegovo srce s strašno slutnjo. Tu so bili vsi njegovi spomini: spomini njegovega rodu, njegovega naroda. Na teh trikrat svetih krajih so bili vladali njegovi očetje. Zdaj so spali v ozadju doline, ki se je raz-

prostirala na njegovi levi, med skupinami belih grobov in visokimi, temnimi cipresami. Bolj ko kdorkoli je poznal nadnaravni pomen templja, edinega mesta na svetu, kjer so čistili pravega Boga. Zakaj je moralo vse zaiti v žalostno slepo ulico, zakaj je Previdnost dopustila zakrknjenost in zaslepljenost?

Jezus je zaihtel: „O, da bi bilo spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi. Zakaj prišli bodo dnevi nadte, ko te bodo tvoji sovražniki obdali z nasipom in te oblegali ter stiskali od vseh strani. In v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.“ Čudne, skrivnostne besede! Jezus jih tedaj ni razložil.

TESNOBA V MRAKU

V mesto je prišel gotovo skozi Zlata vrata. Ta vrata so najbližje templju, kamor se je odpravil Jezus. Tam se mu je nudit prav isti prizor, ki ga je razsrdil že pred dvema letoma: pobožnost in kup čija, ki sta se pretesno povezali sta spremenili stebrišča v menjalnice, preddvorja v sejmišča in svete dvore v prodajalne dišav. Iz svetega kraja se je razlegalo vreseče vpitje, pomešano z meketanjem živali. V Mesiju je vstal isti srd kakor nekoč: udaril je na desno in levo in pometel trg pred seboj. Njegov prihod ni ostal neopažen.

Jezusov silni nastop je gotovo olajševala navzočnost spremstva, ki mu je sledilo. Truma je od Betfage dalje od trenutka do trenutka

ALI BODO ŠKOFJE . . .

(Nadaljevanje s 3. strani)

smejo vdati nobenemu pritisku ne s strani vlade ne s strani tistih vernikov, ki bi radi cerkveni nauk zvodenili in katerih dnevna molitev se glasi: „Gospod, daj nam previdnosti, drugo vzemi!“ Rasiistično zapostavljanje je treba pogumno obsojati, brez strahu za gmotne posledice.“

Škof Nguyen-Kim-Dien pa je rekel: „Oblast in denar sta smrtno nevarni skušnjavi. Stotine milijonov ljudi je lačnih, je v zaporih, je zapostavljenih. Dve tretjini človeštva sta žrtev slepih mehanizmov. Ti pa izhajajo iz narodov, ki pravijo, da so krščanski in imajo vso moč v svojih rokah. Poznamo škofo, ki so zaprti, ker so branili pravice Cerkve. Ali bomo imeli kdaj v zaporih tudi take škofo, ki bodo branili pravice človeka?“

VELIKI ALI MAJHNI . . .

(Nadaljevanje s 4. strani)

Že te slišim, kako ugovarjaš: „Če je temu tako,“ tako praviš, „zakaj se potem to božje življenje v nas ne razvije? Zakaj je potem na sve-

tu toliko sovraštva in samoljubja? Zakaj se posreči le peščici izbrancev, da razvijejo te božje sile do vrha? Saj je svetnikov tako malo.“

Imaš prav. Malo jih je, ki uresničijo božjo podobo v sebi popolno. Zakaj?

Božje seme v-nas je samo v sebi sposobno silnega razvoja. Kristus ga primerja gorčičnemu zrnu, ki je najmanjše med vsemi semeni, ki pa se razraste v drevo, na katerem počivajo ptice. Torej je sila tega zrna izredna. Zakaj se potem ne razraste?

Kristus je tudi govoril o sejavcu ki gre seme sejati. A od vsega tega semena se le del razvije, da obrodi klasje in seme v njem. In ostalo? Razne ovire mu ne dajo, da bi zraslo: bodisi da ga ljudje pohodijo, bodisi da ga plevel zaduši, bodisi da je zemlja preplitva . . . Z drugo besedo: človek sam postavlja ovire ali pa vsaj jih ne odpravlja v zadostni meri, da bi moglo božje seme v njem vzkaliti, zrasti in roditi.

No, to je bilo tisto, kar mi je še ležalo na srcu in kar sem ti mislil še povedati.

naraščala. Seveda niso bili vsi njegovi prepričani pristaši ali spreobrnjenci. Pri takih nastopih igra radovednost važno vlogo. Kljub temu so bili ljudje zelo navdušeni. Jasni otroški glasovi se vzklikali Mesiju. Farizeji, ki so bili vedno bolj vznemirjeni, so govorili med seboj: „Vidite, da nič ne opravite; glejte, ves svet je odšel za njim!“

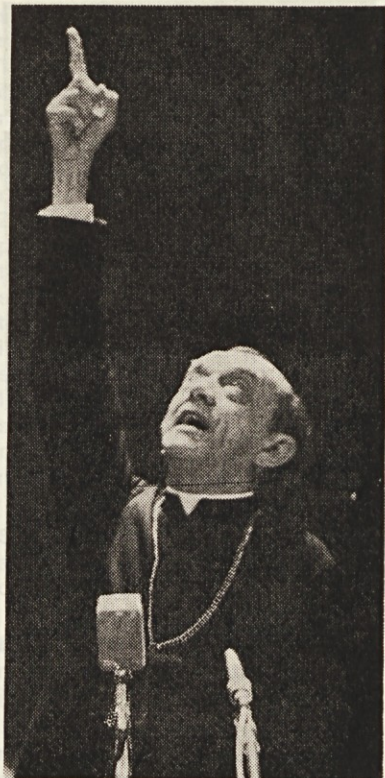
Vendar Jezus tudi v sijaju slave, ki ga razodeva v samem srcu Jeruzalema, v trenutku, ko vse ljudstvo, ki je zbrano za veliko noč, ponavlja njegovo ime, niti za hip ne izgubi iz zavesti usode, ki ga ne čaka in ki jo sam hoče. Ponovil je, kaj bo resnični pogoj njegove slave: „Prišla je ura, da se poveleča Sin človekov. Toda... Resnično, resnično vam povem: če pšenično zrno ne pade v zemljo in

ne umrje, ostane samo. Če pa umrje, obrodi obilo sadu. Kdor ljubi svoje življenje, ga bo izgubil; in kdor sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje.“

V Jezusovi duši vstaja krvava skrivnost odrešenja. Njegovi zvesti še ne razumejo, kakšni slavi jih posveča. Ne vedo še, kaj pomeni v nadčloveški igri, kjer tisti, ki izgubi, v resnici dobi, „sovražiti svoje življenje na tem svetu“.

On pa to ve. In ker je človek, popolnoma človek, ga prevzame strašna, človeška groza spricho tako bližnje in strašne bodočnosti. Tako se bo dan, ki se je začel z bleščečo lučjo zmagoslavnega jutra, končal v mračni tesnobi.

Daniel Rops

Kaj k temu praviš, ne vem. Upam pa, da ti postaja vsaj to jasno, kako neznatnega boga si je izbral tisti, ki si je postavil za boga svoj roko.

Roka je potrebna: delavec si za njo služi denar. Tudi denar je potreben. A največjih človekovih bogastev ni za denar na prodaj. Pogostenja in dobrote in skromnosti in pozabe nase ni na stojnicah.

In vendar se nahaja v tej smeri človekova veličina.

NEKATERI PODATKI O DUHOVNIKU V SLOVENIJI DANES

Iz lanske ankete, ki so jo izvedli škofje med slovenskimi duhovniki, navajamo nekatere zanimivosti o življenju slovenskih duhovnikov danes.

Približno dve tretjini duhovnikov izhaja iz kmečkih družin, vendar se ta odstotek vedno bolj manjša. Ena petina jih prihaja iz družin z desetimi ali celo več otroki, ena četrtnina iz družin s štirimi ali manj otroki. 97% duhovnikov izvira iz družin, kjer sta oče in mati praktična katoličana.

Nekateri duhovniki žele, naj bi župnik vršil svojo službo do 75. leta, drugi do 70. ali 65. leta, tretji pa, naj bi opravljal službo, dokler le more primerno skrbeti za vernike, saj je duhovnikov premalo. Župnijskih svetov še ni prav veliko, a kolikor jih je, so na splošno duhovniki z njimi zadovoljni.

Z mladimi družinami imajo duhovniki le malo stikov in jih tudi posebno ne iščejo. Predlagajo pa, naj se oblika ljudskih misijonov spremeni, kajti stara oblika ne ustreza več.

Štiri petine duhovnikov pravi, da jih verniki bolj cenijo zato, ker so neoženjeni, ena desetina jih meni, da je to vernikom vseeno, ena petdesetina pa je prepričana, da jih zaradi tega verniki manj cenijo, ker ne verjamejo, da res tako žive. Posvetitev poročenih mož za duhovnike bi imeli duhovniki za koristo samo v posebnih okoliščinah.

Dve petini duhovnikov ima finančne težave. Verniki so o tem premalo obveščeni. Ena četrtnina nima lastnega gospodinjstva, ampak je na hrani drugeje. 7% duhovnikov si gospodinjijo sami.

KAR IMAJO MNOGI ZA POLITIKO — SKRIB ZA SKUPNO DOBRO, BOJ PROTI KRIVICI, ZAVZEMANJE ZA MIR — JE ZAME VERA IN URESNIČEVANJE EVANGELIJA.

Helder Camara

Televizijski aparat ima tretjina duhovnikov, prav tako avto, 4% uporabljata avto, ki je last župnije. Trditev, da so duhovniki od akademskih poklicev najbolj motorizirani, ne drži.

Ena tretjina ne gre nikoli na dopust, ena tretjina zelo redko, redno jih hodi le 13%. Seveda so potrebe dopusta različne po različni obremenjenosti z delom.

Polovica duhovnikov je mnenja, da bi morale biti plače med njimi sorazmerno enake t. j. le leta duhovniške službe bi bila odločilna za višino plače.

jack
london

kje si bova spletla gnezdo?

roman o dveh
preprostih
in dobrih ljudeh

Dosedanja vsebina:

Saša Brown, delavka v likalnici, in Billy Roberts, vozač, sta se spoznala na neki prireditvi: brž jima je bilo jasno, da sta kakor ustvarjena drug za drugega.

Ko je Billy pomagal Saši odkrižati se nadležnega in surovega Karla Longa, ki je trmasto silil za njo, sta se ta dva zmenila za nedeljski sprehod s kolesljem. Na sprehodu je Billy Sašo vprašal, če bi bila pripravljena se z njim poročiti. Ko mu ni hotela takoj odgovoriti, jo je prosil, naj vendar reče kaj: ja ali ne, le molči naj ne.

Spet je nastal molk in Saša je čutila, kako ji misli tonejo v toploto, ki je zdaj drhtela pod odejo. Ko se je zavedela, kam vodijo te besede, je v temi skesano zardela.

„Koliko let ti je, Billy?“ je vprašala tako nenadoma in brezobzirno, da je bil on enako zmeden kakor ona po njegovih prvih besedah.

„Dvaindvajset,“ je odgovoril.

„Meni pa štiriindvajset.“

„Kakor da ne bi vedel!“

„To ne izpremeni resnice, da sem dve leti starejša od tebe.“

„Pa kaj za to? Rad te imam, zato te moram dobiti. Drugega izhoda ni, Saša; moram te imeti in trdno upam, da hočeš tudi ti mene. Moje roke morda niso mehke, a zato znajo delati zate in se biti zate — ljubiti te znajo, Saša.“

Stara upornost, ki jo je zmerom čutila nasproti moškim, je bila kakor izbrisana. Saša ni imela občutka, da bi se morala braniti. To ni bil boj. Bilo je tisto, česar je čakala in o čemer je sanjara. Proti Billyju je bila brez moči in ta zavest je bila polna utehe. Ni česar mu ni mogla odreči. Še tedaj ne, če bi se izkazalo, da je tak kakor drugi. In iz veličine te misli je zrasla še večja misel — da se ne bo pokazal takega.

Rekla ni ničesar. A namesto tega je v nenadnem zažarenju telesa in duha segla po njegovo levico in jo rahlo izkušala odtrgati od vajeti. Billy je ni razumel; ko je pa vztrajala, je preložil vajeti v desnico in ji prepustil levo roko. Sklonila je glavo nad njo, poljubila njegove vozniške žulje in zamrmrala:

„Billy, rada imam tvoje roke. Zame so to najlepše roke na svetu.“

„Eha!“ je rekel konjema.

Ustavil ju je, jima prigovarjal, da sta se pomirila, in zadrnil vajeti okoli bičevnika. Nato se je obrnil k njej, jo ovil z rokami in pritisnil svoje ustnice na njene.

„Oh, Billy, dobra žena ti bom,“ je zaihtela, ko jo je izpustil.

Poljubil jo je na mokre oči.

„Zdaj veš, na kaj sem mislil in zakaj sem se potil, ko sva kosila. Kar čutil sem, da ne strpim več, ne da bi ti povedal. Saj veš, ugajala si mi od prvega trenutka, ko sem te zagledal.“

„Billy, tudi meni se zdi, da sem te imela rada že od prvega dne. In tako ponosna sem bila nate ves tisti dan, ko si bil tako dober in

prijazen in tako močan in so te vsi moški tako spoštovali in so vsa dekleta gledala za teboj in si se tako junaško bil s tistimi tremi lrci, medtem ko sem jaz sedela za mizo. Moža, ki ne bi bila ponosna nanj, ne bi mogla ne ljubiti ne poročiti se z njim; in nate sem tako ponosna, tako ponosna.“

„Niti pol toliko ne, kakor sem zdaj sam nase,“ je odvrnil, „zato, ker sem dobil tebe. Kar prelepo je, da bi moglo biti res. Morda bo čez nekaj minut budilka zaropotala in me zbudila. No, tudi če bi bilo tako, hočem imeti prej kar moči dosti od teh nekaj minut. Le pazi, da te ne pojém, ko sem te tako lačen.“

Objemal jo je in jo tako tesno stiskal k sebi, da jo je skoraj zabolelo. Čez nekaj časa, ki je bil zanjo blažena večnost, so njegove roke odnehale in zazdelo se je, kakor da se izkuša siloma zbrati.

„Pa se ura le še ni sprožila,“ je šepnil ob njenem licu. „In temna noč je, in Fruitvale je naravnost pred nama, in King pa Prince stojita tu sredi ceste. Nikoli nisem mislil, da bo kdaj prišel čas, ko mi ne bo nič do tega, da bi pognal par dobrih konj. A ta trenutek je takšen. Kar ne morem te izpustiti in nekaj časa tudi še imam nocoj. Treba je, da se premakneva, čeprav je hudo.“

Zadelal je premaknjeno odejo okoli nje in ošinil nestrpna konja z bičem.

Billy in Saša sta se odločila, da se preselita na Cesto pinij, v neposredno bližino delavnice Južnopacifiške železnice. Tam sta najela čedno hišico s štiri majhnimi sobami.

Sara je bila starokopitnica. In ne samo to: kar zakrknila se je bila, ko se je s prihodom njenega prvega otroka zanjo končala doba ljubezni. Od tistih dob se je držala svojih navad kakor mavec kalupa. Njen kalup so bili predodki in pojmi njenih dekliskih let ter hiše, v kateri je živela. Vdana jim je bila tako zelo, da je dobila sleherna izprememba v njenem vsakdanjem življenjskem redu ob-

seg revolucije. Tom je bil prestal že mnogo teh revolucij, med njimi tri ob prilikah selitev. Po tretji selitvi je bilo njegove odpornosti konec, zato se ni selil nikoli več.

Tako se je zgodilo, da je Saša odlašala napoved svoje bližnje poroke, dokler ni postala neizogibna. Prizor, ki se je bila nanj pripravila, je res prišel.

„Tak boksač, tak klatež, tak nepridiprav!“ je zarezala Sara, ko je bila naštela vse gorje, ki je ogrožalo njeno bodočnost in bodočnost njenih otrok zaradi izgube Sašinih štirih in pol dolarja na teden. „Rada bi vedela, kaj bi rekla tvoja mati, če bi še živela in dočakala dan, ko si začela znanje z malopridnežem, kakršen je Bill Roberts. Bill! Oh, tvoja mati je bila pregosposka, da bi se bila združila z moškim, ki bi mu bilo Bill ime. In samo to ti rečem, da se poslej lahko obrišeš za svoje svilenogavice in tri pare čevljev. Kmalu se boš štela srečno, če boš lahko hodila v šlabedrah in bombažastih nogavicah.“

„Oh, ne bojim se, da mi Billy ne bi mogel skrbeti za toliko čevljev, kolikor jih bom potrebovala.“

Krka — najlepša slovenska reka

je odvrnila Saša in ponosno vrgla glavo nazaj.

„Sama ne veš, o čem govoriš.“ Sara je premolknila in zagnala brezupen, oduren smeh. „Le pazi, kaj bo, ko pridejo otroci! Ti se bolj hitro nabirajo, kakor rastejo plače.“

Toma je silil smeh, a zaradi ljubelega miru je skrnil obraz za svojo čašo kave.

„In taka nagla možitev,“ je nadaljevala Sara, „kar iznenada, a? Če to ni sumljivo! Ne vem, kaj je dandanes s temi mladimi ženskami. Nič prida jih ni, tako ti povem.“

Saša je bila bleda od jeze, a medtem ko je Sara nadaljevala pridigo, se je Tomu posrečilo, da je skrivaj krčevito pomežiknil sestri, proseč jo, naj pomaga ohraniti mir.

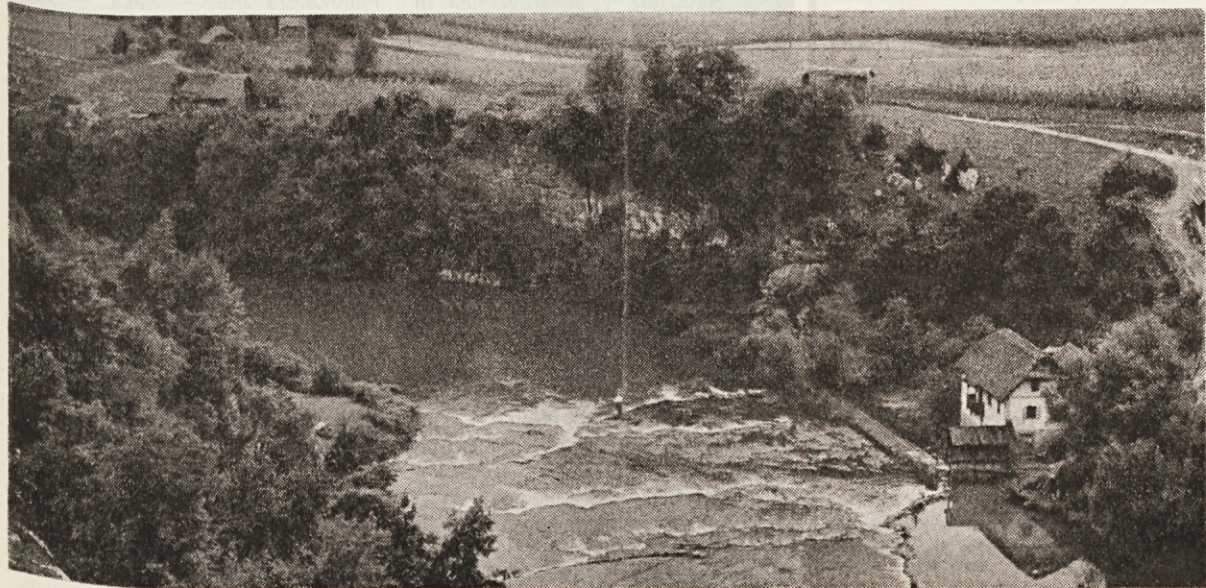
„Vse je v redu, sestra,“ je potolažil Sašo, ko sta ostala sama. „Le Sara si ne dá ničesar dopovedati. Bill Roberts je dober fant. Marsikaj vem o njem. Ponosna bo, da ga dobiš za moža. Z njim boš gotovo srečna...“ Glas mu je upadel in njegov obraz je mahoma postal za čudo star in utrujen, ko je boječe nadaljeval: „Sara naj ti bo svarilen zgled. Nikar se ne ujedaj! Karkoli storiš, ujedati

se nikar. Bodi dobra z njim in daj mu včasih, da tudi on odpre usta. Tudi moški imajo nekakšno pamet, čeprav Sara tega ne ve. O, Sara me ima v resnici strašno rada, čeprav tega ne kriči na glas. Zate je glavna reč, da imaš svojega moža rada — in da mu to tudi pokažeš. Z dobrim ga skoraj zmerom lahko pripraviš, da bo storil to, kar boš ti hotela. Le njegovo voljo mu včasih pusti, pa bo tudi on puščal tebi tvojo. A rada ga imej, rada, in na njegovo pamet se opiraj — saj ni bedak — pa te bo vse življenje na rokah nosil. Mene Sara strahuje, da ne delam tega, kar je nàpak; a ljubše bi mi bilo, če bi me z ljubeznijo zadrževala.“

„Bom, Tom, bom,“ je pokimala Saša, smehljaje se skozi solze, ki so ji bile zalile oči ob njegovih dobrih besedah.

Pozneje, ko si je že nadela klobuk, da bi hitela v pralnico, je našla Toma za vogalom. Čakal jo je.

„In Saša,“ je rekel s hlastnim, negotovim glasom, „tistega, kar sem ti prejle rekel zastran Sare... več... tistega menda ne razumeš tako, kakor da je bilo le količkaj nepošteno nasproti njej? Dobra ženska je in zvesta in njeno življenje nikakor ni bilo lahko. Rajši

kaj pravite?

PAMETNI MOŠKI POGLEDAJO TUDI „ZA FASADO“

Nikoli nisem bila „čedna“. Zato sem se v življenju navadila ostajati v ozadju. V začetku me je precej bolelo, kasneje sem se v to vdala.

Zdaj, ko sem stara 34 let, se za nima zame neki moški. Zdi se mi nekam neresnično, a je res. Službeno je imel opravka v našem podjetju. Čez en teden je prišel ponovno z neko pretvezo in me povabil na kavo. Vmes sva se nekajkrat sestala in se sijajno razumela in njela.

Bojim se, da bi se moglo vse skupaj razbliniti kot milni mehurček. Toliko je lepih žena!

Draga gospodična, lep obraz in čedna postava sta dar, za katerega je treba biti hvaležen. Toda, ali je zunanost vse?

Kdo jamči lepi ženi, da bo ostala vedno tako lepa? Če ne stojte za lepoto milina, srčna dobrota in notranje vrednote, potem manjka vse bistveno.

Dokazano je, da imajo tako imenovane „lepotice“ pogosto mnogo manj miline kot „povprečne“ žene, ki se ne vrte nečimrno le okrog sebe, temveč se zanimajo še za druge ljudi izven sebe in tudi za nje kaj store.

bi si jezik odgriznil, kakor da bi rekel kaj zoper njo. Kaj hočeš, vsak ima svoje križe in težave. In revščina je pekel, jeli da?”

„Neznansko dober si bil z menoj, Tom. Tega ne morem nikoli pozabiti. In vem, da Sara ne misli slabo. Stori vse, kar more.“

Bil je njen zadnji dan v pralnici. Zvečer je bilo zanjo za zmerom konec likanja. Z Billyjem sta bila zmenjena, da se jutri popoldne ob petih poročita. Bert in Marija bosta za priči in po poroki bodo imeli vsi štirje pri Barnumu v posebni sobi ženitovanski obed.

Čeprav se je Saša vestno posvečala gospodinjstvu, je — kakor hitro si je vse dobro uredila — vendar spoznala, da ji ostaja veliko prostega časa. Zlasti kadar je mož vzel kosilo s seboj in ni bilo treba opoldne pripravljati obeda, je imela vsak dan po nekaj ur zase. Ker se je bila v letih, ki jih je prebila v tovarni in pralnici, navadila rednega dela, se s tem brezdeljem ni in ni mogla sprijazniti. Neznosno ji je bilo sedeti in držati roke križem. K svojim dekliškim prijateljicam tako ni mogla hoditi v vas, ker so še vedno delale v likalnici in tovarni. Z ženskami iz sosesčine takisto ni bila znana, izvemši s čudaško starko, ki je stanovala v sosednji hiši in s katero je kdaj pa kdaj pokramljala preko dvoriščnega plotu.

Namenjeno ji je bilo, da se od te čudne ženske sčasoma še marsičesa nauči. Znanje se je bilo pričelo nekega dne, ko je Saša razobešala na dvorišču perilo. Starka, ki je slonela na ograji svojih dvoriščnih stopnic, je prestregla njen pogled in ji pokimala. „Kajne, da še niste dolgo omoženi?“ je vprašala ženska. „Jaz sem gospa Higginsova. A rajši imam svoje krstno ime Mercedes.“

„In jaz sem Robertsova,“ je odvrnila Saša. Kar izpreletelo jo je, tako nov je bil njenemu jeziku ta ženski naziv, „Saša mi je ime.“

„Oh, vi srečna, sladka, lepa mlada stvarca! Sovražila bi vas od same zavisti — vas, ki bi si vsi moški želeli, da jih ovijete okoli svo-

jih prstov. Pa saj ne veste, kaj imate. Nobena ne ve, dokler ni prepozno.“

Saša je osupnila, a vzlic zadregi je hitro odgovorila:

„O, pač, vem, kako srečna sem. Najboljšega moža na svetu imam.“

„Pa ali bi radi ohranili svojega moža? Zmerom, zmerom — če bo mogoče?“

„Tako nameravam.“

„Moška ljubezen je kaj čudna reč,“ je rekla Mercedes. „In vse ženske grešijo v tem, ko mislijo, da poznajo moške kakor kako knjigo. Zato umirajo s strtim srcem, večina žensk, ker ne vedo o moških ničesar in vendar tolikanj neumno verujejo v to, da vse vedo. Oh, la, la, neumnice male! Tako pravite tudi vi, novoporočena ženica, da hočete vse storiti, da vas bo mož zmerom rad imel — jelite? Vse govorijo tako in si domišljajo, da poznajo može in čudaštvo moške ljubezni. Laže je zadesi glavni dobiček v loteriji, a novoporočene ženice tega ne vedo, dokler ni prepozno. No, vi — vi ste dobro začeli. Le glejte, da boste zmerom zali na pogled. Kakor ste dobili moža, tako ga tudi držite. A to še ni vse. Ob priložnosti se pomeniva kaj več in tedaj vam nekaj povem, kar se zdi le redkim vredno vedeti in tudi le malokatera zna. — Saša! — to je krepko, lepo ime za žensko. A vam ni podobno. Recite gospodu Robertsu, da mu čestitam k njegovemu dobremu okusu.“

Ustavila se je, ko je že držala za kljuko svojih kuhinjskih vrat.

„In pridite katerikrat k meni v vas. Ne bo vam žal. Marsičesa vas lahko naučim. Popoldne pridite. Moj mož je nočni čuvaj na postaji in vse dopoldne spi. Tudi zdaj počiva.“

Zmedena in vsa zamišljena se je Saša vrnila v hišo. Tako nevsakdanja ji je bila ta suhljata, temnopolta žena z obrazom, izsušenim, kakor da so ji ga ožgale silne pripeke, in z velikimi črnimi očmi, ki so se bliskale in plamenele, kakor da bi pričale o neugaslem notranjem požaru. Stara je bila — Saša je ugibala, kam med petde-

set in sedemdeset bi jo postavila. Njene lase, ki so bili nekdanj črni kakor noč, je zdaj široko preprezala sivina. Posebno znamenita se je zdela Saši njena govorica. Bila je dobra angleščina, boljša od tiste, ki jo je mlada žena slišala v svoji okolici. Vendar pa starka ni bila Američanka. A z druge strani tudi ni bilo čutiti tujega naglasa. Tisto, kar je bilo tujega v njenih besedah, je bilo tako neprijemljivo, da Saša ni vedela, kam bi jo dala.

„Oho,“ je rekel Billy, ko mu je zvečer povedala svoj doživljaj. „Tāk ona je gospa Higginsova. Njen mož je nočni čuvaj. Samo eno roko ima. Stari Higgins pa ona — to ti je smešna dvojica. Ljudje se je kar bojijo, vsaj nekateri. Italijani in stare lrke jo imajo za čarovnico. Nikakega opravka nočejo imeti z njo. Bert mi je tako povedal. Eden izmed fantov, ki delajo v našem hlevu, pravi, da je zrela za blaznico.“

„Ne vem,“ se je Saša zavzela za svojo novo znanko. „Čudna utegne biti, a pravzaprav govori tisto, kar zmerom sam trdiš.“

Ko je prvokrat obiskala Higginsovo Mercedes, je Saša kar strmela in koprnela od nenavadnega,

čudnega izžarevanja te izsušene starke. Bilo ji je, kakor da bi dihal iz vsega njenega bitja veter neznanih dežel in širnih mōrij onkraj obzorja.

„Ali ste Španka?“ je previdno vprašala Saša.

„Sem in nisem. Moj oče je bil Irec, moja mati pa španska Peruanka. Moja barva in moj obraz sta njena. V mnogih drugih rečeh sem podobna očetu, ki ga je nemirna kri gonila iz kraja v kraj. In ta kri, ki jo imam po njem, je gnala tudi mene na tako daljna pota, kakor so bila njegova.“

„Oh,“ je vzkliknila Saša, „tedaj ste iz Južne Amerike!“

Mercedes je skomignila z rameni.

„Nekje sem se morala roditi. Moj dom je bil velik ranč, last moje matere. Ves Oakland bi lahko spravili na enega njenih najmanjših pašnikov.“

Še marsikaj je bila povedala, a le v odlomkih in drobtinah. Menda ni bilo ne v starem ne v novem svetu velike dežele ali mesta, ki ga ne bi bila videla. Bila je celo v Klondikeu, pred desetimi leti, z

Mariborsko jezero

Moški to vedo. In pametni moški pogledajo, ko si iščejo ženo, „za fasado“. Zakaj ne bi tudi vaš znavec prišel do takega sklepa?

MOŽU NE BO PADLA KRONA Z GLAVE

Imam zelo skrbnega moža, ki ima mene in najine tri otroke — 3, 5 in 8-letnega — iz srca rad. Glede gospodinjstva in dela, ki je s tem združeno, ima pa popolnoma zastarele pojme. Misli namreč, da je to izključno dolžnost gospodinjne.

Moral bi videti, kako se potim od jutra do večera, da je hiša v redu in da niso otroci zanemarjeni. Tudi nimam nobene pomočnice in s tremi otroki je že nekaj dela.

Mislil, da ne bi bila prevelika zahteva, da bi mi mož kdaj kaj pomagal.

Ne prihajate sami s temi pritožbami. Mnogo mož niti ne slutijo, koliko dela je z gospodinjstvom in še z več majhnimi otroki po vrhu. Oni imajo svoj poklic, so največ le malo doma in, ko pridejo domov, bi radi imeli mir in udobnost. Vse delo mora biti tedaj opravljeno, tako mislijo, in popolnoma samo po sebi umevno se jim zdi, udobno sedeti v stol in si pustiti streči.

Pogosto so to možje, ki so od doma razvajeni: bili so edini sinovi ali celo edini otroci. Veliko pameti je treba za „prevzgojo“ takega moža; a treba bi ga bilo privedi do prepričanja, da nič ne izgubi, če svoji prezaposleni ženi pomaga.

ALI MORA RES VSE SVOJI MATERI POVEDATI?

Skoraj deset let sva poročena in še vedno ne vem, komu pripadam. Vseeno je, kaj se v najini družini zgodi, moj mož mora to na vrat na nos povedati svoji materi in svoji sestri.

Vsakih nekaj tednov potuje k njima, mene ne vzame nikdar s seboj. Po takem obisku se vrne z očitki, da ne znam gospodariti:

njegovi porabijo bistveno manj kot jaz.

Odkod te besede izvirajo, ni težko uganiti. Priznam, da mi denar za gospodinjstvo ni skromno odmerjen, a zase osebno ne porabim veliko, nasprotno. Neka sosedica mi je pred kratkim dejala, da delam vtis, kot da bi si ne mogla niti nove bluze kupiti.

Ko bi le vedela, kaj naj storim. Ali naj možu prepovem tiste obiske?

Vedno je za zakon neprijetno, če eden od zakoncev raznaša iz hiše družinske skrbi in težave. Vselej pa bi se moral človek vprašati, zakaj on to počne. Mogoče nimate vi dovolj potrpljenja, da bi poslušali svojega moža.

Očitke glede denarja za gospodinjstvo morete razmeroma lahko odpraviti. Vzemite si en mesec mujo in zapisujte vsak dan vse, tudi najmanjše izdatke. Na koncu meseca je lahko ugotoviti, ali in kje bi mogli kaj prihraniti.

Moževih obiskov pri njegovih domačih ni mogoče odpraviti. Mogoče vam pa le uspe, da kdaj z njim potujete. Vaši ženski spretosti moram prepustiti, da si to uredite. Če pa kažete do sorodnikov svojega moža odpor, bo to vprašanje seveda nerešljivo.

LJUBEZEN Z OVIRAMI

Nekako tri mesece je od tega, kar sem na nekem plesu pri znanih spoznala zelo prijetnega fanta. Jaz sem stara 20 let, on 24. Pogosto sva šla skupaj na sprehod in obema je bilo to všeč. Ja, lahko celo rečem, da se imava rada.

O tem srečanju sem povedala tudi svojim staršem in imela sem vtis, da so zadovoljni.

Ker sovražim skrivnosti vsake vrste in ker sem hotela, da ga moji starši spoznajo, sem ga peljala prejšnji teden s seboj domov. Žalibog so ga tako neprijazno sprejeli, da me je bilo sram lastnih staršev.

Nisem mogla drugega, kot da sem se zanje pri njem opravičila. Potem je prišlo do krepkega spora

nekaj bliskovitimi stavki je naslikala rudarje, oblečene v kožuhe in obute v mokasine, kako so posipali tla svojih pivnic z zlatim prahom, vrednim na tisoče in tisoče dolarjev.

Sašo, ki si je neprestano belila glavo z vprašanjem, kako bi si ohranila Billyjevo ljubezen tako, da se ne bi svežost njunega čustva drug do drugega nikoli obrabila in jima ne bi bilo nikoli treba stopiti z višav, po katerih sta zdaj hodila, je nehote vleklo h gospe Higginsovi. Ona je vedela vse to; prav gotovo je morala vedeti. Mar ni bila namignila, da ve stvari, ki presegaajo znanje navadnih žensk?

Minilo je nekaj tednov in Saša je bila v tem času pogosto pri njej. A gospa Higginsova je govorila o vseh drugih rečeh, učila Sašo pletenja raznih preprostih čipk in jo poučevala v umetnosti pranja in kupovanja. Nato je spet prišlo popoldne, ko je Saša našla gospo Higginsovo bolj zgovorno kakor po navadi in so se besede usipale iz nje kakor nepretrgan tok, tako hitro in neučakano, da se je druga spotikala ob drugo. Oči so ji plamenele, plamenel ji je obraz. Tudi njene besede so bile plameni. V zraku je bil duh po žgani pijači in Saša je videla, da je bila starka pila. Živčna in preplašena, obenem pa očarana, je Saša obroblljala plameno rutico za Billyja in željno stregla po divji plohi Mercedinih besedi.

„Poslušajte, draga! Dajte, da vam povem, kakšen je moški svet! Ne bodite neumni kakor vsi vaši ljudje, ki me imajo za avšo in čarovnico z uročnim pogledom. Ha, ha! Če pomislim na to bedasto Maggie Donahue, kako potegne svojemu malemu ruto na obraz, kadar se srečava na pločniku! Čarovnica sem sicer bila, to je res, a svoje čarovnije sem uganjala z moškimi. O, jaz sem pametna, zelo pametna, draga. Povedala vam bom, kako delajo ženske z moškimi in kako delajo moški z ženskami, tisti, ki so najboljši, in tisti, ki so najslabši. O zveri, ki je v vseh moških, in o njihovem čudstvu, s katerim trgajo srca neum-

nih žensk, ki ne razumejo kako in kaj. Vse ženske so neumne. Jaz nisem. La, la, poslušajte!

Učiti se morate, ljuba ženica. Menjava! V tej besedi je ves čar. To je zlati ključ. To je igrača, ki jih zabava. Če tega v ženi ni, je mož Turek; če je, je njen zvesti suženj. V ženi mora biti veliko žensk namah. Biti morate zmerom novi, zmerom iskreči se v rosi novosti — cvetlica, ki se nikoli toliko ne razcvete, da bi ovenela. Biti morate cel vrt cvetlic, zmerom nov, zmerom svež, zmerom drugačen.

Poslušajte me, mlada ženica! Na vrtu ljubezni živi kača. Ta kača je vsakdanjost. Zdrobite ji glavo, če ne, bo uničila vaš vrt. Zapomnite si ime. Vsakdanjost. Moški so samo na videz robati. Ženske so bolj robate od njih. — Ne, nikar mi ne oporekajte, mlada ženica. Otrok ste še. Ženske so manj rahločutne kakor možje. Ali mar ne vem? Najbolj zaupne ljubezenske skrivnosti svojih mož pripovedujejo drugim ženskam. Moški nikoli ne govorijo tako o svojih ženah. Pojasnite mi to, če hočete. Razlaga je samo ena: v vsem, kar zadeva ljubezen, so ženske manj rahločutne. To je njihov pogrešek. Iz njega se rodi vsakdanjost in vsakdanjost je tista, ki kakor ostuden polž oskrunja ljubezen s svojo slino in jo uničuje.

Bodite rahločutni, ženica mala! Ne kažite se nikoli brez svoje koprene, brez mnogih kopren. Zavijajte se v tisoč kopren, ki naj se vse leskečejo in iskrijo od dragih tkanin in žlahtnih draguljev. Vendar se pa ne sme zdeti, da bi bilo teh mnogih kopren res mnogo. Slehera mora biti, kakor da je edina med vami in vašim ljubimcem. On mora tako misliti. A zgoditi se to ne sme.

Iz tega bosta nastajali menjava in presenečenje, tako da bo hrepenenje vašega moža trajno in bodo njegove oči iskale novosti v vas, ne v drugih ženskah.

Neumne ženske — in neumne so vse — si domišljajo, da je prva osvojitve moža že končna zmaga. Potem se usedejo in postanejo debele, tope, mrtve in kla-

vrne. Oh, kako so neumne! Vi, otroče, vi, mlada ženica s svojo prvo zmago, napravite iz svojega življenja neskončno verigo zmag! Sleherni dan morate iznova osvojiti svojega moža. In kadar dobite poslednjo zmago in ne najdete ničesar več, kar bi še mogli osvojiti, tedaj je ljubezni konec."

Gospa Higginsova je mahoma vstala in odšla iz sobe. Saša je nehote opazila, koliko gibkosti in ljubkosti je še bilo v tem suhem, ovenelem telesu. Opazovala je gospo Higginsovo, ko se je vrnila, in se prepričala, da ta gibkost in ljubkost nista bili namišljeni.

"Težko če sem vam razložila prvo črko v abecedi ljubezni," je rekla Mercedes Higginsova, ko je sedla nazaj.

V njenih rokah je bilo majhno godalo iz finega lesa bogate rjave barve; podobno je bilo kitari, le da je imelo samo štiri strune. Umerjeno bruseč s kazalcem po njih sem in tja, je z rahlim, nežnim glasom zapela nekakšno čudno melodijo v tujem jeziku, bogato s toplimi samoglasniki, vso zvonečo in vzbujajočo ljubezen.

"Če bi vam mož iztrgal vašo poslednjo skrivnost in bi mu bilo vse, kar ste in imate, znano kakor stara štorija, pa bi mu zapeli to edino pesem, kakor sem vam jo jaz zapela, bi se njegove roke vendarle spet iztegnile proti vam. Vidite? Ali me razumete, ženica mlada?"

Saša je samo pokimala.

"Ljubezen je vsota vseh umetnosti. Poslušajte! V vseh časih in dobah so živele ženske, velike, modre ženske. Njim ni bilo treba, da bi bile lepe. Večja od vse ženske lepote je bila njih modrost. Vladarji in mogočniki tega sveta so se klanjali pred njimi. Narod so se vojskovali zaradi njih. Zaradi njih so se rušile države. Na njih so se porajala verstva. Afrodita, Astarta, bogoslužja noči — poslušajte, mala ženica, poslušajte o velikih ženah, ki so osvojile cele svetove mož."

In Saša je vsa zmedena poslusalila njeno žlobudranje. Vroči in žareči govor te ženske je bil kakor deroča lava.

"In tu se konča prva lekcija," je rekla popolnoma mirno, potem pa udarila v mučen, okruten smeh. "Kaj vam pa je? Ali se mar zgraztate?"

"Bojim se," je dejala Saša z drhtečim, hripavim glasom, toliko da ni ihtela od živčne razburjenosti. "V strah me pripravljate. Tako neumna sem in tako malo vem, da se mi še sanjalo ni o takih rečeh."

Mercedes je pokimala, kakor v znak, da jo razume.

"Da," je rekla, "človeka je res lahko strah. Slovesno je, strašno in — veličastno!"

Pozimi so se zgodile tri stvari. Bert in Marija sta se poročila in si najela hišico v Sašini in Billyjevi sosesčini. Billyju so, kakor vsem oaklandskim voznikom, znižali plačo. In končno se je izkazalo, da je Saša zanosila.

Saša je stvar seveda dobro premislila in ni zaupala novice Billyju, dokler ni zanesljivo vedela, da je tako. Izprva, ko je šele sumila, ji je strahoma upadalo srce ob misli na to novo neznano usodo. Nato so prišle gospodarske skrbi, ko si je predstavljala neizogibno posledico: povečane izdatke. A kakor hitro je postala njena gotovost popolna, je vroča radost kakor val odplavila vse drugo. Njeno in Billyjevo dete! Te besede so je bile neprestano na umu in, kolikorkrat je pomislila na to, jo je od sreče srce zbolelo.

Tisti večer, ko je povedala novice Billyju, je zadržal svojo novice o znižanju plače in se pridružil njenemu navdušenju nad malim bitjem, ki se je napovedovalo.

"Kaj napraviva? — Ali bi šla v gledališče, da proslaviva ta dan?" je vprašal in toliko razklenil svoj objem, da je mogla govoriti. "Ali pa ostaneva doma, sama, ti in jaz in — mi trije?"

"Doma ostaniva!" je rzsodila. "Ničesar drugega ne potrebujem, kakor da me ti takole držiš — držiš brez konca in kraja."

"Tudi jaz sem tako mislil, le vedel nisem, ali ne bi morda rada kam šla, ko si bila ves dan doma."

z njimi, pri čemer se je pokazalo, da zlasti mati tako zgodnjo navezanost strogo odklanja, čeprav ni bilo o poroki niti besede.

Moj fant je bil tako iznenaden, da se je takoj umaknil.

Tudi meni je ravnanje vaših staršev nerazumljivo. Končno ne morejo dvajsetletnemu dekletu povedati, da si poišče fanta.

Možno je, da je tako ravnanje spočel materin strah, da bo zgubila svojega otroka, mogoče celo ljubosumnost. Kljub temu je težko opravičljivo. Starši naj le povedo svoje mnenje, a nimajo nobene pravice, nekoga, ki so ga le za silo spoznali, na tak način odkloniti.

Če vas ima fant rad, ne bo tako zlepa odnehal.

Govorite ponovno mirno s starši. Težko si je misliti, da bi vztrajali pri svoji nepopustljivosti, če se zavedo, kaj vam ta fant pomeni.

ALI SE V VAŠI DRUŽBI DRUGI DOBRO POČUTIJO?

Ni tako lahko, biti prijeten gostitelj ali prijeten gost. Če nekdo to je, je ta njegova sposobnost veliko vredna.

S pomočjo naslednjih vprašanih ugotovite, kako je z vami. Na vprašanja odgovarjajte z „da“ ali „ne“.

1. Ko izbirate ljudi, ki jih boste povabili, ali izberete take, ki se hitro sprostijo in najdejo stik z drugimi?

2. Ali se v pogovorih z ostalimi gosti izogibljete razpravljanju o družinskih zadevah?

3. Ali znate prisluhnuti zgodbi ali smešnici, ki jo drug pripoveduje, ne da bi vmes rekli: „To sem pa že slišal!“?

4. Ali pripravite navadno že vnaprej nekaj tém za razgovor z gosti?

5. Če se ponudite gostitelju, da mu bi pomagali pri pripravi večera, ali ponudbo umaknete šele tedaj, ko vam gostitelj zagotovi, da mu vaša pomoč res ni potrebna?

„Prav nič nápak ni bilo, da sva se tako po bliskovo poročila,“ je zamodroval. „I, Saša, saj sva vzlic temu še vedno zaljubljenca. In zdaj... moj Bog, Saša, to je prelepo, da bi moglo biti res. Pomisli! Najino! Mi trije! Nepridipravček mali! Stavim, da bo fantek. Tó ga bom učil plavati! Če do šestega leta ne bo znal...“

„Oh! Kaj pa, če bo on,‘ punčka?“
„Punčka bo fantek,“ jo je zavrnil Billy.

Oba sta se smejala in poljubljala od zadovoljstva.

„Zdaj pa postanem skopuh,“ je naznanil po daljšem zamišljenem premolku. „Zbogom pitje s tovariši! Poslej bo moja gostilna pri vodovodu. In kajenje bom tudi skrčil. Ne vem, zakaj si ne bi sam zviyal cigaret. Desetkrat bolj pocieni so kakor narejene.“

Billy se je z vso odločnostjo premagal in ji zamolčal, da so mu znižali plačo. Šele čez štirinajst dni, ko je stopilo znižanje v veljavo in ji je stresel skrčeno vsoto v krilo, ji je razodel kako in kaj.

Drugi dan, v nedeljo, sta prišla Bert in Marija, ki sta bila že mesec dni poročena, k njima na obed. Govorili so tudi o tem. Bert je bil zelo črnogled in je godrnjal zlovešče namige o bližnji stavki v železniških delavnicah.

„Samo vi držite jezike za zobmi pa bo vse dobro!“ je pikro pripomnila Marija. „Ti organizacijski agitatorji bodo pokvarili vso železnico. Krče bi človek dobil, ko jih vidi, kako hujskajo na nemire. Če bi bila jaz ravnatelj, bi znižala plačo vsakomur, kdor bi jih poslušal.“

„Poglej Billyja,“ je dokazoval Bert. „Vozniki niso črnhnili niti besede, vse je bilo v najlepšem redu — in lop! mahoma jim odbijejo deset od sto. Vraga, kake možnosti pa imamo? Izgubljamo. Kar zadušiti nas hočejo. Že danes lahko vidimo svoj konec.“

„A kaj naj storimo, če je tako?“ je tesnobno vprašala Saša.

„Boriti se moramo. To je vse. Dežela je v rokah tolpe razbojnikov. Le poglej „Južno pacifiško“! Ona vlada vsej Kaliforniji.“

„Oh, beži, Bert!“ mu je Billy segel v besedo. „Nobena železnica ne more biti močnejša od kalifornijske vlade.“

„Ti si trdoglavec,“ se je posmehljivo zarežal Bert. „Da stvar ni gnila? Jaz ti pravim, da smrdi. Bogme — vsak, kdor hoče priti v zakonodajno skupščino, se mora peljati v San Francisco, iti na ravnateljstvo „Južne pacifiške“ in z odkrito glavo ponižno prositi dovoljenja. Ho, kalifornijski guvernerji so bili železniški guvernerji, že davno preden sva se midva rodila.“

„Na smrt me Bert straši s to svojo togotljivostjo.“ Marijin glas je bil neprikrito sovražen.

Jezna beseda je bila Bertu na jeziku, a Saša je posegla vmes in napravila mir. Skrbelo jo je, kakšna bo usoda njunega zakona. Ona sta bila vročekrvna, oba nagle jeze in razdražljiva in njuni neprestani prepiri niso obetali dobrega za bodočnost.

Trgovski posli med Sašo in gospo Higginsovo so se čedalje bolj razvijali. Mercedes je imela očitno že pripravljen trg za vsa fina ročna dela, ki jih je dobivala od mlade žene, a Saša je bila marljiva in srečna ob svojem trudu. Dete, ki ga je pričakovala, in znižanje Billyjeve plače sta ji bili povod, da je bolj resno premišljevala o gospodarski strani življenja nego doslej. Zdelo se ji je, da naglata premalo denarja v hranilnico in vest jo je pekla, če je pomislila, koliko trosi za male gospodinjske potrebe in zase. Poleg tega je zdaj prvič v življenju porabljala zaslužek drugega človeka. Že izza zgodnje mladosti je bila navajena, da je trosila svoj lastni denar, in zdaj je imela po zaslugi Mercedes spet kaj pod palcem.

Mercedes si je izmišljala nežne reči iz niti in tkanine in Saša je izvrševala njene predloge, včasih celo z izboljški po svoji glavi. Šivala je nabrane batistne srajčke s svojimi lastnimi finimi obrobki in francoskim vezanjem na prsih in ramah, na roko izdelane kom-

bineže, takisto iz batista, in nočne srajce, rahle in nežne, izvezene in obrobljene z irskimi čipkami. Na Mercedino spodbudo je napravila razkošno, predudno zalo jutranjo čepico, za katero ji je starka po odbitku provizije odštela dvanajst dolarjev.

Tako je srečno in delavno prebila vsak trenutek, ne da bi pri tem zanemarila priprave za malega. Edina narejena oblačilca, ki jih je kupila zanj, so bile tri pletene srajčke. Vse drugo je napravila do zadnjega koščka z lastnimi rokami — obrobljene pleničke, kvačkan jopič in čepico, pletene rokavičke, vezene čepice; gladke oblekice, ne predolge, ne prekratke; srajčke z neverjetno majcenimi naramnicami; s svilo vezana bela barhantasta krilca; nogavičke in kvačkane čevljičke, iz katerih so ji med delom brsteli pred očmi nemirni rožnati prstki in debelušasta bedra; in nazadnje, kar ni bilo najmanj važno, veliko število mehkih štirikotnikov iz tenkega platna. Nekoliko pozneje je kot višek mojstrstva zagrešila vezeno haljico iz bele svile. In v vsa ta majcena oblačilca je s slehernim vbodom šivala ljubezen. A kadar je utegnila pomisliti in se zavzeti nad to ljubeznijo, ki jo je tako nenadno zabadala v tkanino, je morala priznati, da je njeno čustvo dosti bolj namenjeno Billyju nego tistemu meglenu, neprijemljivemu koščku novega življenja, ki ga vse njeno najbolj koprneče pričakovanje ni moglo zajeti v vidno podobo.

„Hm,“ je pripomnil Billy, ko se je po ogledu malčkove garderobe vrnil k majcenim pletenim krilcem, „tale kažejo bolj ko vse drugo na pravega fanta. Kar vidim ga, kakšen bo šele v pravi moški obleki.“

Saša, ki so se ji oči mahoma zalile s solzami sreče, mu je pritisnila eno izmed krilc na ustnice. Slovesno ga je poljubila in njegove oči so se uprle v ženine.

„To velja fantku,“ je dejal, „še veliko bolj pa tebi.“

A Sašini pridobitnosti je bil usojen poniževalen in žalosten konec. Ko se je hotela nekega dne oko-

ristiti z razprodajo v eni izmed velikih trgovin in se je prepeljala čez zaliv v San Francisco, je v Suterjevi ulici priklenila njene oči razstava v okencu majhne trgovine. Izprva je komaj verjela: tam, glej, na častnem mestu, je stala tista jutranja čepica, za katero je bila dobila od Mercedes dvanajst dolarjev. Saša je stopila v trgovino in ogovorila lastnico, suhljato in oostrooko žensko srednjih let, ki je bila očividno tujega pokolenja.

„Oh, ničesar ne mislim kupiti,“ je rekla Saša. „Sama delam take reči, kakor jih imate vi tukaj, pa bi rada vedela, koliko plačujete zanje — na primer za onole jutranjo čepico, ki je v oknu.“
Ženska je bistro premerila z očmi Sašo.

„Ali znate delati take stvari?“

Saša je pokimala.

„Dvajset dolarjev sem plačala ženski, ki je to napravila.“

Saša se je premagala, da ni hlipnila. Mercedes ji je bila dala dvanajst dolarjev. Potemtakem jih je bila spravila osem v lastni žep, medtem ko je bila dala ona, Saša, blago in delo.

„Ali bi mi pokazali, prosim, še druga ročna dela — nočne halje, srajce in druge take reči, in povedali, kaj plačujete zanje?“

„Pravite, da znate taka dela?“

„Znam.“

„Ali bi mi jih prodajali?“

„Seveda,“ je odgovorila Saša.

„Zato sem prišla.“

„Mi si zaračunamo pri prodaji samo majhen povišek,“ je nadaljevala ženska, „za razsvetljavo, najemnino in tako dalje, saj veste, in nekaj dobička tudi mora biti, drugače nam samim ne bi bilo obstanka.“

„Čisto prav,“ je pritrdila Saša.

Med lepimi stvarmi, ki jih je Saša pregledala, je našla nočno haljo in kombinežo lastnega izdelka. Za prvo je bila dobila od Mercedes osem dolarjev, medtem ko je stala tu osemnajst in je bila ženska že plačala zanjo štirinajst; za drugo je bila Saša dobila šest, medtem ko je bila zaznamovana petnajst in kupljena za enajst dolarjev. (Se bo nadaljevalo)

7. Ali prihajate na obiske točno oziroma z le malenkostno zamudo?

8. Ali se dobro počutite tudi v družbi istega spola kot vi?

9. Ali odgovorite na vprašanje, kaj boste pili, takoj, brez oklevanja?

10. Ali vam zadostuje pol ure, da se oblečete in pripravite za obisk?

11. Ali vam uspe prepir, ki v družbi nastane, pomiriti, tako da ne vpliva kasneje na splošno razpojoženje?

12. Ali se zahvalite gostitelju za povabilo in prijeten večer?

13. Ali ste eden od tistih ljudi, ki se v družbi dobro počutijo in razvedrijo?

14. Ali gledate na to, da ne pridete k večeru bolj elegantni kot vaši gostje?

15. Ali poslušate tudi mnenja drugih, čeprav se ne ujemaajo z vašim?

16. Ali se radi udeležujete družabnih iger?

17. Ali znate z novimi gosti brž navezati stike?

18. Ali pazite na to, da ne stopite v kuhinjo in v druge sobe gostiteljevega stanovanja, razen če ste tja povabljeni?

19. Ali se rajši pomešate med goste in se pogovarjate zdaj z eno skupino, potem z drugo, kot da bi sedli v kak miren kot?

20. Ali se veselite priložnosti, da boste na večeru spoznali nove goste?

Pritrdilni odgovor na vsako vprašanje šteje eno točko.

MANJ KOT 5 TOČK: Ste nedružaben človek. Treba bo kaj ukreniti, kajti težko bo iti skozi življenje tako okrnjen. Vprašajte za svet prijatelja, ki je bolj družaben.

OD 6 DO 10 TOČK: Čeprav ste na dobri poti, bo treba več zahajati v družbo.

OD 11 DO 16 TOČK: Kot gost ste neprisiljeni in zaželeni, imate dostikušenj. Tudi kot gostitelj ste uspešni.

VEČ KOT 16 TOČK: Dober gostitelj ste in povsod zaželeni gost.

slovinci

po evropi

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Po večmesečni bolezni na jetrih je 26. jan. zvečer *umrla* ga. Viljemina Breznik, žena mnogim Slovincem znanega zobnega zdrav-

Pokojna ga. Viljemina
dr. Breznikova

nika dr. Breznika. Pokojna se je rodila 23. 1. 1903 v Ptujju. Po poklicu je bila zobna tehničarka. Vojna vihra je družino dr. Breznika

vrгла iz Gornje Radgone v Linz, kjer se je izteklo življenje ge. Viljemine. Pokopana je bila v petek, 28. januarja. Pokopal jo je direktor tukajšnje Karitas mons. Feifer ob spremstvu slovenskega duhovnika in kaplana farne cerkve sv. Martina na Bindermichlu. Dr. Brezniku in njegovim trem sinovom izraža slovenska skupnost iz Linza iskreno sožalje!

Našega rojaka g. Franca Berdena, ki dela že več let v Vöstu, je tudi zadela težka izguba. Doma v Filovcih mu je 21. januarja *umrla* za rakom žena Klara. Pokojna je bila v 52. letu in zapušča številno družino. Komaj se je g. Franc vrnil od pogreba, je moral iti v bolnico na operacijo zaradi bolehanja na želodcu. Užaloščeni družini izražamo iskreno sožalje, g. Francu pa skorajšnje zdravje!

Zaradi bolezni se je morala za teči v žensko *kliniko* dolgoletna naročnica „Naše luči“ ga. Matilda Grandovec. Tudi njej želimo, da bi se čimprej mogla vrniti k svoji štiričlanski družini!

SALZBURŠKA

SALZBURG — Januarja smo se izjemoma kar dvakrat zbrali k *maši*, redno na 3. nedeljo, izredno pa v soboto 29. Hoteli smo tudi *pustovati*. Po maši smo se odpeljali v Parsch, kjer je bila za nas rezervirana posebna soba. Škoda, da ni bila dovolj velika. Naši študentje bogoslovci so oskrbeli ojačevalne naprave, da smo imeli lepo muziko. Eden od njih, g. Marko, nas je zabaval s čaranjem. Imeli smo tudi harmonikarja, a je harmonika odpovedala, Ker pa Bog „Kranjca“ ne zapusti, če je dobre volje, je prišel slučajno med nas s harmoniko neki profesor glasbe iz domovine, ki je tako igral, da so plesavci kar omagovali ob njegovih „vižah“. Bilo je kar prijetno. Vsem, ki so sodelovali pri pustovanju, prav prisrčna zahvala!

SCHWARZACH in PONGAU — Namesto na pustno nedeljo v Tennecku smo imeli *mašo* en teden prej v Schwarzachu. To pa iz dveh razlogov: na pustno nedeljo so

mnogi šli domov in pa dvorana v Schwarzachu ni bila prosta. Farna cerkev je bila kar do polovice polna, toliko je prišlo rojakov iz Tennecka, Mühlbacha pod Hochköningom, Bischofshofna in St. Johanna.

Po maši smo šli v dvorano, kjer so nam požrtvovalni rojaki zaigrali *komedijo* „Ženin brez hlač“, ob kateri smo se do solz nasmejali. Igravci so bili iz Tennecka in Schwarzacha, kar bi se po domače reklo, iz Kranja in Ljubljane. Veliko truda in žrtev je bilo treba vložiti v igro. Našim igravcem, posebno gdč. Mariji Jug, ki je duša naše igravske skupine, se res lepo zahvaljujemo!

Po igri je bilo ob harmoniki in kitari veselo. Mladi so se vrteli, starejši pa so se razgovarjali in bili tudi veseli ob veselju mladih. Poročevavec misli, da nikomur, ki je prišel na pustovanje, ni bilo tega žal. Vsem skupaj iskrena hvala!

PREDARLSKA

Pred več kot šestimi meseci so nas obiskali rojaki iz Gorice v Italiji ter nam prinesli mnogo lepih pesmi in dobrih igravskih prizorov. Večer je zelo dobro uspel. Videli smo, kako živahno delujejo zamejski Slovinci v prosvetnih društvih ter izražajo življenjsko voljo naroda, da „umreti nočejo“.

Po prizadevanju tistih, ki so že prej organizirali podobne prireditve, je bila v nedeljo, 23. januarja, v Rankweilu *pustna zabava*. Ta kraj je postal že tradicionalno središče večjih prireditev, ker leži nekako sredi dežele in ker je v okolici zaposleno največ naših ljudi. Veliko dvorano so povsem napolnili. Igrali so Štajerci, ki so združeni v kvintetu „Slovenski fantje“. Rezali so valčke, polke in druge domače viže, pa tudi tistih, ki ljubijo moderne plese, niso prikrajšali.

Poleg mladine je bilo v dvorani tudi dokaj starejših ljudi, ki jim ni bilo toliko za ples; čakali so bolj, kaj bodo slišali z odra. Spored je povezoval Jože Horvat, ki je živahno vodil večer. Pevski zbor je res majhen; poznamo ga predvsem

Rankweil,
Predarlska:
Pevci pojo
„Rož, Podjuna,
Zila...“
(desno)

Kdo ima
več sape? ...

iz cerkve in upamo, da so pevci s tem nastopom dobili novih pobud za bodoče delo. V pozdrav koroškimi Slovencem so zapeli pesem: „Rož, Podjuna, Zila“. Navrgli so še nekaj veselih, od katerih je najbolj vžgala tista, „kako so prasiča klali“. Pevski zbor je vodil Lojze Lorenčič.

Mnogo smeha so povzročile družabne in nagradne igre. Tekmovavci so se davili s čokoladnim prahom, ki ga je bilo treba polizati s krožnika. Ko so končali, so bili videti kot Indijanci.

Igravci so zaigrali dva vesela prizora: o fantu, ki ne ve, kako bi dekletu povedal, da jo ima rad, in o nepridipravu, ki spravi sodnika s presenetljivimi odgovori v pošteno zadrego. Prizora sta povzročila v dvorani mnogo smeha.

Med prireditvijo je bila prilika, da se je predstavila gđc. Marija Frick, nova voditeljica oddelka za inozemske delavce pri škofijski upravi. Ni mogla skriti svojega presenečenja nad lepo uspelim večerom in je poudarila, da bo vedno nudila vso pomoč spodbudam, ki pa morajo priti iz vrst delavcev samih. Opozorila je na akcijo, ki jo je pod geslom „Miteinander leben“ („Živeti skupaj“), začelo Katoliško delavsko gibanje v vsej Avstriji. Cilj akcije je sprejemba mišljenja in razmer v zvezi s položajem tujih delavcev. Treba je odpraviti predsodke in ustvariti možnost za pravo sožitje med domačini in gosti. Dolga leta, prav od začetka zaposlovanja naših lju-

di v tujini, so edino Cerkev in njene organizacije kazale skrb za te ljudi, ki naj ne bodo le delovna sila, temveč enakopraven živelj.

Prehitro je minil veseli večer; vsi smo bili zelo zadovoljni pa tudi ponosni, ker je zabava potekla disciplinirano in v najlepšem redu. Prihodnjič bomo pa naš sestanek posvetili kakšnemu resnejšemu vprašanju.

V Hohenemsu sta stopila pred oltar in si podala roke za življenjsko pot Alojz Kavčič od Sv. Ane v Slovenskih goricah in Marija Vöröš iz Kavčevcev v Prekmurju. Bog daj srečo!

belgija

LIEGE-LIMBURG

Naši bolniki: V rudniku sta dobila znatnejše poškodbe g. Alojzij Korelc ml. in g. Stanko Revinšek. V bolniški oskrbi v Leutu so: g. Martin Kos, g. Jože Krese in g. Franc Trkaj. G. Matija Zupan, ki se je zdravil v Lanakenu, se je že smel vrniti na svoj dom. Enako se je vrnil domov g. Anton Stopinšek, ki se je zdravil od poškodb pri prometni nesreči.

Vsem našim bolnikom pošiljamo posebne pozdrave!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

V najlepših letih — 35 let star — je umrl v La Bouverie naš ro-

jak g. Vladimir Flajs, in sicer 31. decembra 1971. Na hitrico so ga morali peljati v bolnico St. Joseph v Mons, toda ni bilo več pomoči zanj: zadela ga je srčna kap! Pokojni Vladimir se je rodil leta 1931 v Genku kot sin slovenskih staršev. Po poklicu je bil monter centralne kurjave, zelo vreden in priden pri delu. Vsi so ga cenili in se radi obračali nanj. 4. januarja so ga ob veliki udeležbi rojakov in domačinov spremili na njegovi zadnji poti, najprej v domačo župno cerkev, v kateri je bil on montiral centralno kurjavo, in potem na pokopališče v La Bouverie. Naj počiva v miru! Njegovi materi, gospe Rozi Flajs, roj. Komac, in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

V Home „Chez Nous“ v Quare-

Lizuni polizani... (Rankweil)

Pokojni Vladimir Flajs
iz La Bouverie

Pokojni Ivan Rupnik
iz Flénu

gnonu je 21. januarja umrl rojak upokojeni rudar g. Ivan Rupnik, ki je sicer živel vsa leta v Flénu. Pred kakimi 7 meseci se je slabše počutil in iskal zdravja v sanatoriju v Havré-lez-Mons, nato pa še v kliniki L. Caty v Baudour, pa ni bilo več pomoči zanj. Izseljenski duhovnik je bil pri njem, ko je umiral, in mu podelil sveto maziljenje. Pogreb smo imeli 24. januarja na pokopališče v Flénu. Pokojni Ivan se je rodil leta 1905 v Črnem vrhu nad Idrijo. Naj počiva v miru!

Naš rojak g. France Žnidar iz Bruslja in gdč. Maria de los Angeles Garcia Blanca, po rodu Špan-

ka, sta stopila pred oltar. Poročni obred je bil v obeh jezikih: v slovenskem in španskem. Novo ustanovljeni družini želimo sreče in božjega blagoslova!

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Bogoslužje velikega tedna bo prav tam: na veliki četrtek in veliki petek ob osmih zvečer, na veliko soboto ob pol osmih zvečer.

— Na velikonočni ponedeljek v Parizu ne bo slovenske maše.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, telefon 250-89-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

SKUPNO SLOVENSKO ROMANJE v LURD bo od 6. do 11. julija. Kdor se želi romanja udeležiti, naj čimprej stopi v stik s svojim duhovnikom.

Iz farne kronike: Lovrenc, Filip in Štefka Struna z veseljem sporočajo, da je bil krščen njihov bratec Ciril. — Martin Cigan, stanujoč v Trappes (78), in Marjeta Bakan, oba iz Gančanov v Prekmurju, sta v zakonu povezala svoji življenjski poti.

Smrt slovenske redovnice: V ponedeljek, 24. prosinca, je po dolgi in mučni bolezni prešla v večno življenje Marija Ana Gerbaz. Pogreb jo bil ob številni udeležbi Francozov in Slovencev, somaševanje je vodil g. Čretnik, somaševali so g. Pavalec in še štirje francoski duhovniki, med njimi zastopnik pariške škofije. Pokojna sestra je bila rojena leta 1915 v župniji Dvori (Korte) nad Izolo v družini, kjer je bilo 14 otrok. Oče je bil skromen kmet in cerkveni pevec, mati je kot mlekarica dolga leta vsak dan hodila v Trst, da je pomagala preživljati številno družino.

Ciril Struna je postal božji otrok (Pariz)

Martin Cigan in Marjeta Bakan sta se poročila (Pariz).

Pokojna sestra Marija Ana Gerbaz

Marija Ana se je spoznala s sestrami pomočnicami duš v vicah v Trstu, kjer je bila na duhovnih vajah za slovenska dekleta; duhovne vaje je vodil pokojni msgr. Ukmar. Ker je želela iti v misijone, so jo z drugimi slovenskimi dekleti poslali v noviciat v Francijo, v Versailles, kjer je leta 1936 napravila prve redovne obljube.

Vse svoje redovno življenje je preživela v Franciji, 10 let (1953—1963) pa je bila v Rimu in Bergamu. Zadnji dve leti je delovala v slovenski skupini sester pomočnic v Parizu. Lanske počitnice je preživela še v domačem kraju, kmalu po vrnitvi v Pariz pa jo je neizprosna bolezen vrgla na bolniški posteljo. Vse njeno življenje in

Ob krstu Corine Konestabo (Pariz)

njena smrt je živo pričevanje, kaj milost lahko naredi iz človeka, ki dan za dnem, čeprav v boju, z vso pripravljenostjo odgovarja na božji klic. Pot, ki jo je vodila k Bogu, ni bila brez težav. Sestra Marija Ana je zelo želela, da bi mogla še živeti in delovati, vendar ni izgubila notranjega miru in je v trpljenju pozabljala sama nase ter mislila na vse, ki so ji bili dragi, na vse, med katerimi je delovala. Nadvse veliko je bilo njeno veselje, ko je na božični praznik slovenski župnik v Parizu v njeni bolniški sobi daroval sveto mašo. Sestra Marija Ana je vse svoje življenje posvetila Bogu in bližnjemu, najbližji so ji bili rojaki po krvi in jeziku. Naj uživa večno življenje pri Njem, katerega je vse svoje življenje ljubil!

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni sveti maši se bomo zbrali v nedeljo, 12. marca, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie, 81 rue Adrien Chatelain.

LA MACHINE (Nièvre)

Novice iz La Machine niso nič kaj vesele: g. Franca Udovča je napadla težka paraliza. Želimo, da bi se zopet čimprej postavil na noge! — 27. januarja *smo pokopali* gospo Gorinšek.

Skupno slovensko mašo bomo imeli v nedeljo, 19. marca, toda tokrat točno ob devetih dopoldne (ker morata biti naša duhovnika že zgodaj popoldne v Parizu).

Ana in Gustl Pal sta prinesla Iza-belo h krstu (Bligny-Essone).

LOIRET

Maša bo na velikonočni ponedeljek (3. aprila) ob desetih dopoldne v Chilleurs. Na velikonočni ponedeljek zato, da bomo imeli skupno kosilo (za katerega se prijavite pri Matjašu Palu), ker bosta ta dan slovenska duhovnika lahko ostala z nami ves popoldan.

LYON

Slovenski duhovnik bo med vami na belo nedeljo (9. aprila), *maša* bo ob treh popoldne pri sestrah 6 rue Boissac, Lyon 2°. S številno udeležbo boste pokazali, da imate

Ob poroki Mira Šumana in Marije Košir

*Michel Raduha
in Roberta
Thioux prihajata
iz cerkve, kjer
sta si obljubila
zvestobo.*

radi, da pride naš duhovnik med vas.

MARNE

Alojzij Perenič iz Chalonsa je pred Božičem zaradi slepiča moral v bolnico, no, sedaj je na veselje svoje družine in nas vseh zopet zdrav in čil. Isto želimo tudi gdč. Jožefi Zalaj iz Barbonne Fayel, kamor se je pred nekaj leti preselila iz Pariza. Najprej se je zdravila v bolnici v Chalons, nato pa v Parizu.

PAS-DE-CALAIS

Postni čas nas pripravlja na velikonočno skrivnost. Imeli bomo duhovne obnove s priložnostjo za spoved in velikonočno obhajilo na sledečih krajih:

5. marca ob 16,30, cerkev sv. Terezije;

12. marca ob 16,30, Armentierres Brillon;

18. marca ob 19. uri, okolica Cambrai;

19. marca ob 16,30, Maisson des Oevres Lille;

20. marca ob 19. uri, St. Pol-sur-Ternoise;

25. marca ob 17. uri, Vendin-le-Vieil, Fosse 8;

25. marca ob 19. uri, Wingles;

26. marca ob 16,40, Ecaust-St-Mein;

2. aprila ob 17. uri, sestre Sv. Duha, Arras.

Veliki teden:

Veliki četrtek in petek: Mericourt ob 14. uri, Bruay ob 17. uri, Lièvin ob 19. uri.

Velika sobota:

Bruay: blagoslov jedil ob 14. uri, obredi in vstajenje ob 19. uri,

Lièvin: Blagoslov jedil ob 12. uri, obredi in vstajenje ob 20. uri. Mericourt: blagoslov jedil ob 10. uri.

Krščeni so bili v Mericourt-sous-Lens Nadina Mlinar, in Bruay en Artois pa Valerija Hiršelj.

Zakrament sv. zakona sta si podelila v Lièvinu v cerkvi N. D. de Lourdes Michel Ciochon in Ana Marija Poglajen.

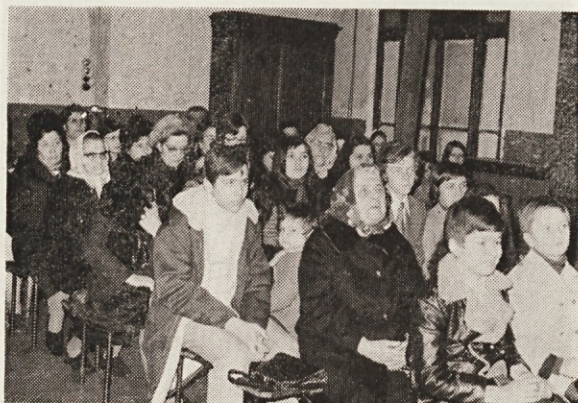
Naše čestitke in veliko božjega blagoslova!

Naši umrli: 25. decembra 1971 je v Lensu odšla po plačilo Marija Zornig, roj. Golavšek, v svojem 87. letu. Bila je dobra mati številne družine, zvesta do konca naši skupnosti in sveti veri. V bolnici v Lensu je 16. jan. preminil Viktor Ravnikar v svojem 54. letu. 25. jan. nas je pretresla vest o hudi prometni nesreči, katere žrtev je postala Ingrid Kurent, stara komaj 15 let. Številni rojaki in domačini, zlasti mladina, smo jo spremili na pokopališče Eleu dit Leau Wette. Bila je res priljubljena pri sosedih in sošolcih. Naj Gospod dá moč hudo prizadeti družini!

V Croix pri Lille so 5. februarja spremili k večnemu počitku Avguštino Selak, roj. Šeško, ki je umrla v 71. letu.

Vsem družinam in ostalim žalujočim naše sožalje! Našim umrlim pa večni pokoj!

Polnočnica v Méricourt-Mines

Z duhovne obnove v Lille

Ingrid Kurent je zatisnila svoje oči na tej zemlji in jih odprla večni Resnici.

VZHODNA LOTARINGIJA

Vsako leto se v naših krajih bojimo zime, ko mislimo na rojake, ki so se postarali. Poleg osmih umrlih, ki so omenjeni v zadnji številki „Naše luči“, so odšli od nas še: 9. jan. je umrl 67 let stari Kristijan Dragojevič iz Habsterdicka; istega dne je umrl v kraju Schoeneck Anton Markič, 56 let star; 20. jan. je zapustil ta svet Nikola Kesič, oče 3 otrok, star 48 let, pokopan v Cité des Chenes; 4. febr. je zadela v Merlebachu kap 72 let staro mater Marijo Roglič.

6. febr. pa je umrl Anton Medvešek, roj. 1899 na Polšniku, Dole pri Litiji. Kot navdušen društveni delavec je bil pri ustanovitvi rudarskega Društva sv. Barbare v Cité Jeanne d'Arc. Bil je zelo delaven član; kamen na pljučih pa mu je zadnja leta onemogočil nadaljnje sodelovanje. S svojo ženo Julijano, večletno voditeljico cerkvenih pevk pri naši sveti maši v Cité Jeanne d'Arc, se je preselil v kolonijo Cité la Chapelle, ko je rudnik začel popravljati hiše v prejšnji koloniji. Ko so prišle večje preizkušnje za vsa naša društva, je pokazal neustrašeno zvestobo sveti veri. Njemu kakor tudi njegovi ženi se zahvalujemo prav prisrčno za veliko naklonjenost in za vse dobrote do naših rojakov, posebno do slovenskih duhovnikov!

Vsem umrlim rojakom želimo

večno plačilo v nebesih, družinam in sorodnikom pa naše globoko sožalje!

Vesela pomlad je že zadihala v družini Stanka in Elizabete Hrvat in v Merlebachu, ki sta sprejela zdravo hčerko Doris. Prav tako sta Alojz in Silva Gregorčič polna veselja objela novorojenko Alice. Vsem želimo zdravja, božjega varstva in vso srečo!

Tudi vsem novoporočencem, čeprav niso bili prijavljeni, želimo vso srečo!

Obiski, pisma, časopisi, mesečne revije nam prinašajo novice iz domovine. Mi veliko molimo in bomo še molili za blagor naših dragih in naše domovine. Ne samo v Merlebachu, kjer je vsako nedeljo sv. maša ob 10. uri v Hospice Ste Elisabeth, ampak tudi po kolonijah bomo zopet prišli skupaj, prepevali in prosili Boga za blagoslov:

19. marca ob 15. uri: Cité des Chenes,

26. marca ob 15. uri: Behren Cité Sud,

28. marca ob 8. uri: Cité Jeanne d'Arc.

Na Veliko noč poleg sv. maše v Merlebachu ob 10. uri: sv. maša v Farébersviller Cité ob 15. uri, vmes pa v koloniji Creutzwald, Habsterdick večkrat, vedno pravčasno oznanjeno. Pridite, dragi rojaki, po mir srca, mir v družini v mislih na Jezusovo trpljenje v postu in zmagoslavno vstajenje v Veliki noči.

V koloniji La Chapelle bomo na belo nedeljo, 9. aprila, ob 16. uri na novo vpeljali sv. mašo.

Vsem našim bolnikom po raznih bolnicah in po domovih želimo, da bi pogumno in z neomajnim zaupanjem v Boga in Marijo prenašali vse trpljenje!

S to željo vas pozdravlja

vaš Stanko iz Merlebacha.

EPERNAY

Slovinci! *Prihodnja sv. maša* bo na cvetno nedeljo, 26. marca, ob 4. uri popoldne zopet v kapeli sv. Vincencija Pavelskega 26, rue Dr. Verron. Pridite!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Zima nas letos ni preveč mučila, pač pa nas je zadela druga nadloga. Iz rudnika so zopet odpustili okrog 50 delavcev, ki s strahom gledajo, kje se bodo zaposlili in kako bodo preživljali svoje otroke.

Dve veliki zapovedi: Ljubi svojega bližnjega! Spoštuj in ubogaj starše, da ti bo dobro na zemlji! ki bi edini mogli rešiti svet, smo vrgli med staro šaro. Vse gradimo brez Boga, zato pa se nam tudi vse podere. Saj počasi vsi uvidevamo to, a kaj pomaga, ko smo boječi, strahopetni. Marsikdo bi se rad vrnil na pravo pot, a se boji, kaj bodo drugi rekli.

Žalostno novico o smrtni nesreči dobrega slovenskega duhovnika dr. Prijatelja smo tudi mi sprejeli s tesnobo v srcu. Vsako leto je rad prišel med nas prvega maja v Habsterdick. Naj mu bo Vsemogočni obilen plačnik!

italija

RIM

Naj nam naši bravci ne zamerijo, ker se že dalj časa nismo oglasili iz Rima in Milana. Prazniki so bili; iz Rima mnogi gredo na počitnice, zato je naša božičnica zmeraj na nedeljo pred božičem in je tudi zadnji december lepo uspela. Bili smo v Sloveniku, ki se sedaj preureja ter dobiva novo pohištvo. V januarju smo se spet vrnil na staro mesto v Botteghe Oscure, kjer je bil po maši prijeten prosvetni večer z recitacijami in petjem, posvečen pesniku Prešernu. Lepo je o njem govoril g. prof. Jože Peterlin iz Trsta. Opozoril je na pesnikovo ljubezen do naroda in slovenskega jezika. V februarju je bila nedelja posvečena misijonom. Govoril je p. Jože Cukale DJ, misijonar iz Indije.

MILAN

Naša maša v Milanu je v januarju odpadla, pač pa smo se v februarju spet zbrali pri Sv. Tomažu.

Po maši nismo pozabili na pusta in naša topla zahvala gre vsem, ki so pripravili sladke stvari in poskrbeli tudi za sladko vince.

Opozorili bi radi, da imajo bratje Hrvati vsako tretjo in peto (kadar je) nedeljo v mesecu ob 4. uri popoldne svojo mašo v kapucinskem zavodu Piazza Velasquez 1. Najbližja pot do tja je z „metro“ do postaje Gambara, ki je zadnja na liniji 1.

V marcu bomo na prvo nedeljo spet imeli svojo mašo pri Sv. Tomažu ob 5. uri popoldan.

nemčija

NOV DUHOVNIK ZA SLOVENCE V NEMČIJI

Tine Vrečar se je rodil v Moravčah na Gorenjskem (leta 1935). Za duhovnika je bil posvečen v jeseni 1962 v Buenos Airesu, kamor so se po vojni izselili njegovi starši.

Kot duhovnik je deloval med študenti in na župnijah po Argentini.

Njegovo delovno področje so škofije München (razen mesta samoga), Augsburg in Passau. Svoj sedež pa bo imel v slovenskem župnijskem uradu v Münchnu.

G. Tine Vrečar

HAMBURG

V soboto, 5. 2. 1972, smo se prebudili tudi v Hamburgu. Imeli smo skupno slovensko-nemško mašo, koncelebracijo z g. kaplanom. Res so bili nemški verniki ob polni cerkvi v večini, a naše petje je bilo prav tako lepo in še živahnejše, kajti vsi so res vzorno sodelovali, tako da smo želi splošno priznanje. Po maši smo imeli v farni dvorani skupno srečanje in razvedrilo. Z izredno duhovitostjo je uspelo našim in nemškim prostovoljcem dvorano lepo okrasiti, tako da je že ob vstopu dihala domačnost in prijetnost. Glasba, petje, ples in prigrizek so odpravili začetno tipanje pri iskanju stikov, tako da je večer minil v bratski skupnosti in razumevanju. Prebili smo led in pripravili prvo javno srečanje.

Do sedaj se sicer še nismo oglašili, a to ne pomeni, da samo spimo. Vsako nedeljo se zberemo po maši v dvorani, kjer malo pokramljamo in zapojemo. Načrtov in želja imamo veliko. Največja želja nas vseh je, da bi se nam pridružili še novi in nam tako omogočili, da bi lahko pripravili še večje prireditve. Hamburg je sicer „majhen“ in so naši ljudje raztreseni vsepovsod in še na severu smo, a kljub temu upamo, da se s pomladjo odtajajo tudi duše naših ljudi in se nam ti pridružijo.

Za uspeli večer bi se radi zahvalili tudi g. dekanu Thissenu, ki nam omogoča, da se zbiramo, in nam tudi drugače vedno rad pomaga.

ESSEN

Obrazi naših slovenskih rudarjev so postali resnejši in polni skrbi, odkar imamo samo v mestu Essnu milijone in milijone ton premoga na razpolago in ga ne moremo prodati. Povsod, kamor prideš, si naši ljudje zastavljajo vprašanje: „Kam s premogom?“ Res je sicer, da je danes zelo malo Slovencev rudarjev; kar jih je še, bi jih skoraj lahko preštel na prstih ene roke. Večina naših mož in fantov v Essnu dela danes na gradbiščih. Dekleta pa so zaposlena v tovarnah in v bolnicah.

V zadnjem času so bili v Essnu krščeni: Valentin Cafuta, Klavdija Horvat, Marjana Zelko, Tanja Divjak iz Lüdenscheida, Iris Dolničar, Gina Vojsk, Martina Pecl, Sander Pavlič, Štefan Kušar iz Nachroda, Aleksander Hribar, Kristina Rozman, Katarina Zupan in Leon Henigman. V Solingenu pa Monika Sedlašek, Silvester Druzovič, Tomaž Kirbiš, Renata Panker in Sabina Domanjko.

Vsem našim novorojenim otrokom želimo zdravja, staršem pa poguma pri njihovem trudu in vzgoji!

V Essenu so se poročili: Karel Bence in Marija Buček, oba iz Prekmurja, Slavko Pavlič iz Ljubljane in Nada Benjak iz Subotice, Ivan Domanjko in Ivanka Jaušovec iz Sv. Jurija ob Ščavnici, Ivan Friškovec in Ida Oberstar, Ulrich Gründer in Anica Pejovnik, Artur-Wilhelm Tenner in Alojzija Godec ter Ivan Prek in Eleonore Wagner. V Solingenu pa Ivan Kirbiš iz Hajdine in Danica Lipovac iz Kočevja ter Ivan Ferčak in Marija Jerebic, oba iz Prekmurja.

Vsem zakonskim parom iz srca čestitamo in jim želimo sreče, uspeha in božjega blagoslova na njihovi novi življenjski poti!

PORURJE

Pred nedavnim sta slavila *diamantno poroko* zakonca Štrajhar iz Gladbecka v Porurju. Gospod Štrajhar se je rodil leta 1887 v Zgornjem Tuhinju pri Kamniku, njegova žena pa leta 1892 v Trbovljah. Še v prav mladih letih ju je pot zanesla v Nemčijo, kjer sta si pred šestdesetimi leti za vedno obljubila ljubezen in zvestobo, ki jima je dajala in jima daje moči za vdano prenašanje hudih življenjskih preizkušenj. Na jubilejni dan so jima izročili najprisrčnejše čestitke njuni otroci, vnuki in pravnuki ter ostali sorodniki. Čestitke v imenu slovenskih rojakov iz Porurja sta jima prinesla tamkajšnji slovenski duhovnik in slovenska socialna delavka.

Lepa je ljubezen mladih zakoncev; a še lepša je ljubezen dveh,

ki se ljubita z enako ljubeznijo tudi po šestdesetih letih zakonskega življenja.

Zakoncema Štrajhar iz Gladbecka iskreno čestitamo in želimo na njuno življenje obilico božjega blagoslova!

HESSEN

David Klasič, sin Franca in Veronike Herga, je bil zadnji otrok, ki ga je v Frankfurtu *krstil* umrli slovenski izseljenski župnik doktor Franček Prijatelj. Naj bo malemu krščencu dober priprošnjik!

Marjana Miklavžič in Ivan Škoflek sta si *obljubila pred oltarjem* v cerkvi v Kronbergu večno zvestobo in ljubezen. Zakonsko zvezo je blagoslovil g. Ciril Turk. V Griesheimu pri Frankfurtu sta stopila pred oltar Jožef Štötl in Lidija Makovec. Poročni obred je opravil g. dr. Janez Zdešar. Moč resnične ljubezni naj mladoporočencem pomaga tudi v življenjskih težavah!

V Mainzu, Darmstadtu, Frankfurtu in Lichu so redne slovenske maše kot vedno. Slovenski župni urad v Frankfurtu, Textorstr. 75, telefon 610292, je na voljo rojakom vsak dan.

BADEN-WÜRTTEMBERG

V majhnem kraju Lottstetten blizu švicarskega Schaffhausna sta *potrdila svojo zakonsko zvezo* tudi pred Cerkvijo dva para naših ro-

jakov: Franjo Kralj iz Bojan in Antonija Novak iz Šmarjete pri Šmarjeških Toplicah. Drugi par sta bila Anton Pungeršek iz Celja in Marija-Majda Jernejčič, rojena v Ljubljani. Obema paroma želimo, da bi se še naprej dobro razumela in da bi bil božji blagoslov nad njunima družinama!

V Freiburgu smo *sprejeli v Cerkve* dvojčka Romana in Tomaža, ki sta povečala družino Tomaža in Marije Golob iz Herbolzheima. V Offenburgu je bil krščen prvorojenec Dušan, sin Avgusta in Marije Visenjaka. V Lottstettenu pa so obljubili, da bodo krščansko vzgajali svojega otroka Mitjo starši Stanislav in Zdravka Sebanc. Za svojega sina Josipa pa so dali Cerkvi in Bogu besedo starši Franjo in Antonija Kralj.

Otrokom želimo zdravja in božjega varstva! Staršem pa resnično voljo in srečno roko pri krščanski vzgoji svojih malih!

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

V Ravensburgu sta bila *krščena* Samo, sin Jožeta in Fanike Jakše iz Mochenwangena, in Danijela, hči Cirila Gorenšek in Slavice, roj. Bračko, iz Weissenau. Obema družinama naše čestitke!

Svete maše ostanejo zaenkrat v dosedanjem redu, le z eno spremembo: na četrto nedeljo, torej 27. februarja, ne bo v Friedrichs-

hafnu, marveč v Saulgau v St. Antoniuskirche, zraven hotela Kleber-Post, ob 17,30. Drugod pa po znanem redu: prvo in tretjo nedeljo ob 10. uri v Franziskanerkirche v Ulmu, popoldan ob petih v Ravensburgu v kapeli mestne bolnice (Städtisches Krankenhaus), na drugo in četrto nedeljo dopoldan ob 10. uri v Konstanzu v kapeli Marienhausa, popoldan ob petih pa samo *na drugo nedeljo* v Friedrichshafnu v kapeli hiše St. Elisabeth, na četrto nedeljo popoldan pa, kot že zgoraj omenjeno, v Saulgau.

STUTT GART (okolica)

„Zmeraj vesel“, pod tem geslom smo praznovali v Nellingenu pri Stuttgartu „Slovensko pustovanje“ v nedeljo, 6. februarja, letos. In

Herbert Hindeland je po rodu Nemec iz Bačke. Sedaj živi s svojimi starši v Affaltersbachu nad Stuttgartom. Nadvse rad pa ima slovenske narodne noše. Celu v Škofjo Loko se je zapeljal, da si je tam lahko kupil nošo. Od takrat pa ga srce še bolj vleče v Slovenijo. „Dve narodni noši sta še lepši,“ pravi. Očitno pri tem misli na Barbaro iz Škofje Loke.

Na Slovenskem pustovanju v Nellingenu pri Stuttgartu je igral v nedeljo, 6. februarja, kvintet Stanka Ptičarja. „Do prihodnjic bomo imeli vsi godci popoldne narodne noše,“ je izjavil voditelj kvinteta, g. Ptičar.

V Hinjah na Dolenjskem so se lansko leto ljudje pošteno oprijeli gradnje cerkve in župnišča, ki sta bila med vojno porušena. Najprej so prispevali za nakup gradbenega materiala (tudi delavci, ki so začasno v Nemčiji, so župniku na široko odprli denarnico), nato pa brezplačno poprijeli za delo. Delavci so se vrstili po vaseh in tako si od jutra do večera videl na gradbišču moške in ženske, staro in mlado od pomladi do jeseni. Na sliki vidimo cerkev in župnišče (kjer bo tudi veroučna učilnica) med gradnjo. Fantje s ponosom

prav zares je bilo vse veselo, kar je bilo navzoče.

Kot navadno, smo pričeli srečanje s sveto mašo v cerkvi Sv. Trojice. Misel o veselju človeka, ki izhaja iz naravnih in nadnaravnih danosti, je bila vodilo pridige. Tako sta se oba prostora, cerkev in dvorana, dopolnjevala v prepričanju, da človek v življenju tudi nujno potrebuje veselja.

Festhalle je bila polna mladih obrazov. Oder sta krasili slovenska in cerkvena zastava ter med njima napis „Zmeraj vesel“, kot bi hoteli reči, da raste pravo veselje za naše ljudi na tujem iz zvestobe do naroda in Boga.

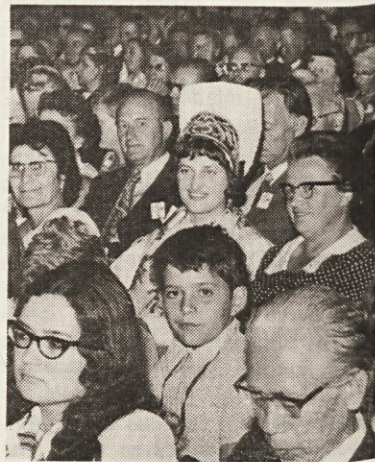
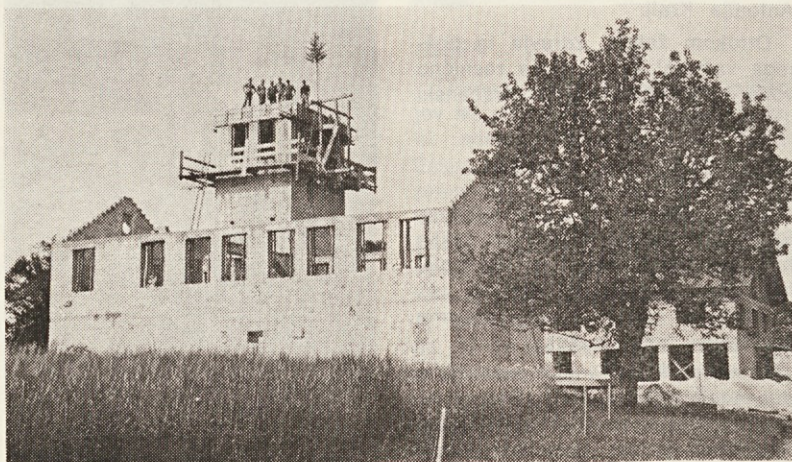
Kvintet Stanka Ptičarja je skr-

opazujejo z zvonika uspeh svojega dela. Če bo šlo vse po sreči, bodo cerkev letos jeseni blagoslovili.

Lojzek Ošlaj iz Filovcev (pisalni stroj), Marija Koren iz Podvelke (harmonika) in Maks Kne iz Cerkljanske Dobrave (šivalni stroj) so bili srečni izžrebanci tombole Slovenskega pustovanja v Nellingenu pri Stuttgartu. Zanje res velja: „Zmeraj vesel!“

Poleti lanskega leta je bilo v Londonu svetovno zborovanje esperantistov. Udeležila se ga je tudi naša delavka Hilda P. iz Honaua na Württemberškem. Ker je nastopala v narodni noši, je bila povsod središče zanimanja. Celo na angleško televizijo so jo povabili. „Prijetno je predstavljati neko deželo v narodni noši. Lahko si mislite, kako sem s ponosom predstavljala našo lepo Slovenijo,“ je zapisala v pisemu reporterju „Naše luči“.

ZMERAJ
VESEL

Zakonska para Kos in Sodja sta prejela na pustovanju v Nellingenu pri Stuttgartu po sedem zavrtkov pralin. V tolikih odgovorih so se skladata gospe in možje na vprašanja, ki so jim bila stavljena posebej.

bel za vesele viže, narodne in moderne. Tombola in zabavni skeči so izpolnili čas med pavzami. Seveda tudi skupnega petja ni manjkalo, saj brez njega ni pravega slovenskega srečanja. Pa še enega ni manjkalo, kar spada k takim slovesnostim, namreč domačih klobas! Tako si našel v Nellingenu vse, kar utrjuje slovensko domačnost.

V nedeljo, 30. januarja, smo se zbrali Slovenci iz Heilbronna in okolice k *družabnemu večeru* v farni dvoranci pri St. Killiankirche. Kar lepa družba nas je bila skupaj. Prišle so tudi družine z otroki. Saj so taki večeri izraz družinske skupnosti in zato je vsakdo dobrodošel, tudi otroci. Večer smo izpolnili s prijetnim kramljanjem, petjem in plesom. Pozno zvečer smo se razšli v upanju, da se kmalu zopet snidemo.

Družinski naraščaj so praznovala naslednje družine: v Stuttgartu Slavko in Božica Muhvič ob sinku Maksimilijanu; France in Marija Černezel ob sinku Robertu; Mihael in Ana Masle pa ob dvojčkih Mihaelu in Teodorju; v Oberlenningu sta dobila hčerkico Melito Stanislav in Nada Dolmovič; v Sindelfingenu smo krstili Bogdana Mozgan, sinka Jožefa in Anice; v Nellingenu sta praznovala družinsko srečo ob sinku Milanu Janez in Angela Kolarič. — Mladim družinam naše iskrene čestitke!

Pred poročni oltar sta šla v januarju dva para: Albin Jezovšek iz Mestinj, župnija Šmarje pri Jel-

šah, s Heleno Debelak iz Male Rodne ter Štefan Čutič, rojen v Kumrovcu, z Marto Rakovec, rojeno v Brežicah. — Želimo jim srečo na skupni življenjski poti!

Kronika za leto 1971: Na Württemberskem smo imeli leta 1971 skupno 88 slovenskih krstov, 45 porok in 4 pogrebe. „Našo luč“ je dobivalo 1350 rojakov, „Ognjišče“ je prejelo 150 ljudi, „Nedeljo“ pa 30. Raznih prireditev se je udeležilo okrog 4600 oseb.

MÜNCHEN

Na pustno nedeljo smo se Slovenci v Münchnu zbrali na *slovensko pustovanje* v takšnem številu kot še nikoli: bilo nas je 1.200.

Bürgerbräukeller je bil slavnostno okrašen, čeprav mogoče z nekoliko prederčo lučjo.

Zvočno kuliso je ves čas ustvarjal nam že poznani kvintet Jožeta Krofliča, ki pa mu je manjkal trobentač: ponoči se je močno ponesrečil z avtom. Dobro uro po začetku pustovanja je vskočil na njegovo mesto eden od gostov. S prijetnim petjem je ustvarjal domačnost g. Branko.

Vesele tekme so že sestavni del naših prireditev. To pot so pari tekmovali s pretikanjem oboda od škatlice za žveplenke z nosa na nos, seveda brez pomoči rok; dekleta so ovijale mumijo in s streljanci ciljale balone; fantje so skušali spraviti na slamnik privezано cigaro v usta in pojedsti na vrv navezane klobase; otroci so pa igrali melodije na plastično cev.

Poleg tega sta nas velo prese-netila g. Stanko z doživetim petjem pesmi „Moj očka so mi rekli“ in naš stari znanec z igranjem na miniorglice.

Srečolov je bil to pot zamišljen drugače: od skoraj 3.000 prodanih srečk smo jih izžrebal 100. Mali Roman iz Augsburga je vlek 1 številke iz vrečke. Glavne tri dobitke je razdelil nepristransko, kot je prav: televizijski aparat na Gorenjsko, radio z magnetofonom na Dolenjsko, samo magnetofon pa na Štajersko. Poleg tega je razdelil še 97 drugih dobitkov, katerih vsak je bil vreden od 15 do 22 mark.

Mnogo udeležencev je plačalo naročnino za „Našo luč“, nekateri so iskali socialnih nasvetov, drugi spet so se našli s svojimi znanci.

Na splošno je treba reči, da je bila prireditev zelo lepa.

Vsem sodelavcem najlepša hvala!

Kaj pa dobiček: koliko ga je bilo in kam bo šel? 2.800 prodanih srečk je vrglo 2.800 mark, 1.075 prodanih vstopnic pa 3.225 mark (25 vstopnic je bilo za sodelavce, po 21. uri pa so prihajali ljudje v dvorano zastonj), skupaj torej 6.025 mark. Stroški pa so bili: davek na vstopnice 645 DM, davek na srečke 560 DM, orkester 600

Zupanova Klavdija (München) se v botričnih rokah po krstu kar dobro počuti.

DM, izposojnina zvočnih naprav 50 DM, darovi za srečolov 1.887 DM, tiskanje srečk 75 DM, zastavice 120 DM, gasilci 100 DM, Združenje muzikantov 120 DM, večerja in pijača za orkester 67,50 DM, darovi za vesele tekme 36 DM, razni stroški 112 DM, skupaj torej 4.372,50 DM. Dobička je 1.652,50 DM. Ta denar bomo porabili za nabavo knjig za knjižnico, za nabavo skioptičnih slik za predavanja in za socialno podporo v najnujnejših primerih. O porabi odločajo sodelavci, ki imajo tudi vedno vpogled v blagajniško knjigo.

Sicer pa postaja na naši župniji življenje vedno bolj pisano: začel se je vaditi mešani pevski zbor, predšolski in šolski otroci prihajajo k verouku, odrasli se ob sobotah zbirajo k tečaju nemščine. Na debatni uri smo se pomenili o tem, ali res Cerkev počasi umira.

V novi cerkvi se nas redno zbira okoli tristo. Sedaj smo dobili v bližini primerno krčmo, kamor po maši radi prihajamo skupaj.

nizozemska

Društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu je v januarju imelo svoj *družinski večer*. Za vse je bilo lepo poskrbljeno. Zabavo je spretno vodil g. Stane Reberšek. Za domače melodije pa so skrbeli g. Pepe Ložnik, g. Anton Kropivšek in Hansenova gospodična. Prepričani smo, da je ta večer še poglobil vezi med Slovenci in njihovimi prijatelji na tem področju.

Tudi Društvo sv. Barbare v Honsbroeku ne pozablja na svoje člane. V decembru je organiziralo *Miklavževo obdaritev* naših otrok, v januarju pa je odrasle povabilo na *družinski večer*. Vsi so prišli. Za pijačo in prigrizek je bilo lepo poskrbljeno. Ga. Resnik je goste razveselila tudi z domačim cvrtjem. Za muziko so skrbeli g. Pepi Ložnik, g. Franc Markon in g. Franc Selič.

Ob tej priložnosti je naša skupnost počastila zvesto članico go.

Vodeb ob njeni 80. obletnici. Na mnoga leta, gospa Vodeb!

V Heerlenu je g. Slavko Strman, vodja Slovenske folklorne plesne skupine, že 25 let uslužben kot poslovođa pri trgovskem podjetju „Vroom en Dreesman“. Ta dogodek je proslavil s svojimi sodelavci in prijatelji, kjer je zbudil veliko navdušenje njegov godbeni ansambel. Toplo čestitamo!

V Heerlerheide sta g. Franc Gril in njegova soproga ga. Odilija, roj. Hermans, prvo nedeljo v februarju slavila *40. obletnico poroke*. Dopoldne je bila zahvalna služba božja, katere so se poleg slavlencev in družine udeležili številni rojaki. Popoldne je bila „recepcija“ v Grošljevi gostilni. Svojega zvestega člana je s pesmijo pozdravil mešani zbor „Zvon“. Za to priložnost je prvič nastopil tudi naš novi moški zbor s tremi narodnimi pesmimi. Gospod Gril je zaslužil vso našo pozornost. Bil je med prvimi pionirji slovenske skupnosti na Holandskem. Že več kot 40 let poje pri „Zvonu“ in deluje pri Društvu svete Barbare. Zadnja leta zavzema pri „sveti Barbari“ mesto predsednika. Samo Bog ve, koliko potov je napravil v svoji društveni karieri in na koliko vrat je potrkal. Njegovo družino so v zadnjih letih zadele težke preizkušnje. V cvetu mladosti je nenadoma umrl sin Niko in nekaj let pozneje še njegov zet Toni Robek, naš najbolj znani društvenik med mlajšimi. Ti dve izgubi sta ga zelo potrla, a ga nista strli. Še nosi glavo pokonci in spodbuja rojake k vztrajnemu delu za slovensko skupnost. Slavljenčeva žena je Holandka, a je tudi ona vzljubila slovensko skupnost in ji je bolj zvesta kot mnogi Slovenci in Slovenke. Če ji je le zdravje dopuščalo, smo jo redno videli pri vseh slovenskih narodnih in cerkvenih prireditvah. Tudi ona zasluži našo hvaležnost in priznanje!

Gospod in gospa Gril, našim toplim čestitkam želimo pridejati iskreno zahvalo in željo, naj vaju dragi Bog ohrani še mnogo let!

Naši bolniki: Veseli smo, da moremo poročati, da je zvesta članica

„Zvona“ ga. Zofka Drenovec iz Brunssuma, ki je bila tri tedne v bolniški oskrbi, že na poti k popolnemu okrevanju.

Naši pokojni: V Lindenheuvelu je pred Božičem v Gospodu zaspala blaga krščanska mati ga. Antonija Zotler, rojena Erjavec, stara 75 let. Zadnja leta svojega življenja je precej bolehalo, a ni bila osamljena. Z vso ljubeznijo sta skrbela zanjo njena hčerka in zet g. Hansen, holandski rojak, a eden najbolj zvestih članov slovenske skupnosti. Dobro Zotlerjevo mambo bomo ohranili v blagem spominu! Naj počiva v miru!

švedska

Božje službe v mesecu marcu:

Prvo nedeljo (5. 3.) ob 17. uri sv. maša v cerkvi St. Erik v Stockholmu. Ob 16.30 pevska vaja in prilika za spoved, po maši razgovor v dvorani.

Drugo nedeljo (12. 3.) ob 17. uri sv. maša v Göteborgu, ob 16,30 vaja za petje in prilika za spoved, po maši razgovor v dvorani.

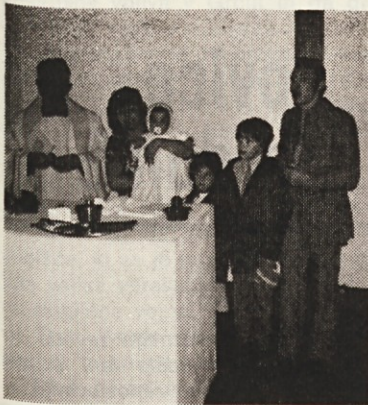
V soboto prej (11. 3.) ob 16. uri sv. maša v Skövde, Varfrugatan 4. Pred mašo prilika za spoved, po njej razgovor pri kavi.

Tretjo nedeljo (19. 3.) ob 9,30 sv. maša v Oskarströmu, ob 16. uri pa v Halmstadu. Pred mašama prilika za spoved.

Četrto nedeljo (26. 3.) ob 10. uri sv. maša v Landskroni in ob 18. uri v Malmö. Pred mašama prilika za spoved.

Za veliki teden bo slovenski duhovnik ves teden v Malmö in na Veliko noč ali na velikonočni ponedeljek bo slovenska sv. maša. Točen spored boste dobili v župnijskem programu za velikonočne praznike.

Slovenski tečaj v Köpingu: Tudi pri nas se je začel tečaj slovenščine za naše otroke, kamor jih pridno pošiljamo. Upamo, da so vsi veseli tega. Tako bodo mogli tudi oni pisati domov starim staršem in drugim v domačem jeziku

Mala Kobaljeva Darja je videti zadovoljna po krstu v katoliški cerkvi v Göteborgu na Švedskem, skupno z botri, Hrenovimi iz Kungälv.

in brati njihova pisma. Pa tudi doma po družinah se bomo lahko s svojimi otroki o vsem pogovorili tudi v domačem jeziku.

Postni čas: Spet smo v postnem času, ko se pripravljamo na praznovanje našega odrešenja: Kristusovega odrešilnega trpljenja in veličastnega vstajenja.

Po zadnjem cerkvenem zboru je Cerkev ukinila obveznost posta, razen na pepelnično sredo in na veliki petek, zato pa tem bolj poudarja važnost in pomen pokore in postnem času. Pokora ni samo, in tudi ne predvsem, v odpovedi nekaterih jedi, temveč v samopremagovanju v vseh stvareh, ki imajo kakšen pomen za naše krščansko življenje, za naše razmerje do Boga in do sočloveka.

Naj bi bil ta čas za nas, ki smo božje ljudstvo, predvsem čas vaje za dobroto: da bi bili dobri drug do drugega. V čem je ta dobrota v vsakdanjem življenju? V tem, da imamo potrpljenje drug z drugim,

REŠITEV PREJŠNJE DETEKTIVKE:

Neznanca v telefonski celici je ustrelil Poznič. Ko bi ga ustrelila res dozdevna neznanca, medtem ko je telefoniral, bi ta ne imel časa, položiti slušalko nazaj na vilice. Vodja patrolje je namreč kasneje „previdno dvignil slušalko“.

da imamo razumevanje drug do drugega, da v dejanju in v besedi hočemo drug drugemu storiti predvsem dobro, da tudi v mislih vidimo v drugem predvsem to, kar je v njem dobrega, in pozabimo to, kar nam ni po volji, in še v mnogih drugih „majhnih“ vsakdanjih rečeh. To je v praktičnem življenju izpolnjevanje ljubezni do bližnjega, kakor nas jo Kristus uči.

Postni čas pa naj bi bil tudi čas obračuna o našem življenju v preteklem letu, da premislimo, ali smo tako živeli, kakor Bog od nas pričakuje, ali ne. V dobri spovedi opravimo velikonočno dolžnost in očistimo svoje duše prahu grehov in napak, ki smo se jih s časom nabrali. V sv. obhajilu pa prejmi-mo Kruh močnih: Jezusa samega v sv. zakramentu. On nas bo krepil, da bomo tudi v bodoče vztrajali v dobrem in se izogibali hudega. To naj bo naš program za postni čas, da prazniki vstajenja Gospodovega ne bodo šli brez uspeha mimo nas.

Slovenci po svetu

ARGENTINA — Ena izmed glavnih družabnih prireditev v Argentini je gotovo vsakoletna prireditev „Duhovnega življenja“, imenovana po mesečniku, ki prinaša rojakom obilo duhovnega branja. Vršni se na slovenski pristavi v Castelarju. Tudi letos se je začela z dopoldansko mašo na prostem. V svojem govoru je direktor msgr. Orehar še posebej poudaril pomen družbenih občil, ki naj bi tudi nas povezovala z Bogom. Poudaril je, naj bi vsako obvestilo nosilo pečat odkritosrčnosti, poštenosti in resničnosti. Med kosilom se je med rojaki razvil prijateljski razgovor, ki se je še poglobil v popoldanskih urah, ko so se začele razne zabavne igre in srečolov.

AVSTRALIJA — Nekaj izrednega je bilo letošnje božično slavlje za beneško-slovenske priseljence v okolici Dandenonga. Adolf Dobrolo je prišel na obisk k svoji sestri.

Z dovoljenjem župnika v Noble Parku so se zbrali rojaki v stari farni cerkvi in so med mašo prepevali stare božične pesmi v beneško-slovenskem narečju.

Slovenci ob meji

GORIŠKA — Misijonar Jože Cukale je v predavanjih s slikami iz svojega misijonskega delovanja v Indiji seznanil svoje slovenske rojake v Bazovici, Gorici, Škednju, Števerjanu, Podgori, Sovodnjah in Doberdolu. Z zanimanjem so sledili njegovi razlagi in pojasnilom na stavljena vprašanja. — Dramski odsek Prosvetnega društva „Štandrež“ je v župnijski dvorani uprizoril komedijo „Mrtvi ne plačujejo davkov“. — V Katoliškem domu v Gorici so proslavili „Nedeljo katoliškega tiska“.

TRŽAŠKA — Slovenska prosveta v Trstu je pripravila spominsko proslavo v počastitev goriškega slavčka Simona Gregorčiča v Kulturnem domu. Sodelovali so pesnikovi rojaki iz Kobarida z mešanim in otroškim zborom in zborom recitatorjev. Studentje Glasbene akademije iz Ljubljane so nastopili s svojim orkestrom. — V Finžgarjevem domu na Opčinah in v Marjinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu je gostovala farna dramska skupina iz Želmelej pri Ljubljani s Finžgarjevo igro „Veriga“. — V Slovenskem kulturnem klubu je predaval dr. Slavko Tuta o drugem tržaškem procesu. Na običajnem sobotnem večeru je prof. Zora Rebula razvijala misel, kako naj mladina najde ljubezen do življenja.

KOROŠKA — Kulturna prireditev s petjem in igro „Pesem volkov“ je bila pri Voglu v Št. Primožu. — V farnem domu v Št. Jakobu v Rožu je gostoval moški pevski zbor iz Ribnega pri Bledu s koncertom slovenskih narodnih pesmi. Za razvedrilo je igral fantovski trio iz Ribnega. Domače prosvetno društvo „Rož“ pa je povabilo na igro „Roža sveta“. — V Šmihelu pri Pliberku je domače prosvetno društvo uprizorilo v farni dvorani komedijo „Krap“.

kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! — Op. ured.

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

JALTA IN
DELITEV JUGOSLAVIJE

Zadnje čase so bili v izseljenskem časopisu objavljeni številni članki, ki napovedujejo možnost delitve Jugoslavije na vzhodno in zahodno, v skladu s sklepi „velikih treh“ v Jalti v februarju 1945. Pisci teh člankov trdijo, da je med zahodnimi zavezniki in Sovjeti pred koncem vojne prišlo do sporazuma, znanega pod imenom „fifty-fifty“ (50 : 50), po katerem naj bi Jugoslavija po vojni morala biti razdeljena na dve interesni sferi, eno pod vplivom Angloamerikancev in drugo pod vplivom Sovjetov, ki bi ju delila meja na Drini. Tito je, pravijo pisci, odbil priznanje tega sporazuma in zato ni bil ta nikdar izpeljan. Sedaj, ko se zaradi težkega položaja na Bližnjem vzhodu, naporov Sovjetov, da bi prišli do Sredozemlja, in jugoslovanske državne krize vodijo med ZDA in ZSSR razgovori o mirni rešitvi problemov na tem delu Evrope, spet postavljajo na dnevni red izvedbo načrta „fifty-fifty“.

Nastaja vprašanje: kaj je resnica v zgornjih trditvah?

Konferenca velikih treh, Roosevelta, Churchilla in Stalina, je bila v Jalti, na polotoku Krimu, od 4. do 11. februarja 1945 ter so na njej razpravljali tudi v Jugoslaviji. Takrat sta obstajali dve jugoslovanski vladi: kraljeva v Londonu, ki ji je predsedoval dr. Ivan Šubašič, in druga v Beogradu, izvršni svet AVNOJa, ki mu je predsedoval Josip Broz Tito.

Sklep velikih treh v Jalti se je glede Jugoslavije glasil takole:

„Sporazumeli smo se, da priporočimo maršalu Titu in dr. Šubašiču, da naj sporazum, dosežen med njima, takoj stopi v veljavo in da naj bo nova vlada sestavljena na temelju tega sporazuma.“

Prav tako priporočamo, da naj nova vlada, čim bo sestavljena, izjavi:

1. da bo AVNOJ razširjen z vključitvijo članov zadnje jugoslovanske skupščine, ki se niso kompromitirali s sodelovanjem s sovražnikom, da bo tako nastala skupna organizacija, ki bo znana kot začasni parlament, in

2. da bodo zakonodajna dejanja, ki jih je napravil AVNOJ, prišla zaradi polnopravne potrditve pred ustavodajno skupščino.“

Vidimo torej, da na konferenci v Jalti ni v sklepah, ki se tičejo Jugoslavije, niti besedice o razdelitvi na interesna področja, o formuli „fifty-fifty“ ali o čem podobnem. Nasprotno, sprejeti sklepi govorijo o utrjevanju enotne Jugoslavije in o načinu, kako to izvesti. V Jalti niso glede Jugoslavije sprejeli nobenih drugih, ne javnih ne tajnih sklepov.

Kako pa je potem sploh prišlo do formule „fifty-fifty“ in kaj pomeni?

Štiri mesece pred sestankom v Jalti, oktobra 1944, sta Churchill in Eden obiskala Stalina v Moskvi, kjer so se razgovarjali o tekočih in prihodnjih vojaških operacijah in o skupni politiki na Balkanu. Razpravljanja so se začela v Kremlju 9. oktobra.

Churchill pravi o teh razgovorih naslednje:

„Trenutek je bil prikladen za dejanja, pa sem dejal: ‚Dajmo, uredimo naše zadeve na Balkanu. Vaša vojska je v Romuniji in Bolgariji. Mi imamo tam interese, misije in agente. Ne dovolimo si, da bi se med seboj spopadli zaradi malenkosti. Kar se tiče Anglije in Rusije, kako bi bilo, da

novice od doma

MANJ V TUJINO

Po podatkih zveznega zavoda za zaposlovanje je odšlo lani s pomočjo uradov za zaposlovanje v tujino okoli 85.000 Jugoslovancev. Okoli 35.000 pa jih je šlo brez prijave. Med temi je preko 20.000 kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev. Največ jih je odšlo seveda v Zahodno Nemčijo (73.000), kamor jih je kar ena tretjina odšla na povabilo nemških delodajavcev. Predvsem se je povečal odstotek žensk, ki odhajajo na tuje. Po republikah odpade največ novih zdomcev na Srbijo — preko 30.000, sledita ji Hrvaška in BiH s 17.000. Iz Slovenije je odšlo v tujino nekaj več kot 5000 novih zdomcev.

ZDOMCI ZDRAVI TJA — BOLNI NAZAJ

Vsako leto umre v inozemstvu okrog 2000 Jugoslovancev. Vsak tretji zdomec je hudo poškodovan. V Zahodni Nemčiji stakne poškodbo vsak deseti priseljeni Jugoslovane. V Avstriji izgubi življenje 4 odstotke naših ljudi. Samo na Dunaju je bilo v zadnjih petih letih poškodovanih 220 naših delavcev, 51 pa jih je umrlo. V Franciji umre letno 70 ljudi naše krvi, bodisi na delu ali pa na cesti. Vsak deseti si „prisluži“ poškodbo v tovarni. Vsak dan se v tujini zdravi po bolnišnicah 300 Jugoslovancev.

DVA TEDNA ŽE BREZ LIMON

Konec januarja v slovenskih trgovinah več kot dva tedna ni bilo dobiti limon. Medtem pa je v koprskem pristanišču ležalo 700 ton južnega sadja, med drugim tudi limone. Uvozniki so trdili, da sadja ne morejo ocariniti, češ da nimajo vseh potrebnih dokumentov. Ljudje se sprašujejo, kdo bo nosil škodo, ki bo nastala.

bi vi imeli devetdeset odstotkov premoči v Romuniji, mi pa devetdeset odstotkov vpliva v Grčiji in da gremo petdeset-petdeset (fifty-fifty) v Jugoslaviji?'

Medtem ko so to prevajali, sem napisal na pol strani papirja: Romunija — Rusija 90%, ostali 10%; Grčija — Velika Britanija (v sporazumu z ZDA) 90%, Rusija 10%; Jugoslavija — 50% : 50%; Madžarska — 50% : 50%; Bolgarija — Rusija 75%, ostali 25%.

Ta papir sem porinil Stalinu, ki je medtem slišal prevod. Nastal je kratek zastoj. Vzel je svoj modri svinčnik, napravil velik znak odobravanja in nam vrnil papir. Vse je bilo izvršeno v nekaj trenutkih.

Jasno je, da smo mi pred tem dolgo časa temeljito proučevali naše stališče, ki se je nanašalo na neposredno ureditev odnosov med v o j n o . Vsa velika vprašanja sta obe strani pustili za mirovno konferenco po koncu dobljene vojne."

Trditi danes, da je bil dosežen sporazum med zahodnimi zavezniki in Sovjeti o delitvi vplivnih področij v Jugoslaviji, je povsem neresno.

Med Amerikanci in Sovjeti ni nobenih razgovorov, javnih ali tajnih, o razdelitvi Jugoslavije na temelju formule „fifty-fifty“.

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 3. februarja 1972, str. 3.

Katoliki GLAS

MATIČNA DRŽAVA JE KATOLIŠKE SLOVENCE NA GORIŠKEM
DOLGO ZAPOSTAVLJALA

Odkar se je pojavila na Primorskem Osvobodilna fronta, smo navajeni poslušati in brati obtožbe, klevete, obrekovanja na račun drugače mislečih brez vsakega sramu in vsakršnega dokaza. To nekdanjo prakso slovenskih komunistov nadaljuje Bogo Samsa, eden urednikov Primorskega dnevnika. Ta tržaški časnikar se je v zadnji, to je 3. številki nove tržaške revije „Dan“ spraval nad svoje ideološke nasprotnike in jim naprtil nekaj težkih obtožb. V članku „Draga 71“ modruje takole:

„Leta in leta se je matični narod in predvsem najširša politična organizacija, kot je Socialistična zveza delovnega ljudstva, trudila za uradne, poluradne, zasebne in ne vem še kakšne stike z vsemi Slovenci v Italiji, brez razlike, ob izpolnjevanju enega samega pogoja: priznanje obstoječe stvarnosti v Jugoslaviji.“

Ne vem, s kakšnimi informacijami razpolaga Bogo Samsa. Meni, ki sem bil zmeraj precej na tekočem z dogajanjem v slovenskem katoliškem taboru na Goriškem vsa leta po vojni, je znano samo to, da so prva leta po vojni res nekateri agenti iskali stike z nami, a za ceno, ki smo jo odločno zavrnili. Nato je bilo dolga leta tiho in brez kakršnih koli stikov z Ljubljano ali z ljudmi iz Slovenije.

Led kulturnega prezira in obstrukcije s strani Slovenije je pogumno prebil Slovenski oktet. Ta je bil prva kulturna skupina iz Slovenije, ki je nastopil v Katoliškem domu v Gorici dne 27. septembra 1964. Toda povabila ga je in vse stroške je nosila Zveza slovenske katoliške prosvete. Bogo Samsa verjetno ve in, če ne ve, naj se informira pri svojih prijateljih v Gorici, kako silne težave je moral Slovenski oktet premagati in kako diplomatsko je moral postopati v Gorici, ker so mu hoteli preprečiti gostovanje v Katoliškem domu.

Od tedaj naprej je gostovalo v okviru Zveze slovenske katoliške prosvete na Goriškem večje število kulturnih skupin iz Slovenije, toda zmeraj in vse so gostovale na povabilo omenjene Zveze, ki je vedno tudi nosila sama vse stroške. Zato Zveza slovenske katoliške prosvete, ki je krovna kulturna organizacija med Slovenci na Goriškem, nič ne ve, da bi so Socialistična zveza delovnega ljudstva trudila za uradne, poluradne, zasebne in ne vem še kakšne stike z vsemi Slovenci v Italiji brez razlike.

Toliko glede prve trditve tržaškega časnikarja. Nato se Bogo Samsa spusti v obtožbe zoper Katoliški glas. Pravi:

ZMANJKUJE ZDRAVIL

Posledica ukrepov za zmanjševanje uvoza se je najprej in najbolj občutno pokazala v zdravstvu. Najprej so občutili bolniki, da je začelo nekaterih zdravil primanjkovati. Vprašanje je, ali je prav, da se začno ukrepi pri zmanjševanju uvoza zrcaliti najprej pri zdravilih — na najbolj občutljivem področju.

VOJAŠKI ROK BO SKRAJŠAN

Vojaški rok se bo v Jugoslaviji za kopensko vojsko skrajšal od 18 na 15 mesecev, za mornarico pa od 24 na 18 mesecev. Tako je izjavil Nikola Ljubičić na 2. seji konference Zveze komunistov.

SLOVENSKI STANDARD

Po zadnjih podatkih zavoda za statistiko, oprtih na lanski popis prebivavcev, je v Sloveniji skupno 516.000 gospodinjstev in 471.000 stanovanj. V barakah živi še 416 družin. 3649 stanovanj pa ima ilovnata tla. Ta podatek kaže, da glede na število gospodinjstev manjka 55.000 stanovanj.

ŠTEVILNI GOSTJE

Lani je od januarja do novembra letovalo v Jugoslaviji več kot 12 milijonov turistov. Med temi je bilo kakih 5 milijonov tujcev. Skupno število turistov se je v primerjavi z letom 1970 povečalo za 7 odstotkov, tujcev pa za 10 odstotkov. Največ turistov je lani obiskalo Hrvaško in Slovenijo.

PROMET: 603 MRTVI

Po neuradnih podatkih je bilo lani v Sloveniji 8130 prometnih nesreč. Terjale so 603 življenja, 4272 je bilo huje, 4633 pa lažje poškodovanih. Gmotno škodo cenijo na 50 milijonov dinarjev. Razveseljivo pa je, da se je za četrtno zmanjšalo število ponesrečenih otrok.

ČESA JE BILO LANI VEČ NA PRODAJ

Med posameznimi izdelki je v letu 1971 pomembno narasla proizvodnja cementa. Močno se je povečala proizvodnja radijskih sprejemnikov in predvsem televi-

„Bilo je mnogo, premnogo žolčnih, strupenih in zlobnih napadov, ki, za katoliško usmerjene Slovence v njih edinem glasilu goriškem Katoliškem glasu, niso pojenjali, niti se ton pisanja ni omilil, temveč je še vedno prav tako ‚križarsko‘ antikomunističen, antisocialističen in anti-jugoslovanski, kot je bil takoj po drugi svetovni vojni.“

To so hude kleвете, ki jih je Bogo Samsa napisal za tiste brave Dneva, ki Katoliškega glasa ne berejo, in zlasti za Slovence v Jugoslaviji, ki Katoliškega glasa ne smejo brati, ker mu je mednje pot zabranjena. Zaradi tega so glede presoje o pisanju in zadržanju Katoliškega glasa navezani samo na poročila Primorskega dnevnika, revije Dan in sličnih glasil. Ker Bogo Samsa ve, da se pred rojaki v Sloveniji Katoliški glas ne more braniti, ga nemoteno kleveta, kot je OF delala med vojno z vsemi svojimi idejnimi nasprotniki.

Katoliški glas res ni pristaš komunizma in ga nikoli ni zagovarjal in menim, da ga nikoli ne bo.

Najtežji je očitek, da je pisanje našega lista antijugoslovansko. Zato prosim tovariša B. Samsa, da navede članek v Katoliškem glasu, kjer je ta tednik pisal proti Jugoslaviji kot državi.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 6. jan. 1972, str. 2.

„DOMOVINA SE KAJ MALO ZAVZEMA ZA NAS.“

Navajamo nekaj izjav, ki jih je objavil Nedeljski dnevnik dne 12. decembra 1971 in ki so jih dali števerjanski župan Stanislav Klanjšček, sovođenski župan Jože Češčut in pa tajnik sovođenske občine dr. Štefan Bukovec.

Župan Klanjšček je med drugim izjavil:

„Domovini najbolj zamerim to, da prek svojih časnikov in televizije prevečkrat pozablja, da tudi na italijanskem Goriškem žive Slovenci. Poglejte, tu lahko zelo dobro sprejemamo televizijske oddaje iz Ljubljane. To nam veliko pomeni, toda žal ima RTV Ljubljana v Trstu dopisnika, a iz njegovih poročil ni moč zvedeti, da živimo na Goriškem Slovenci. Kar okrog 20.000 nas je.

Nekaj bi svetoval tudi vašim politikom. Kadar smo tu deležni raznih pritiskov, se domovina kaj malo zavzema za nas. Druge manjšine so od svojih matičnih dežel deležne več podpore. Avstrijci na primer so začeli celo z bombami, ker ni šlo drugače. Pa so uspeli. Vaša zunanja politika pa je preveč tolerantna do pritiskov, ki jih čutimo kajpak le mi v zamejstvu.

Pogrešamo tudi gostovanja vaših kulturnih skupin. Predraga so. Njihovih cen preprosto ne moremo plačati. Več kot 500 lir vstopnine si ne moremo privoščiti. Ta izkupiček pa je komaj dovolj za skromno pogostitev.

Ko bi domovina tistim skupinam, ki prihajajo k nam gostovat, primaknila denar za razliko med njihovo ekonomsko ceno in našimi možnostmi, bi si večkrat lahko privoščili kakšno gostovanje. S tem bi nam veliko pomagali. Za nas pomeni pomoč v obliki slovenske knjige, besede ali glasbe več kot karkoli v denarju.“

Še ena slovenska občina, kjer so na nedavnem popisu prebivavstva našeli 98% Slovencev, so Sovodnje ob Soči.

„Tista preostala dva odstotka predstavljata orožnike in financarje,“ nam je dejal tajnik občine Sovodnje dr. Bukovec.

„Če nas niso zlomili v dobi fašizma, nas ne bodo tudi zdaj, čeprav menim, da je v tem času za nas večja nevarnost, ker imamo demokracijo, ki dela z rokavicami. Mi smo navajeni akcije in zmeraj znova potrebujemo injekcije. Ko so letos, 28. avgusta na primer, popackali spomenik padlim, dalje pročelje občinske stavbe in pokopališče, smo šli v spontano akcijo. Ljudje so prihajali na občino sami od sebe. Celó starčki so prihajali in dajali svoje podpise na protestno listo.“

„So skrunitelje odkrili?“

„Vztrajno jih iščejo, pravijo, a še zmeraj jih iščejo. Pri takih rečeh imamo občutek, da nas domovina preveč zanemarja. Miroljubna politika

zorjev. Hladilnikov in pralnih strojev je bilo tudi več na razpolago. Osebnih avtomobilov so izdelali v montaži 16.650, tovornjakov 5780, dvokoles pa 159.300.

AVTOMOBILSKI REKORDI

Gospodarska skupščina Slovenije je ugotovila, da ni na svetu države, kot je Jugoslavija: država z 20 milijoni prebivavcev in s 650 dolarji narodnega dohodka na prebivavca se pripravlja, da bo kmalu imela milijonti avtomobil.

TAJANJE CEN APRILA

Podpredsednik Izvršnega sveta Jakov Sirotkovič je povedal, naj bi cene ostale nespremenjene do letošnjega aprila. Nadalje je izjavil, da „globoko zmrznjenje cen“ ne bo veljalo le v začetku leta, ampak vse leto. V tem letu naj bi cene ne narasle več kot 5 odstotkov.

*

AJDOVŠČINA — Malokdo v Sloveniji ve, da je dobila Ajdovščina diplomu kot osmo najlepše urejeno mesto v Sloveniji. To je bilo vsekakor veliko priznanje komunalnemu podjetju in turističnemu društvu. Letos bo Ajdovščina še lepša in še bolj urejena. Polepšali bodo parke in zelenice v Ajdovščini in v Vipavi. Začeli bodo tudi urejati nekatere doslej še neurejene mestne predele.

AJDOVŠČINA — „Lavričeva knjižnica“ v Ajdovščini je lani izposodila bravcem skoraj 23.000 knjig, knjižnico pa je obiskalo 13.000 občanov. Podatka povesta, da je na vsakega občana prišla v povprečju po ena izposojena knjiga. Knjižnica je delno opremila tudi oddelke v Vipavi. Ustanovili so tudi potujočo knjižnico, ki so jo poslali na Col.

AJDOVŠČINA — Tržaško slovensko gledališče je konec januarja gostovalo v Ajdovščini z dramo Williama Tenneesseja „Tramvaj poželenje“. Gostovali so tudi že v Piranu. To je sedaj že peta abonmajnska predstava od osmih, ki so na sporedu.

BEGUNJE — Delovna skupnost tovarne športnega orodja „Elan“

ne bi smela biti zadržek za ostre proteste, kadar gre za navadne barabije, ki nas Slovence v zamejstvu hudo žalijo.“

„Je to očitek domovini?“

„Tudi, če že hočete,“ pravi župan Jože Češčut. „Predolgo smo bili prepuščeni sami sebi, predolgo so nas zanemarjali. Včasih me kar pojezi, če pomislim, da nas domovina pozablja. Zdi se mi, da ste postali v domovini preveliki konsumenti. Postajate revna družba bogatih ljudi...“

Kot lahko vidi g. Bogo Samsa, goriški Slovenci, brez razlike, nismo kaj dosti prizanesljivi do narodne politike, ki jo Slovenija vodi do zamejskih Slovencev. Tudi do Socialistične zveze delovnega ljudstva ne, ki je g. Samsi tako zelo pri srcu. Mi gledamo dejstva in po dejstvih cenimo politiko, zlasti še, ko moramo vsak dan opažati silno pristranost Ljubljane. Tržaški dopisnik ljubljanskega Dela je npr. videl stavko, ki so jo dijaki uprizorili na slovenski trgovski šoli, Delo je novico objavilo pod velikim in kričečim naslovom, ni pa omenjeni časnikar videl Cecilijanke 1971, na kateri je nastopilo 14 zborov od Ukev do Trsta in tudi en zbor iz Slovenije. Tega velikega kulturnega dogodka ni dopisnik Dela videl in ga njegov dnevnik ni zabeležil. Pa naj človek verjame g. Samsi, kako se mati Slovenija zanima za vse Slovence v Italiji brez razlike!

Katoliški glas, Gorica—Trst, 13. jan. 1972, str. 2.

iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. — Op. ured.

ŠE O „HRVAŠKEM PRIMERU“

Odstavljen, prijat, obsojen na zapor, prepovedan — to so besede v mnogih poročilih, ki te tedne dnevno pronicajo k nam iz Vzhodne Evrope. Po vzhodnem delu naše celine hodi okrog stalinistična pošast.

Najbolj zastrašujoč primer totalitarnega preokreta se odigrava od začetka decembra v Jugoslaviji. Operti in mogoče tudi vzpodbujeni od vojske so tam konservativci raznetili v partijskem aparatu ofenzivo, podobno težkemu parnemu valjarju, katere cilj je, kot se zdi, uničenje skoraj vsega tega, kar imenujemo jugoslovanski reformistični komunizem.

Titov presenetljivi hrvaški udarec decembra 1971 v resnici ni veljal samo zagrebškemu vodstvu, temveč vsem silam, ki so hotele, podobno kot to, rešiti jugoslovanski socializem njegovih vedno močnejših totalitarnih spon. Načini, s katerimi izključujejo najbolj prizadevne in priljubljene reformiste — javno sramotenje, uporaba nenačelnežev in osebnih nasprotnikov, siljenje k „samokritiki“, odpust, zapor in mogoče celo politični procesi — vse to spada v sovjetskem bloku k zalogi orodja sile, ki je vsak čas na razpolago. Na sovjetsko-komunistični značaj nekega režima kaže prav to, da ta skrbi, da je takšno orožje vedno pri roki in ga ne pusti zarjaveti. Če pa Jugoslavija, že 25 let neodvisna od Moskve, s svojim, za človečanskega in demokratskega razglašenim socializmom zgrabi po njem, se s tem poslavlja sama od sebe.

Tita naj bi utrditev sovjetskega bloka in povečani pomen Sovjetske zveze v Evropi okrepila v njegovem namenu, da pokuri „revizionistično ognjišče“, ki ga že mnogo let vznemirja. Tudi nasprotno je obrat k Moskvi — doslej seveda še omejen — posledica notranje politične zaostritve. Saj ne more biti drugače: vodstvo, ki se vrne k stalinističnim metodam, izgubi oporo v narodu in jo mora zato iskati drugje.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 19. jan. 1972.

je slavila enega svojih največjih uspehov v zadnjem obdobju. Preuredila je delovne obrate in s tem postala na svetu druga največja tovarna za proizvodnjo smuči (letno 500.000 parov). Ob tej priliki so pripravili pestro razstavo; gostje so si ogledali obrate, zlasti še za kovinske smuči in plastiko, za telovadno orodje in kovinske dele, čolnarski obrat in skladišče izdelkov.

BLLED — Podatki o lanskim turistični sezoni na Bledu kažejo nekaj nad pol milijona nočnin in blizu 400 tisoč gostov. Med temi je bilo okoli 200.000 domačih in skoraj 316.000 tujih gostov.

BRNIK — Uprava letališča Brnik pri Ljubljani je sprejela načrt razvoja osrednjega slovenskega letališča do leta 2000. Po računih strokovnjakov naj bi letno priletelo v Ljubljano oziroma odletelo z brniške steze skoraj 4 milijone potnikov. Z letali pa naj bi odpremili tudi 868.000 ton tovora.

CELJE — Celjski upokojevalci bodo jeseni dobili nov dom, v katerem bodo imeli vso oskrbo z zdravstvenim varstvom in z vsemi drugimi potrebnimi storitvami. Na Savinjskem nabrežju se že sedaj kažejo prvi obrisi tega doma. Po petnajstih letih razprav in zapletov bo letošnji jesen Celje bogatejša za sodoben dom upokojevalcev s 127 posteljami, kuhinjo, jedilnico, družabnimi prostori in z edinim javnim kopalniščem.

CELJE — V celjski bolnišnici so ustanovili ginekološki oddelek že leta 1921. Osem let kasneje so zgradili nove prostore, ki še danes služijo namenu, čeprav so preimajhni in dotrajani. Do konca tega leta bodo oddelek razširili in obnovili. Po dograditvi laboratorijev, ambulant, porodniških in operacijskih sob bo delo nemoteno potekalo.

CERKNO — Kmetijska zadruga Cerkno je lani odkupila od kmetov milijon 400.000 litrov mleka in 400 ton živine. To predstavlja 95 odstotkov vsega odkupa kmetijskih pridelkov. Zanimivo je, da so kmetje prodali zadrugi poleg krom-

Po vsej Jugoslaviji se kot uvod v posvetovanje CK KPH vrši okrepljena gonja proti odstavljenim hrvaškimi partijskim voditeljem. Povsod se vrste partijski sestanki, na katerih zahtevajo izključitev vidnih hrvaških politikov.

Z veliko zaskrbljenostjo zasledujejo diplomatski opazovalci v Beogradu naraščanje zatiralnih ukrepov. Dajejo razumeti, da bi moglo po njihovem mnenju priti do močnega nazadovanja predvsem v gospodarskem sodelovanju z zahodnimi državami, če bi imelo beograjsko vodstvo za potrebno, posluševati se za doseg svojih ciljev v jugoslovanskih republikah, zlasti še na Hrvaškem, kazenskega sodstva.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 20. jan. 1972.

Edina nevarna točka v Evropi je Jugoslavija, kjer ima Tito težave z nacionalističnimi gibanji. On je že skoraj osemdeset let star in verjetno po izginitvi njegovega prestižnega glasu ne bo mogoče več kontrolirati sredobežnih sil. V takem primeru bo Kremelj s svojo še vedno dejavno Brežnjevo doktrino prav gotovo zaščitil svoje pristaše v Jugoslaviji. Malo verjetno je, da bi naredil Zahod kaj drugega, kakor protestiral samo z besedami. — C. L. Sulzberger.

New York Times, 20. jan. 1972.

Pokazalo se je, da ni mogoča „demokratizacija“ neke družbe, temelječe na samovladi ene stranke.

Pri razpravljanju o razlogih za in proti „administrativnim ukrepom“, ki so jih uporabili pri odpravljanju „hrvaškega nacionalizma“, je stopil neki drugi vidik v ozadje: vprašanje, kako je sploh moglo priti bo četrto stoletja socialističnega vzgajanja, zlasti še pri četrto stoletja socialistično vzgajani mladini, do svojevrstnega „nationalističnega“ zavretja.

Odgovor leži na roki: gospodarski položaj Jugoslavije je resen, celo na tem je, da se naglo poslabša. Ko bi bil socialistični nauk, tudi v svoji jugoslovanski različici, vsaj v neki meri sposoben igrati vlogo nadomestne vere, ko bi bila socialistična praksa sposobna vsem prebivavcem, predvsem vsemu „delovnemu ljudstvu“ ustvariti znosno življenjsko raven, tedaj bi bile ključne „nacionalističnih odklonov“ sicer še vedno navzoče, a imele bi komaj kakšno upanje, v teku nekaj tednov izbruhniti kot nalezljiva bolezen proti „tistim zgoraj“ ali proti „tistim v Beogradu“.

Ozdravitev jugoslovanskega gospodarstva bi zahtevala, da bi se partija s svojo voljo po vladanju umaknila iz načrtovanja in da bi proizvajali in trgovali po vseh ekonomskih in demokratičnih načelih.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 21. jan. 1972.

Tito je znova naglasil, da ne more biti za sovražnike jugoslovanske socialistične demokracije nobene demokracije. Bolj sumljivo je, da je postavil pod vprašaj zakonitost, ko je sodnikom in državnim toživcem očital, da se držijo paragrafov „kot pijanci vrtnega plotu“.

Sedaj, ko je tudi hrvaško sodstvo prečiščeno, se zdi ta „nevarnost“ odstranjena: v naraščajoči meri je slišati v Zagrebu o hišnih preiskavah brez sodniškega ukaza in sodniki v provinci so s sodbami brž pri roki. Že to, da imaš prepovedano knjigo, je zadosten razlog za to, da te obsojijo na zapor.

Süddeutsche Zeitung, 24. jan. 1972.

Ker primanjkuje zarotniških protirevolucionarjev, se usmerjajo jugoslovanske čistke predvsem proti tisku — to je opozicija, ki je Tito ne more prenesti.

Gre za postopek, tako Tito, „proti pornografiji in različnim protirevolucionarnim idejam“ po vsej Jugoslaviji.

Spiegel, 24. jan. 1972.

pirja, sadja in zelenjave še največ borovnic — 15 ton. Cerkljansko mleko predelujejo v domači mlekarni v sir in maslo. Cerkljanski sir je na lanskem republiškem ocenjevanju dosegel „ekstra kvaliteto“.

ČRNOMELJ — Ob razmeroma obsežnih razvojnih načrtih, ki jih že uresničuje več belokranjskih podjetij, bo prišlo v kratkem do hudega pomanjkanja elektrike, če ne bo pravočasno zgrajen novi 110-kilovadni daljnovod iz Novega mesta do Črnomlja. Belokranjci predlagajo, naj bi dograditev daljnovo-da predvideli že v letu 1973. Upajo, da se predstavniki elektrogospodarstva zavedajo odgovornosti.

DORNAVA — Dornavski grad, najlepši baročni dvorec na Slovenskem, že od leta 1954 služi človekoljubnemu namenu. V njem so našli prostor duševno prizadeti otroci in mladostniki. Ta lepi grad na Ptujskem polju lahko sprejme 250 otrok. Nove prošnje pa morajo nenehno zavračati, ker je zmogljivost zavoda premajhna. Trenutno imajo 150 neuslišanih prošenj. V načrtu je prenova in razširitev zavoda.

HRASTNIK — Vse kaže, da bodo v Hrastniku zgradili tovarno betona — iz saj in sadre. Saje (leteči elektrofiltrski pepel) iz termoelektrarne Trbovlje in sadro, te vsakodnevne nadloge, ki najbolj pestijo ljudi in onesnažujejo okolje, bodo koristno uporabili za izdelovanje novega gradbenega materiala. Betoni iz teh surovin so lahki, z iredno toplotno izolacijo in primerno trdnostjo. Pri velikem povpraševanju po gradbenem materialu ne bodo v Hrastniku s prodajo v zadregi. Možnosti pa bodo tudi za izvoz.

ILIRSKA BISTRICA — Reka je v Ilirski Bistrici ob deževnem vremenu vedno poplavljala. Zadnja leta pa je bila še posebna težava v tem, ker sta tovarni „Tok“ in „Lesonit“ spuščali v vodo odpadne kemikalije in jo onesnažili. Zdaj so se odločili za eno največjih komunalnih del v zadnjih letih. Uredili so skoraj dva kilometra rečne struge in vanjo položili turbine za

Tito je za konec tridnevne partijske konference v Beogradu poudaril, da mora biti socialistična zavest okrepljena, da je treba mladino bolj poučiti o osnovah marksizma-leninizma. Profesorji in učitelji, ki tega ne razumejo, morajo izginiti z učnih zavodov.

Süddeutsche Zeitung, 29./30. jan. 1972.

ODPRAVLJANJE DRUŽBENEGA RAZLIKOVANJA

Govorijo, da si ne more partija nikakor dovoliti, da bi začela vpeljati že dolgo nujne ostre ukrepe proti „družbenemu razlikovanju“ s tem, da bi nadomestila nesposobne uradnike in direktorje, katerih plače presegajo desetkrat plače delavcev, z zmožnimi strokovnjaki. Tako bi bili namreč v velikanski večini odpuščeni člani partije, medtem ko partija, kot je sama priznala, spet zahteva zase več oblasti.

Jugoslovansko partijsko vodstvo gre načelno po miselnih poteh svojega predsednika Tita. Ta je zadnje čase večkrat pojasnil, da sta držali zvezno državo skupaj le partija in njena pomočnica vojska. Ta vidik ima svoj značilni komunistični način mišljenja: nanj se oslanja — ne le v Jugoslaviji — vselej v časih krize zahteva partije, da se ne more odpo-vedati nedeljivi oblasti ravno zato, ker je zagrešila napake in je odpo-vedala.

Prav tukaj tiči sedaj osnovna zadrega jugoslovanske partije: če hoče „nacionalizem“ (ki je nastal zato, ker je ona odpovedala) odpraviti, mora nategniti vajeti; s tem more preprečiti, da država zaradi njenih napak ne razpade, s tem bo pa tudi preprečila izboljšanje na tistih področjih go-špodarstva, kjer je storila napake.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 24. jan. 1972.

OBLAST V BEOGRADU

V Jugoslaviji se je od decembra marsikaj spremenilo. Nekaj pa je ostalo: trdna vera, da je mogoče priti političnim in gospodarskim težavam do živega z organizatoričnimi premiki na vrhu.

Ni še tri leta, kar obstaja izvršni biro, nekaj posle vodeči odbor partijskega vodstva, pa so ga že spet preosnovali. Sedaj je skrčen od petnajst na osem članov. To bi moglo pomeniti okrepitev biroja. A če pogledamo, kdo ga sestavlja, se nam pokaže nasprotno. Šef partije Tito ne pripada nič več temu biroju. Od najvplivnejših partijskih voditeljev manjkajo Kardelj, Bakarić in Vlahović. Ti, ki ga sedaj sestavljajo, spadajo skoraj vsi k drugi garnituri. Tako bo ta odbor po svoji službi predvidoma ne politbiro, temveč tajništvo za sprotne zadeve. Oblast pa ima v rokah — kot že v času od 1966 do 1969 — Tito in njegov najožji krog.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 31. jan. 1972.

DJILAS: KOMUNIZEM V VSEJ VZHODNI EVROPI JE MRTEV

Komunizem v Vzhodni Evropi je po mnenju Milovana Djilasa mrtev in je le še posebna oblika birokratizma.

Nekdanji Titov namestnik trdi, da je komunizem najti le še na Kitajskem, ker tam še obstaja brezrazredna družba. „Pa tudi tam je vedno nevarnost, da se osnuje plast mandarinov s posebnimi pravicami. Verjetno brezrazredna družba na dolgo roko sploh ni možna. Na vsak način se je v Vzhodni Evropi kljub nekapitalistični državi ureditvi izoblikovala razredna družba. Izhodišče teh novih razredov je bila vselej KP. In ta protirevolucionarna razredna družba se deli neprestano v nove plasti in je vedno bolj razčlenjena. Razredna družba in komunizem sta nerazdružljiva: kjer nastanejo novi razredi, tam je komunizem mrtev.“

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 31. jan. 1972.

čiščenje vode. Dela bodo predvidoma končana konec leta 1974.

IZOLA — Izolska „Oprema“ bo letos izdelala za 45 milijonov dinarjev pohištva. Od tega naj bi predvidoma izvozili za 8 milijonov dinarjev predvsem v Belgijo, Zahodno Nemčijo in v ZDA. Izvažali bodo predvsem stolno pohištvo, ki je na zahodnem tržišču zelo iskano.

KOBARID — V dobrem letu, odkar izdeluje kobariška tovarna igel tudi majhne gorilnike za centralno kurjavo po licenci italijanske tovarne „Lamborghini“, še niso imeli težav z njihovo prodajo. Doslej so prodali vse gorilnike, za katere so podpisali prodajno pogodbo. Njihov največji kupec je Slovenija, takoj za njo pa Hrvaška in Vojvodina.

KOPER — Delavski svet pristanišča Koper je obravnaval predlog za sklenitev pogodbe o prispevku za gradnjo nove bolnišnice na slovenski obali. Pristaniški delavci bodo za dobo petih let v namenski sklad prispevali po en odstotek od bruto osebnih dohodkov.

KOPER — V devetih letih uvajanja avtomatske telefonije so na tem območju zgradili 36 avtomatskih telefonskih central, ki imajo sedaj skupno 5700 telefonskih števil. V Jugoslaviji je prišlo konec leta 1970 3,06 telefonov na sto prebivavcev. Na koprskem območju pa je sedaj 5,8 telefonov na sto prebivavcev. Seveda je to še vedno malo v primerjavi z drugimi evropskimi državami.

KOPER — Predstavniki koprškega pristanišča in predstavniki češko-slovaške mednarodne špedicije „Čechofracht“ so podpisali dveletno pogodbo o prevozu češkega blaga skozi koprsko pristanišče. Letos naj bi šlo skozi Koper 100 do 150 tisoč ton češkoslovaškega blaga.

KRANJ — Gore postajajo za Slovence vse bolj privlačne, planinstvo pa ob smučanju najbolj množična oblika razvedrila. Žal pa se z naraščajočim obiskom množe tudi nesreče, od katerih se neka-

tere končajo precej tragično. Najhujši krvni davek v gorah je na Gorenjskem, kjer je bilo lani že 18 nesreč. V njih je umrlo 11 planincev, 7 pa jih je bilo ranjenih. Število poškodovanih pa je bržkone še večje.

LAŠKO — Mini tovarna za 40.000 kubičnih metrov izolacijske snovi „styropor“ dela že šesti mesec. To je pot v uvajanje na tržišča in v prekvalifikacijo rudarjev rudnika Laško. Do konca tega leta bo nared velika tovarna „styropora“ z letno vrednostjo proizvodnje v znesku 80 milijonov dinarjev.

LENDAVA — Minulo leto so v lendavski „Nafti“ dobro gospodarili. Na trg so dali štiri nove izdelke umetnih smol in gorilnega olja. Za 11 odstotkov več so izdelali plinskega olja, za 37 odstotkov več gorilnega olja, za 72 odstotkov pa so preseglj načrt proizvodnje formalina. Formalin se uporablja za razkuževanje in konzerviranje. Uspešno so izdelovali tudi lepila in kakovostni bencin. Povprečni osebni dohodek zaposlenih znaša 1900 dinarjev na mesec.

LENDAVA — Pred leti se je dosti pisalo in govorilo, da bi v Lendavi s pomočjo domačih in tujih denarnih podpor zgradili tovarno slada. V zadnjem času so končno pripra-

vili načrt za graditev sladarne z letno zmogljivostjo okoli 17.000 ton slada. Bodoča lendavska sladarna bi vsekakor pomenila izredno gospodarsko pridobitev za lendavske kmete. Kmetje bi tako gojili jari ječmen za tovarno slada.

LIPA — Vaščani Lipe pri Murski Soboti so se odločili, da bodo s krajevnim samoprispevkom v treh letih zbrali sredstva za asfaltiranje ceste med Lipo in Beltinci. To je druga velika vaška pobuda po lanski gradnji vodovoda.

LIVEK — Na livških senožetih na pobočjih Kuka se razvija prijetno smučarsko središče. Zanj se vedno bolj zanimajo tudi smučarji iz oddaljenih krajev. Ugodni tereni omogočajo smuko začetnikom, pa tudi zahtevnejšim smučarjem. Livek ima vse možnosti, da postane več, kot je danes. Prav v Livku obstaja odlična možnost tudi za razvoj kmečkega turizma.

LJUBLJANA — Ljubljana se želi ob 100-letnici rojstva svojega velikega arhitekta in umetnika Plečnika primerno oddolžiti. Predel med uršulinskim samostanom, Šubičevo ulico in arkadami bodo imenovali odslej Trg Jožeta Plečnika. V Korunovi ulici, kjer je mojster živel, bodo opremili Plečnikov muzej. Izdali bodo tudi priložnost-

ne znamke s Plečnikovim portretom.

LJUBLJANA — Ameriški astronomi David Scott, James Irwin in Alfred Worden — posadka vesoljskega poleta „Apollo 15“ — so obiskali Ljubljano. Že koj prvi dan so se srečali z novinarji in odgovarjali na različna vprašanja. Pogovarjali so se tudi s slovenskimi znanstveniki.

LJUBLJANA — V ljubljanski bolnišnici je umrl Jože Šuštarč, ki je ležal v nezavesti devet let. Bil je ves čas telesno zdrav. Hranili so ga umetno. Nezavest je dobro prenašal, vendar ni bilo nobenih možnosti, da bi spet prišel k zavesti. Ves čas njegove nezavesti so mu bolničarji posvečali izredno pozornost.

LJUBLJANA — V dvorani Tivoli so bile prve mladinske športne igre Alpe-Adria, na katerih so v šestih panogah nastopili mladi športniki Koroške in Slovenije. Uspelo tekmovanje, ki bo gotovo še poglobilo sodelovanje med koroškimi in slovenskimi športniki, v prihodnje pa tudi med zastopniki Furlanije-Julijske krajine, je navdušilo številne gledavce.

LJUBLJANA — Konec januarja je šel Akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane na dvodnevno pevsko turnejo po italijanski, avstrijski in slovenski Koroški. To bo, če izvezemo njihove koncerte v Trstu in Gorici, Gradcu in Celovcu, po dvajsetih letih ponovna pevška turneja po koroških vaseh in trgih, kjer živi še veliko Slovencev. Ti so v svoji „slovenskosti“ precej zanemarjeni, zlasti glede koncertnih in drugih kulturnih gostovanj iz matične domovine. Pevski zbor je gostoval v Žabnicah, na Bistrici na Zilji in v Železni Kapli. Pevci so obiskali še Djekše, Tinje, Škocijan, Otok ob Vrbskem jezeru in Gosposvetsko polje.

MARIBOR — Sredi januarja je na višji agronomski šoli ponovno diplomiralo 17 diplomantov. Doslej

Logarska dolina

je na tej šoli diplomiralo 416 oseb, od teh 287 rednih in 129 izrednih slušateljev. Zanimivo je, da je kar 45 odstotkov diplomantov iz vrst izrednih študentov. Prav tako pa je več kot polovica diplomantov iz mariborskega območja.

MARIBOR — Leta 1974 naj bi TAM izdelal 10.000 toplovodnih peči, kar je približno toliko, kot jih zdaj letno uvoženih prodajo v Jugoslaviji. Te peči so lani začeli izdelovati v tovarni železniških vozil „Boris Kidrič“, ki je zdaj združena s TAM-om, po zahodnonemški licenci. Lani so jih izdelali 1500, letos pa naj bi jih napravili 4000. Peči so univerzalne, kar pomeni, da se lahko kurijo s premogom, plinom ali kurilnim oljem.

MURSKA SOBOTA — Ko so pred več kot 15 leti v središču Murske Sobotne, ki šteje okrog 10.000 prebivavcev, uredili prostor za avtobusno postajo, so menili, da bo zadostovala potrebam za 50 let. Kmalu se je napoved izkazala preskromna. Zato je lani mariborsko avtobusno podjetje uredilo sodobno avtobusno postajo. Avtobusi pripeljejo in odpeljejo dnevno čez 700 potnikov. Prostor stare avtobusne postaje pa so preuredili za parkirišče osebnih avtomobilov.

NOVA GORICA — Uprava novogoriškega „Mebla“ je sklenila, da podjetje včlani v združenje lesne industrije DOMIS. Članice tega združenja so največje slovenske tovarne pohištva: „Brest“ iz Cerknice, „Javor“ iz Pivke, „Marles“ iz Maribora, „Novoles“ iz Novega mesta ter kamniški „Stol“. Pri mednarodni banki je „Meblo“ nastopil s prošnjo za delno financiranje oddelka nove tovarne ivernih plošč prav s posredovanjem tega združenja.

NOVO MESTO — Dolenjska je bila ves januar še brez prave zime. Poletno in zlasti jesensko pomanjkanje vode se je potegnilo tudi v drugo polovico zime. Tu in tam sicer pade nekaj snega, vendar samo „za vzorec“. V podgorjanskih in suhokrajinskih vaseh, kjer je pomanjkanje vode najbolj boleče, so tudi te majhne količine snega izkoristili, da bi pridobili s talje-

njem vsaj nekaj vode. Pomanjkanje vode je bilo moč ugotoviti tudi na vodni gladini reke Krke, saj je bil preliv vode čez jez v Novem mestu zelo majhen.

POSTOJNA — Gostinske in turistične skupnosti na Postojnskem so z lansko turistično bero zelo zadovoljne. Postojnsko jamo si je lani ogledalo skoraj 800.000 obiskovavcev. Od teh je bilo 15 odstotkov več tujcev kot leto poprej. Močno se je povečal tudi obisk Predjamskega gradu in jame Pivke. Povsod prevladujejo tuji turisti.

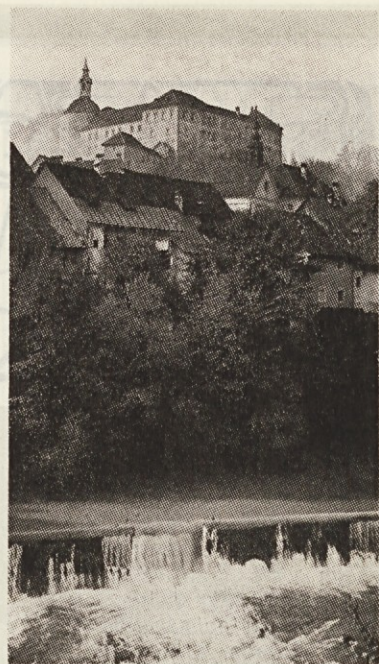
PTUJ — V Pomurju je okoli 130.000 prebivavcev. Od teh je zaposlenih le 23.000 ali 17,6 odstotka vseh Pomurcev. To je komaj polovica povprečne slovenske zaposlenosti. V tujini je zaposlenih 14.000 Pomurcev ali 10,7 odstotka vseh prebivavcev ob Muri.

PTUJ — Sedanje mestno pokopališče v Ptujju je postalo pretesno. Poleg tega pa ga že obkroža novo mestno naselje. Odgovorni so od občine zahtevali, da čimprej določijo prostor za novo pokopališče in zagotovijo za to potreben denar.

RIBNICA na DOLENJSKEM — V Ribnici bodo oživili letos nekoč zelo znani festival. V letnem gledališču v gradu naj bi se zvrstile mnoge kulturne prireditve. Posebnost ribniškega festivala so bili „Ribniški večeri“, ki so v zadnjih letih popolnoma zamrli. Značilnost teh večerov je, da na njih na zabaven način kritizirajo družbene razmere v občini in drugod. Na njih obujajo in prikažejo stare šege in navade Ribničanov. Nastopajo pa tudi domači humoristi, pevci in recitatorji.

SUHA KRAJINA — Suha jesen in še bolj suha zima sta zelo prizadeli prebivavce odročnih vasi Suhe krajine. Večina vodnjakov je suhih, v redkih pa je le malo vode, ki utegne kmalu zmanjkati.

ŠEMPETER — Lani se je v šempetrski porodnišnici, ki je namenjena območju ajdovske, novogoriške in tolminske občine, rodilo 1225 novorojenčkov. Pri porodih je umrlo 23 otrok. Tako znaša f

Škofja Loka z gradom

umrljivost otrok 1,8 odstotka, kar je pod slovenskim povprečjem. Kljub uspešnemu delu se mora osebje boriti z nepremostljivimi težavami. Bolnišnica je stara, prostori so neprimerni in oprema ne zadostuje več za sodobne načine zdravljenja.

ŠMARJE pri JELŠAH — Na osnovni šoli so zaradi nevarnosti pred zrušitvijo zaprli 5 učilnic. Tako je sedaj 200 otrok brez pouka. Posebna komisija naj bi dala dokončno oceno o dotrajani šolski zgradbi. Zgradba je stara že nad 100 let in že zdavnaj več ne daje možnosti za sodoben pouk. Občani so mnenja, da je edina rešitev zgradiitev nove šole.

VELENJE — Velenjsko „Gorenje“ je doseglo lani pri vključevanju v mednarodno blagovno menjavo pomemben uspeh. Tovarne „Gorenja“ so izvozile za 14.014.000 dolarjev izdelkov. Samo iz velenjskih tovarn „Gorenja“ so prodali na tuje za več kot 12,5 milijona dolarjev izdelkov. Izvozili so v glavnem na tržišča Zahodne Evrope ter ZDA. V primerjavi z letom 1970 je „Gorenje“ svoj izvoz podvojilo.

Ma
rec

KAJ VIDITE NA RISBI?

Leva stran risbe kaže, da prihaja pomlad v deželo, desna pa govori o Jezusovem trpljenju in smrti.

Poglejmo najprej levo stran! Drevo je še golo, a ptički že letajo. Seveda, saj se na Gregorjevo ženijo. Kmet je zoral njivo, sedaj pa seje, da bo imela družina kruh. Če omenimo še njegovo lopato, potem pa sonce in oblaka, je s tem nasteto vse z leve strani.

Desna stran prikazuje božji grob. Petelin pred šopkom rož predstavlja najbrž tistega petelina, ki je pel ob Petrovi zatajitvi Jezusa. Križ, dolg prt čezenj, sveča, kelih in rože — vse to so podobne iz dni Jezusovega trpljenja. Njegovo truplo so že sneli s križa. Rože in prižgana sveča so nemi častivci tega svetega kraja, kjer je Jezus za vse ljudi umrl.

Nekje se pa leva in desna stran risbe srečujeta: kakor mora zrno v zemljo, da bo zgnilo, tako mora Jezusovo telo umreti. In kot bo iz semena zraslo žito, tako to iz Jezusove smrti pognalo življenje.

UČIMO SE O BOGU

BOG SE NAM DA SPOZNATI
PO VIDNEM SVETU, KI NAS
OBDAJA, PO NAŠI VESTI,
PREDVSEM PA PO RAZODET-
JU.

Ali si že kdaj opazoval

E. KÄSTNER:

Pikica in Tonček

„Sinoči na primer sploh nisva šla od doma, lej ga no,“ mu je odgovorila žena.

„A Trojanovi so bili pri nas,“ je rekel, „pa Šmidovi in Kunčevi, vsa bajta je bila polna.“

„Ali sva bila sinoči doma ali nisva bila doma?“ je vprašala odločno in ga napeto gledala.

Gospod ravnatelj Kramar iz previdnosti ni odgovoril in je odšel v delovno sobo. Pikica je šla za njim in sedla k njemu v veliki usnjeni naslanjač, zakaj v njem je bilo prostora za oba.

„Zob se ti maje?“ je vprašal. „Boli?“

„Ah, kje neki,“ je rekla. „Ob priliki si ga izpulim. Morda še danes.“

Tedaj se je pred hišo oglasila troblja. Pikica je spremila svojega očeta na cesto. Gospod Šuntajs, šofer, jo je pozdravil in Pikica je odzdravila. Storila je to natanko tako kakor on: dvignila je roko k čepici, čeprav sploh ni imela čepice na glavi. Oče je sédel v voz, avto je odpeljal, oče je pomahal. Pikica mu je mahala nazaj.

Ko je hotela nazaj v hišo, je stal Krevlov Bine pred vrati; to je bil hišnikov sin, pobalin in pol.

„Ti,“ je rekel, „če mi daš deset mark, ne bom izdal. Drugače pa povem tvojemu očetu.“

„Kaj neki?“ je Pikica nedolžno vprašala.

Krevlov Bine ji je grozeče zastavil pot. „To že sama dobro veš, le

Punčka iz brisač

Vzamemo dve srednje veliki brisači. Zvijemo ju in ju položimo tako, kakor je narisano na prvi risbi. Sedaj je treba z gumicami izoblikovati glavo, roke, trup in noge. Če dodamo punčki še pisano ruto in krilo, je igračka narejena.

Otroku bo zvesta spremljevalka pri igri in spanju, pri jedi in ko-

ne delaj se tako neumno, draga moja!"

Pikica bi bila šla rada v hišo, pa je ni pustil. Tedaj se je ustopila ob njem, položila roke na hrbet in se začudeno zagledala v nebo, kakor da leti na njem cepelin ali hrošč na saneh ali kaj podobnega. Fant se je kajpada tudi ozrl kvišku in tedaj je švignila ko blisk mimo njega in Krevlov Bine se je, kakor se tako lepo reče, obrisal pod nosom.

TONČEK ZNA CELO KUHATI

Po kosilu je gospo Kramarjevo napadla migrena. Migrena so bolečine v glavi, tudi če jih nimaš. Debela Berta je morala v spalnici zagrniti okna, da se je popolnoma stemnilo kakor prava noč. Gospa Kramarjeva se je ulegla v posteljo in rekla gospodični Roženkrančevi: „Pojdite z otrokom na sprehod in vzemite psa s seboj! Mir moram imeti. In da se ne bo kaj zgodilo!“

Gospodična Roženkrančeva je šla v otroško sobo po Pikico in psa. Planila je naravnost v gledališko predstavo. Pufi je ležal v otroški postelji in le z gobčkom je gledal iz nje. Prav zdaj je igral volka, ki je Rdeči kapici požrl staro mater. Pravljičice sicer ni poznal, a svoje vloge ni igral slabo. Pikica je stala pred posteljo, na glavi je imela svojo rdečo baskovsko čepico in z roke ji je visela Bertina košara.

bačanju po tleh. Ko se je bo naveličal, mu jo bo nova ruta in novo

„Stara mama,“ je rekla začudeno, „zakaj imaš tako velika velika usta?“

Potem je spremenila glas in strážansko globoko zabrundala: „Da te laže požrem.“ Odložila je košaro, stopila tesno k postelji in kakor šepetalka zašepetala malemu Pufiju: „Tako, zdaj me moraš požreti.“

Pufi, kakor sem že rekel, ni še poznal pravljice o Rdeči kapici, obrnil se je v stran in je ni požrl.

„Požri me!“ je ukazala Pikica. „Ali me boš pri tej priči požrl, a?“ Potem je zacepetala z nogo in zakričala: „Krščen matiček! Kaj si gluhi? Požreti me moraš!“

Pufiju je bilo zdaj že tega dosti, skobacal se je izpod odeje, se usedel na blazino in zalajal, kakor je le mogel glasno.

„Niti pojma nima cepec,“ je rekla Pikica, „pasje neumen igravec!“

Gospodična Roženkrančeva je nič slutečemu Pufiju nataknila ovratnik in ga privezala na vrstico, vtaknila dekleta v modri plašček z zlatimi gumbi in rekla: „Vzemi svoj platneni klobuk. Gremo na sprehod.“

Pravzaprav je hotela Pikica obdržati baskovsko čepico na glavi, a Roženkrančeva je rekla: „Drugače ne boš smela k Tončku.“ To je zaleglo.

(Dalje prihodnjiki)

krilo naredilo spet prijetno. In vse skupaj je tako poceni!

zvezde? In si opazil, kakšen red vlada v vesolju? Kjer je red, tam je moral biti nekdo, ki je stvari spravil v red. Ali si že kdaj pomislil, kako čudovita „tovarna“ je človeško telo? Kakšne izraze rabimo Slovenci za „govorico“ vesti? Kaj veš o božjem razodetju?

● Nariši prizore iz narave ali bitja, kjer je posebno očitno, da je Bog na delu, npr. sončni sistem, mavrico, kroženje vode, snežinko, oko, metulja, ptico ...!

PRAVIMO, DA JE BOG DOBER, KER SKRBI ZA SVOJE STVARI IN JIM NAKLANJA BREZ ŠTEVILA DOBROT. BOG NAS LJUBEZNIVO VODI IN NAM DAJE VSEGA, KAR POTREBUJEMO NA POTI V NEBESA.

Kako nas Bog razsvetljuje? Po čem vsem nas posvečuje? Kako nas brani pred skušnjavami? S čim nas hrani na poti proti nebesom?

● Naštet stvari, ki nam prihajajo naravnost od Boga (talenti, zdravje, življenje ...)! Naštet tiste poti, po katerih nas Bog posvečuje (molitev, zakramente, mašo, sveto pismo, dobra dela ...)! V katerih molitvah in pesmih predvsem prosimo za vse, kar v življenju potrebujemo?

PRAVIMO, DA JE BOG SVET, KER VEDNO LJUBI DOBRO IN SOVRAŽI ZLO.

Katere svetnike poznaš? Zakaj pravimo o nekom, da je svet? Kako postane človek svet?

● Nariši kakšnega svetnika, okrog njega pa podobe tistih dejanj, s katerimi je postal svet, npr. molitev (sklenjene roke), dobra dela (denar, ki ga je dal za miloščino), zakramente (hostijo), mašo (oltar).

Polica j je dal vozaču napihniti balonček. Balon je postal čisto zelen. Vozač je začel policaju nekaj razlagati. Polica j je šel vprašat svojega tovariša:

„Kaj naj naredim z njim? Trdi, da je balon zelen od špinače.“

„No, sedaj pa kar dobro hódite. Ste si le dali izrezati kurje oko?“

„Saj sploh ni bilo kurje oko. Ves teden sem hodil z manšetnim gumbom v nogavici.“

V trgovini s čevlji.

„Kaj želite, prosim?“

„Čevlje.“

„Kakšne pa?“

„Enega levega in enega desnega.“

Praktikantka vpraša svojega šefa, lekarnarja:

„Kaj me imate zares radi?“

„Seveda. Sicer bi ne bil zastrupil svoje žene.“

Starejša gospa vrže beraču petdesetak.

„Kako hudo je biti takole hrom,“ mu reče usmiljeno. „A vendar je še manj slabo, kot če bi bili slepi.“

„Res je,“ pravi ta. „Ko sem bil slep, so mi ljudje metali v kapo same gumbe.“

„Kje si bil včeraj?“

„Z ženo sva se prepirala, ali greva v kino ali v gledališče. Ona je hotela v kino, jaz pa v gledališče.“

„Ali je bil film dober?“

„Proti tej strašni bolezni so do slej na žalost odkrili šele dve zdravili. Najhujše pri tem je, da ne eno ne drugo nič ne pomaga.“

Učitelj: „Potrč, tvoja naloga je zelo dobra. Na žalost pa je do sede enaka nalogi tvojega soseda. Kaj moram iz tega sklepati?“

Učenec: „Da je tudi naloga mojega soseda zelo dobra.“

„Kateri mesec ima osemindvajset dni?“

„Vsi. Nekateri celo več.“

„Ali imate kakšno strašilo v prostu?“

„Ne, ni treba: je vedno kdo od nas na dvorišču.“

„Ata, zakaj ima pa ta cesta toliko ovinkov?“

„Predolgo so jo naredili.“

„Ljubez en gre skozi želodec,“ je rekel lev in se zaljubil v zebro.

Oče vpraša sina:

„Kaj pa redi?“

„Korakajo,“ odgovori ta.

„Kako misliš?“

„Ena, dve, ena dve ...“

„Poznate tisto smešnico o škodici?“

„Ne.“

„Škoda!“

„Ali poznate ta nož?“ je vprašal sodnik obtoženca.

„Seveda.“

„Kako pa, da ste še pred nekaj dnevi rekli, da ga ne poznate?“

„Saj ga res nisem. A sedaj mi ga že tri dni kažete.“

Mož ženi: „Brez tebe bi bil najin zakon idealen.“

„Včeraj sem bral članek, kako je alkohol škodljiv. Sedaj sem sklenil, da naredim konec.“

„Pitju?“

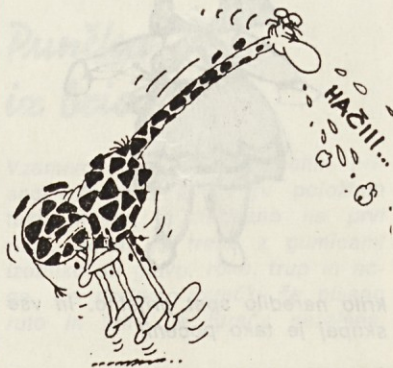
„Ne, branju takih člankov.“

Pesimist: „Dragi poslušavci, nikar ne zahtevajte nikdar od nobene ženske srce. Utegnilo bi se zgoditi, da bi ga mogoče katera imela in bi vam ga dala.“

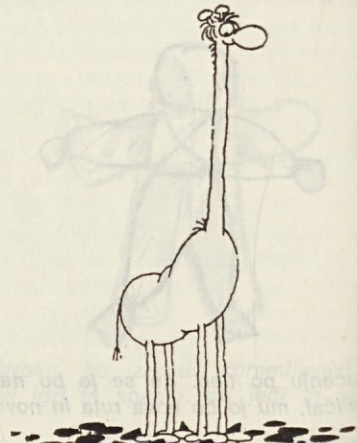
1. DEJANJE

2. DEJANJE

3. DEJANJE

ALI JE RES, DA PRI NAS KMET RODI KMETA, DELAVEC DELAVCA, IZOBRAŽENEC IZOBRAŽENCA?

● Ta resnica je še najbolj podobna tisti, ko vodilni rodi vodilnega.

VSEGA SEM SIT, ČEPRAV SEM LAČEN.

„Naši zdomci imajo v tujini milijardo dolarjev prihrankov. Kako bi jih bilo mogoče dobiti sem?“

„Zdomce?“
„Ne, ne, prihranke!“

TOLIKO ČASA SO MU PIHALI NA DUŠO, DA SE JE PREHLADIL.

Odpravimo delavski razred! Mogoče potem ne bo več izkoriščanih.

EKSPRES: TURISTIČNE ORGANIZACIJE ISTRSKO-KVARNERSKE RIVIERE BODO V PRIHODNJE PRIKAZOVALE CENE SVOJIH USLUG NE V DOLARSKIH — MARVEČ V DINARSKIH ZNESKIH.

Kako ljubko! Delovno ljudstvo bo tako še bolj natanko vedelo, za koliko si ne more privoščiti počitnic na morju.

NOVA SLOVENŠČINA:

● Konkretna konfrontacija subjektivnih faktorjev je imperativ socialističnega mehanizma zoper eksploatacijo struktur baze...

● Preddimenzionirane investicije, megalomanske ambicije in koncepcija emisije so blokirale sanacijski proces za likvidacijo eskalacije inflacije.

● Koliko že stane predpakirani bebi bit v supermarketu?

SEVEDA NE MOREMO PRIČAKO- NIČ SPEKTAKULARNEGA. TODA USPEH BI ŽE BIL, ČE BI UPOŠTEVALI 3287., 3906. in 4233. AMANDMA, 285. KONGRES, 1999. SEJO IN 618. PLENUM!

„Kaj pa pravzaprav mislijo s to „zaščito standarda tistih z nižjimi dohodki“, kot sem, denimo, jaz?“

„Ali imaš avto?“

„Nimam.“

„No, vidiš! To se pravi, da boš še naprej hodil peš in stanoval v kleti.“

ALI BI BILO DOBRO, ČE BI NAŠA TELEVIZIJA PREDVAJALA VEČ VESELIH FILMOV KAKOR DO-SLEJ?

● Dobro bi že bilo, samo če ne bi bili taki filmi v nasprotju z ukrepi proti socialnim razlikam, ker se pri nas lahko smeje le kakih 20% ljudi.

VEDEŽEVAVKA PACIENTU: „RADI BI IZVEDELI ZA SVETLO PRIHODNOST? ŽAL, JAZ ZNAM NAPOVEDOVATI SAMO BLIŽNJO.“

„Kakšna sreča, da je letos prestopno leto, drugače bi bile cene zamrznjene samo do 28. februarja.“

PLOSKANJE NI VEČ MODA, ZDAJ JE ŽE BOLEZEN.

Nekje popuščamo, ko ni več kaj popustiti, drugje pa zaostrojemo, ko ni več kaj zaostriti.

V SVETLI PRIHODNOSTI ZA KRITIZIRANJE NE BOMO VEČ UPO-RABLJALI IZRAZOV „NEKDO“ IN „NEKJE“, AMPAK KAR IMENA.

Blagor jim, ki so s konja prešli na žabe.

VEDNO JASNEJŠO VIDIMO PRIHODNOST IN VEDNO BOLJ MRAČNO SEDANJOST.

Napis v izložbenem oknu mesnice: V NAŠIH KLOBASAH IN DRUGIH MESNIH IZDELKIH JE ZANESLJIVO 50% MESA.

Odklonil je pohvalo, še preden jo je zaslužil.

MNOGI SE PO NEPOTREBNEM DELAJO NEUMNE.

„Jaz pravim, da bo bolje...“

„Jaz pa pravim, da bi bila prava umetnost, če bi bilo slabše.“

KAKO NAJ IGRAVEC DOBRO IGRA VESELE VLOGE, ČE JE ZA TO KOMIČNO NIZKO PLAČAN?

Lahko je točiti krokodilje solze na torbice iz krokodilove kože.

KLEPET

Po Pavlihi

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1,50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

● Sodnijsko pooblaščen prevajavec za slovenski in srbskohrvatski jezik **MILAN ZAGORC** prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4000 Düsseldorf-Gerresheim, Nymphenburgstr. 27, telefon 28 31 43.

● **PREVAJAM** slovenske, srbohrvaške in madžarske dokumente v nemščino, jih overjam, pišem prošnje in dajem informacije. Dipl.-Ing. **VIKTOR v. NEGRO**, 5 Köln 80, Gerh.-Hauptmann-Straße 31/II. Sodno zapriseženi tolmač. Tel. 68 54 73.

● **PREVAJAVSKA PISARNA** v MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajška postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Höcherstraße) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● **SLOVENEK**, živeč v ZDA, star 27 let, visok 179 cm, želi spoznati prikupno dekle, staro od 18 do 24 let. Odgovori le po prejemu fotografije. Naslov pod navedenimi pogoji v upravi Naše luči (št. 21).

● **SLOVENSKO DEKLE**, staro 26 let, v Nemčiji, želi spoznati slovenskega fanta, starega od 30 do 35 let. Naslov pod navedenimi pogoji v upravi Naše luči (št. 22).

● Slovenec, star 31 let, visok 170 cm, želi spoznati dobrosrčno dekle, staro od 20 do 30 let, ki bi se hotela

poročiti in morda živeti tudi na posestvu. Zaželeno resne ponudbe s sliko. Naslov pod navedenimi pogoji v upravi Naše luči (št. 23).

● **PRODAM** novo, prostotonsko petvrstno (f, be, es, as, des) **HARMONIKO**. Naslov: Thomas Robitsch, 8 München 90, Forggenseestr. 15/3.

● **PRODAM** gradbeno **PARCELO** v Krčevini, Maribor, 700 m². Maria Sekaric, Eriksfältsgatan 65 C, 214 55 Malmö, Sweden.

● Priporoča se inšpektor „**ASSURANCES GENERALES DE TRIESTE**“ Jacques Gorjanec, rue Jules Destrée 92, B 6269 Roselies, Belgique.

● **VIPAVC JOŽE**, Export-Import, 7 Stuttgart 1, Böblinger Straße 164, Nemčija, telefon 60-43-62, vam solidno postreže in vam nudi **PPAFF** šivalne in likalne stroje, **KAISER** pletilne stroje, **LESCHA** betonske mešalnike na električni, bencinski in dizlov pogon, **EISELE** krožne žage za kovine, stroje in naprave za gradbeno stroko za velike in male obrate. Pošiljamo na zaželeno naslove.

● **JODE — JOŽE DEBELAK**, eksportno podjetje, München, Marsstr. 15 (pri glavnem kolodvoru) prodaja in pošilja v vse države: motorne kosilnice, traktorje, vinogradniške škropilnice, vse kmetijske stroje in rezervne dele, betonske mešalce in samokolnice, mesarski pribor (Dick), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, televizijske in radio aparate, magnetofone, hladilnike in pralne stroje, šivalne in pletilne stroje in vse ostale stroje za hišo in obrt.

● **ROJAKI** v Münchnu in okolici! Domača slovenska gostilna „**BURG PAPPENHEIM**“ (najemnik Alojz Mihelin), 8 München 5, Baaderstr. 46, vam nudi odlično pijačo in dobro jedajo po zmernih cenah. Prostora je za 120 oseb; tam so tudi prireditve za vas!

DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU

VIKTRINGER RING 26, A-9020 KLAGENFURT (AUSTRIA)

Vam priporoča naslednjo knjigo:

● *Bronte Charlotte, SIROTA IZ LOWWODA*

Pisateljica opisuje tenkočutno in globoko ljubezensko romanco Jane in Rochestra. Vezano v platno, 534 strani, 92.— šil.

Ta roman je izhajal v l. 1971 v „Naši luči“ kot podlistek „Jana“.

Kdo je izropal blagajno?

KRIMINALKA ZA TA MESEC

Finančnik Tone Podlogar je bil močno zmeden spričo tega, kar se je dogodilo to jutro. Kriminalistični uradniki Polh, Zajec in Vovk so bili pri njem.

„Tat je moral biti hiter in spreten,“ je razlagal Podlogar. „Počakajmo s tem!“ je velel Polh. „Pripovedujte rajši, kako so si dogodki sledili.“

Potokar je nekaj časa molčal. Zdelo se mu je, da bi mogel po svoji poti prej pokazati sled za tatom. A je pristal na zahtevo zasliševavca in pripovedoval:

„Zjutraj sem prišel v pisarno prej kot običajno.“

„Kdaj točno?“ se je vmešal Vovk.

„Točne ure ne vem. Moralo je biti med pol osmo in osmo. Pri vratih me je pozdravil vratar, v uradu pa ni bilo še nikogar od mojih uslužbencev.“

„Kot običajno?“ je vprašal Vovk.

„Seveda, kot običajno. Delo začnemo ob osmih. Uslužbenci pridejo le nekaj minut prej v službo. Medtem ko sem delal...“

„Ali lahko natančneje poveš, kaj ste delali?“ se je zanimal Polh.

„Pripravljaj sem papirje za neko pomembno kupčijo. Medtem ko sem zbiral papirje...“

„V tej sobi?“

„Ja, tukajle, pri tej mizi. Zaslíšal sem v tistile sobi ropot. Kaj je že kdo od uslužbencev tukaj, sem se vprašal. Stopil sem do vrat, pogledal v sobo, pa ni bilo nikogar tam.“

„Tam stoji blagajna, ki je bila izropana, kajne?“ je poizvedoval Polh.

„Točno.“

„Je bila odprta?“ se je zanimal Zajec.

„Ja. Potreboval sem listine, večkrat sem moral sem in tja,

preveč časa bi zamudil, ko bi jo stalno zapiral. Sicer sem pa itak mislil, da ni poleg mene še nikogar v uradu. Ko sem se vrnil semkaj k mizi, sem naenkrat zaslišal, da nekdo teče po hodniku. Skočil sem k vratom, a tisti človek je izginil. Brž sem pogledal k blagajni: moj strah je bil upravičen. Ukradel mi je 10.000 dolarjev.“

„Kam bi mogel tat izginiti?“ je vprašal Vovk.

„Najbrž se je izmuznil po zasilnih stopnicah na drugi strani hodnika.“

„In je mogel iz hiše, ne da bi ga vratar opazil?“ je vprašal Vovk.

„Mogel, zadaj. Takoj sem po notranjem telefonu obvestil vratarja, naj ostane do vašega prihoda na svojem mestu in naj ne pusti nikogar v hišo ali iz nje, čeprav sem bil prepričan, da je tat že na svobodi.“

„Potem ste poklicali nas?“

„Ja.“

„Kdo je bil tedaj še v hiši?“

„Vratar, tajnica in knjigovodja. Ostalih še ni bilo.“

„Ali bi bilo mogoče z vsemi tremi govoriti?“ je vprašal Zajec.

„Vsi trije so v tajnični sobi. Rekel sem jim, naj tam počakajo do vašega prihoda.“

Podlogar je velel vsem trem, naj pridejo v njegovo pisarno: tajnica je bila mlada, nekako pri triindvajsetih letih, dosti lepa in precej nemirna — zadeva ji je šla na živce, to je bilo opazno; knjigovodja, ki je šepal in se opiral z desno roko na palico, je moral imeti nekakšno dvainštirideset let in je vidno čustvoval z gospodarjem; vratarju je moralo biti blizu šestdeset let, gledal je nemirno, skoraj boječe, kar se pogosto dogaja pri preprostem človeku, kadar se stvari zapletajo.

„Kakor veste,“ je začel Zajec, „je danes zjutraj, nekaj pred osmo, izginilo iz blagajne tamkajle 10.000 dolarjev. Ali je kdo od vas koga opazil v hiši ali blizu nje?“

Vsi trije so odgovorili, da ne.

„Ali bi kdo od vas mogel dati kakšen podatek?“ je nadaljeval.

Vsi trije so molčali.

„Dobro. Potem bo treba zaslišati vsakega posebej.“

To so detektivni tudi storili. Vsak od njih je zaslišal po enega uslužbenca. Potem so se posvetovali.

„Vratar ni mogel biti,“ je razlagal Vovk, „ker je moral biti ob tisti uri ob vratih zaradi prihajanja uradnikov.“

„Tajnica trdi, da ni bila, a trditve ni mogoče ne sprejeti ne ovreči,“ je pojasnjeval Polh. „Čas njenega prihoda in potankosti pred prihodom in po njem se ujemajo z njenim pripovedovanjem.“

„Tudi knjigovodja je iz suma izključen,“ je govoril Zajec. Levo nogo ima obvezano, ker si je nategnil kito v gorah in bi torej ne mogel teči po hodniku. Tudi sicer so njegove izjave o tem, kdaj je prišel in kaj je potem delal, točne.“

„Vsekakor je treba zaslišati še Podlogarja,“ je zahteval Polh.

„Trenutek,“ je rekel Zajec in odšel iz sobe. Ko se je čez dve minuti vrnil, je vprašal Podlogarja in vse tri uslužbence, če je imel po tatvini kdo od njih kaj opraviti z zasilnim izhodom.

Vsi trije so rekli, da ne.

„Zasilna vrata so zaslonjena. To pomeni, da je tat ali pa tatov pomočnik, ki je njim vrata zaslonil, med nami.“

Podlogar in njegovi uslužbenci so se začudeno spogledali.

„Sicer pa,“ je končal Zajec, „meni je stvar jasna. V imenu postave,“ se je obrnil k enemu izmed štirih, „pojdite z nami.“

(Odgovor v prihodnji številki).

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26

A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

DIREKTOR slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu:

Msgr. Ignacij Kunstelj, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9. (Tel. 01-735-66-55).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein.

Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 0-47-62/3-34-62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.

„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.

(Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75 Paris 20. (Tel. 636-80-68).

Franjo Pavalec, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15°. (Tel. 250-89-93).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, Méricourt-Mines, rue de Lens, 62 Méricourt-sous-Lens.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, rue de Dauphiné, 57 Merlebach.

P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

ITALIJA

Slovenski dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma.

(Telefon 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonefeldstr. 36. (Tel. 02141 — 29 13 05).

Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Oskarstr. 29. (Tel. 02132 — 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Slovenski župnijski urad, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 02 92).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).

Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).

Janez Demšar, 741 Reutlingen, Kreuzeiche 7-0.

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13.

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2.

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 — 7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgije.

ŠVEDSKA

Jože Flis, Djurgardsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Tel. 016/11 — 31 54).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich. (Osební tel. 051-50-44-15. Hišni tel. 051-50-24-22).